

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

DOKUMENT ROBOCZY KOMISJI

**PRZEWODNIK DOSTOSOWANIA
PRAWA DO PRAWA UNII
EUROPEJSKIEJ W DZIEDZINIE
OCHRONY ŚRODOWISKA**

This translation into Polish has been prepared by a specialised translator and reviewed by the Ministry of Environmental Protection, Natural Resources and Forestry. Please note that the translation does not reflect any view of the European Commission on how legal or environmental terms should be officially translated into Polish and is not intended to set precedents for such official translations.

Readers are invited to send their eventual comments or questions related to the Guide by e-mail: enlargement@dg11.cec.be or by fax: +32-2-299.41.23.

Translated by:

Mr Katarzyna Gorski, of Warsaw, Poland.

Date:

January 1998

PRZEDMOWA

**od Ritt Bjerregaarda
członka Komisji Europejskiej**

Dziesięć państw stowarzyszonych w Europie środkowej i wschodniej zadeklarowało swoją wolę dążenia do członkostwa w Unii Europejskiej.

Warunkiem członkostwa w Unii Europejskiej jest dostosowanie krajowych systemów prawa państw kandydujących do obowiązującego prawa UE we wszystkich dziedzinach tzw. *acquis communautaire*. Ten proces włączania prawa UE do krajowych systemów administracyjnych jest nazywany procesem dostosowania prawa.

Ten krótki przewodnik dostosowania *acquis* w dziedzinie ochrony środowiska stanowi streszczenie wszystkich obowiązujących przepisów ochrony środowiska UE i jest swego rodzaju mapą drogową dla ich wdrożenia. Opracowano go z wyraźnym zamiarem służenia pomocą politykom, urzędnikom państwowym i innym decydom zaangażowanym w proces dostosowania prawa w państwach stowarzyszonych w realizacji tego ważnego zadania.

Celem procesu dostosowania prawa w dziedzinie ochrony środowiska jest zagwarantowanie pełnego dostosowania krajowego ustawodawstwa ochrony środowiska -- oraz odpowiadającego mu systemu administracyjnego --- co pozwoli na osiągnięcie pełnej zgodności z wymogami ustawodawstwa UE. Nie chodzi tu tylko o zgodność formalną, lecz również faktyczną.

Pierwszym krokiem w procesie dostosowania prawa jest dokonanie pełnej i dokładnej oceny "luk" w ustawodawstwie i systemie administracyjnym, które należy usunąć, aby zapewnić pełną zgodność. Przewodnik mówi o tym w jaki sposób przeprowadzić taką ocenę luk w ustawodawstwie wykorzystując do tego celu analityczne tabele zgodności.

Lecz Przewodnik nie skupia się jedynie na tym jak osiągnąć formalną zgodność z *acquis* ochrony środowiska UE. Zawiera on również listę "uwarunkowań implementacyjnych" dla każdego aktu prawnego, która może okazać się pomocna dla organów władzy krajów stowarzyszonych przy okazji rozważań na temat praktycznego zastosowania danych aktów prawnych.

Przewodnik ten, przetłumaczony na wszystkie narodowe języki państw stowarzyszonych w Europie środkowej i wschodniej nie został pomyślany jako wyczerpująca encyklopedia obejmująca swoim zakresem wszelkie ewentualne zagadnienia dotyczące dostosowania prawa, lecz jako praktyczna mapa drogową, która wskazuje główne drogi i kierunki do przebycia.

Staraliśmy się, aby ten Przewodnik był możliwie jak najkrótszy, praktyczny i zwięzły. Mam nadzieję, że znajdzie on liczny krąg odbiorców wśród przedstawicieli krajowych administracji naszych przyszłych nowych państw członkowskich w Europie środkowej i wschodniej.

Droga do pełnego dostosowania prawa ochrony środowiska może wydawać się długa i ciernista dla większości państw kandydujących do członkostwa. Niemniej jednak jestem przekonana, że korzyści dla zdrowia ludzkiego, środowiska i gospodarek państw kandydatów znacznie przeważą wysiłki jakie trzeba będzie podjąć, aby ten cel osiągnąć. Mam nadzieję, że dzięki tej małej mapie drogowej droga do członkostwa w Unii Europejskiej będzie mniej wyboista i przez to, łatwiejsza.

Ritt Bjerregaard

WSTĘP

Prawo Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska powstawało na przestrzeni ostatnich 30 lat i obecnie liczy około 300 aktów prawnych obejmujących dyrektywy, rozporządzenia, decyzje i zalecenia. Do tego należy dodać dużą liczbę publikowanych informacji i innych dokumentów o charakterze programowym istotnych dla ekologicznej polityki Unii Europejskiej.

Jednakże zakres prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska, do którego kraje stowarzyszone Europy Środkowej i Wschodniej będą musiały docelowo dostosować własne ustawodawstwo wewnętrzne i praktyki administracyjne, co warunkuje ich członkostwo w Unii Europejskiej, tzw. *environmental acquis* - jest znacznie mniejszy. W zasadzie obejmuje on około 70 dyrektyw, z których szereg było zmienianych kilkakrotnie i uzupełnianych tzw. „siostrzanymi” dyrektywami, oraz 21 rozporządzeń. Około połowa z nich - 36 dyrektyw i 11 rozporządzeń - dotyczy produktów i wyrobów; były one ujęte w Białej Księdze Komisji Europejskiej z 1995 r¹.

Biała Księga miała na celu ułatwienie działań związanych z dostosowaniem ustawodawstwa krajów stowarzyszonych przez zaklasyfikowanie większości aktów prawnych UE dotyczących funkcjonowania Jednolitego Rynku do dwóch grup: Ustawodawstwo Etapu Pierwszego, które obejmowałoby podstawowe akty prawne UE we wszystkich dziedzinach, oraz ustawodawstwo Etapu Drugiego, które obejmowałoby akty prawne powstałe w oparciu o lub w związku z pierwszą grupą.

W Białej Księdze Komisja uznała potrzebę uzupełnienia wyboru prawa ochrony środowiska mającego bezpośrednie odniesienie do Jednolitego Rynku (ujętego w Białej Księdze) o bardziej całościowe podejście obejmujące pełne *environmental acquis*.

I taki jest cel tego przewodnika. Jest on przeznaczony dla wyższych urzędników administracji i osób decydujących o obecnej i przyszłej polityce w krajach przygotowujących się do przystąpienia do Unii Europejskiej jako pomoc w zdobyciu głębszej wiedzy na temat całości prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska.

Przewodnik posuwa się o krok dalej niż Białą Księga, przedstawiając pewnego rodzaju ‘mapę drogową’ dla dostosowania prawa ochrony środowiska, identyfikując kluczowe problemy i działania. Ta "mapa" reprezentuje obszar, jaki kraje Europy Środkowej i Wschodniej powinny uwzględnić w swoich działaniach dostosowawczych, jeżeli zamierzają w pełni przyjąć standardy i przepisy prawa Unii Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska. Jako że jesteśmy dopiero na początku drogi, niniejszy przewodnik ujmuje kwestie transpozycji w sposób nieco bardziej szczegółowy niż kwestie implementacji i egzekwowania prawa, które nabiorą większego znaczenia w miarę postępu procesu dostosowania.

Jak wie jednak każdy podróżnik, mapa drogową może jedynie dać pewne rozeznanie w obszarze, który należy przebyć, istniejących odległości, problemów, z jakimi można się spotkać i krytycznych punktów napotykanym po drodze. Wiele można się nauczyć z samej przebytej drogi, czego na jej samym początku można jedynie się domyślać. Mamy nadzieję, że ten krótki przegląd i "wskazówki dla podróżnych" ułatwią przygotowania do podróży i jej rozpoczęcie po to, aby w końcu sama podróż przebiegała jak najsprawniej.

¹ Biała Księga w Sprawie Przygotowania Krajów Stowarzyszonych Europy Środkowej i Wschodniej do Integracji z Jednolitym Rynkiem Unii Europejskiej, COM(95) 163 final, 3.5.1995

Część 1 zawiera odpowiedzi na najczęściej stawiane pytania dotyczące ogólnych wymogów związanych z procesem dostosowania prawa ochrony środowiska. Składa się z dwóch wykazów niezbędnych działań jakie państwa członkowskie są zobowiązane podjąć w zakresie dostosowania dyrektyw i implementacji rozporządzeń.

Część 2 zawiera krótki przegląd wymogów związanych z dyrektywami i rozporządzeniami UE w dziedzinie ochrony środowiska. Przedstawia istniejące między nimi związki i omawia kluczowe kwestie dotyczące polityki i administracji, jakie należy rozważyć, aby zapewnić skuteczne dostosowanie prawa.

Aneksy zawierają: krótki opis głównych elementów prawa UE oraz sposobu ich interpretacji, jako że za opracowanie nowych krajowych aktów prawnych i procedur będzie odpowiedzialnych wiele osób nie mających wykształcenia prawniczego; wykaz aktualnego *environmental acquis*; wreszcie wzór tabeli zgodności, który rządy mogą wykorzystać w podanej postaci lub zmodyfikować w celu monitorowania postępów w transpozycji i dostosowaniu prawa.

Przewodnik obejmuje akty prawne UE w dziedzinie ochrony środowiska przyjęte do dnia 1 lipca 1997 r. Zawiera również niektóre projekty aktów prawnych przygotowane przez Komisję, które - jeżeli zostaną przyjęte przez Parlament Europejski i Radę - będą najprawdopodobniej wywierały istotny wpływ na strukturę prawodawstwa w określonym dziale.

Przewodnik nie obejmuje aktów prawnych odnoszących się do ochrony środowiska, które są ujęte w innych działach prawa i polityki UE, takie jak np. polityka rolna. Międzynarodowe konwencje, których stroną jest Unia są omówione tylko w takim zakresie, w jakim dotyczy on aktów prawnych UE, dyrektyw lub rozporządzeń przyjętych przez Unię w celu ich implementacji. Uwzględniono również informacje i decyzje dotyczące programów działań w ochronie środowiska oraz inne dokumenty dotyczące polityki.

Należy pamiętać, że celem przewodnika jest przedstawienie jedynie podstawowych zasad, a nie szczegółowa analiza wszystkich złożonych zagadnień związanych z interpretacją poszczególnych aktów prawnych czy też ogólnych zasad prawa Unii Europejskiej. W tym celu należy sięgnąć po teksty przepisów prawnych i ich interpretacje ujęte w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

Pragniemy zwrócić uwagę, że porady przedstawione w niniejszym Przewodniku nie są prawnie wiążące i pod żadnym względem nie przesądzają o stanowisku, jakie przyjmie Komisja Europejska.

Dodatkowe informacje na temat dostosowania prawa w dziedzinie ochrony środowiska można uzyskać w

Biuletynie Komisji Europejskiej „**Enlarging the Environment**” wydawanym przez DG XI, zawierającym systematycznie uzupełniane informacje o nowych aktach prawnych i polityce w dziedzinie ochrony środowiska. Biuletyn jest dwumiesięcznikiem i jest dostępny w Internecie pod adresem: <http://europa.eu.int/en/comm/dg11/dg11home.html>, następnie należy wybrać: „Enlargement newsletter”.

Władze w krajach stowarzyszonych Europy Środkowej i Wschodniej mogą szybko uzyskać odpowiedzi na pytania dotyczące dostosowania prawa w dziedzinie ochrony środowiska dzwoniąc do **DG XI's Help Line**. Help Line jest dostępna pod numerem telefonu: +32-2 296 87 46 lub faksu: +32-2 299 41 23 bądź e-mail: enlargement@dg11.cec.be.

Komentarz do drugiego wydania, styczeń 1998r. :

Niniejszy Przewodnik został po raz pierwszy opublikowany w języku angielskim jako Dokument Roboczy Komisji Europejskiej (SEC(97)1608) w sierpniu 1997 r. W obecnym drugim wydaniu, które zostało przetłumaczone na języki narodowe państw stowarzyszonych dokonano niewielkich uzupełnień w rozdziałach dotyczących gospodarki odpadami oraz bezpieczeństwa nuklearnego i ochrony przed promieniowaniem. Jednak zakres omawianych aktów prawnych pozostaje taki sam jak w pierwszym wydaniu tzn. obejmuje ustawodawstwo przyjęte do dnia 1 lipca 1997 r.

Spis treści

CZĘŚĆ 1 WPROWADZENIE DO DOSTOSOWANIA PRAWA W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA	8
1. PROBLEMY DOSTOSOWANIA	8
2. ROLA RZĄDÓW W PROCESIE DOSTOSOWANIA	11
3. DOSTOSOWANIE I FORMY PRAWA UE W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA	17
4. ZASADY TRANSPOZYCJI	21
CZĘŚĆ 2 PRZEGLĄD PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA UE	27
WSTĘP	27
A. ZAGADNIENIA OGÓLNE (PRAWO HORYZONTALNE)	27
B. JAKOŚĆ POWIETRZA	34
C. GOSPODAROWANIE ODPADAMI	49
D. JAKOŚĆ WODY	65
E. OCHRONA PRZYRODY	76
F. OGRANICZENIE ZANIECZYSZCZEŃ PRZEMYSŁOWYCH I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM	84
G. CHEMIKALIA I ORGANIZMY GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANE	99
H. HAŁAS Z POJAZDÓW I MASZYN	112
I. BEZPIECZEŃSTWO NUKLEARNE I OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM	119
ANEKS I JAK INTERPRETOWAĆ PRAWO UE W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA	125
THE ENVIRONMENTAL ACQUIS	129
A. HORIZONTAL	129
B. AIR QUALITY	130
C. WASTE MANAGEMENT	132
D. WATER QUALITY	133
E. NATURE PROTECTION	134
F. INDUSTRIAL POLLUTION CONTROL AND RISK MANAGEMENT	135
G. CHEMICALS AND GENETICALLY MODIFIED ORGANISMS	136
H. NOISE FROM VEHICLES AND MACHINERY	139
I. NUCLEAR SAFETY AND RADIATION PROTECTION	140
J. CLIMATE CHANGE	141
K. CIVIL PROTECTION	141
P. POLICY	142
X. INTERNATIONAL CO-OPERATION	144
ANEKS 3 TABELA ZGODNOŚCI	148
ANEKS 4 DEFINICJE	152

CZĘŚĆ 1

WPROWADZENIE DO DOSTOSOWANIA PRAWA W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA

1. PROBLEMY DOSTOSOWANIA

1.1 Czym jest dostosowanie?

Dostosowanie prawa stanowi unikalny obowiązek związany z członkostwem w Unii Europejskiej. Oznacza to, że kraje pragnące przystąpić do UE muszą dostosować swoje przepisy, zasady i procedury celem wprowadzenia w życie całości aktów prawnych UE zawartych w *acquis communautaire*².

Jako że obowiązek dostosowania istnieje nadal po przystąpieniu, proces dostosowania na etapie akcesyjnym stwarza krajom stowarzyszonym możliwość zorganizowania swoich instytucji i procedur oraz szkolenia swoich kadr pod kątem rutynowych potrzeb i obowiązków wynikających z procesu legislacyjnego, wdrażania i egzekwowania prawa UE.³

Dostosowanie obejmuje trzy kluczowe elementy:

- Po pierwsze, przyjęcie lub zmianę krajowych ustaw, zasad, i procedur w sposób pozwalający na pełne włączenie odpowiednich aktów prawnych UE do wewnętrznego porządku prawnego. Ten proces nazywa się **transpozycją**. Chociaż poszczególne kraje mają dużą swobodę wyboru najwłaściwszych instrumentów celem odzwierciedlenia wymogów Unii w dziedzinie ochrony środowiska, pod pewnymi względami swoboda ta jest ograniczona przez ogólne zasady prawodawstwa Unii. W

² *Acquis communautaire* obejmuje dyrektywy, rozporządzenia i decyzje przyjęte na podstawie różnych traktatów, razem stanowiących prawo pierwotne Unii Europejskiej i Wspólnot. Jest to określenie używane do opisanie wszystkich zasad, polityk, aktów prawnych i celów, jakie zostały przyjęte przez Unię Europejską. Obejmuje traktaty, wszystkie akty prawne Wspólnoty, wszystkie zasady prawa, orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, wszystkie międzynarodowe umowy zawarte przez Komisję Europejską zgodnie z ich interpretacją w deklaracjach i uchwałach Rady Ministrów. *Acquis* ma szerszy zasięg niż tylko formalne prawodawstwo – kraje przystępujące mają obowiązek osiągnięcia zgodności nie tylko z literą ale również z duchem prawa UE.

³ Agenda 2000 podkreśla, że skoro nie można oczekiwać, by kraje ubiegające się o członkostwo w Unii były zdolne do osiągnięcia pełnej zgodności z *acquis* w najbliższej przyszłości, zatem "we współpracy partnerskiej z Unią należy opracować realistyczne długofalowe strategie narodowe stopniowego i skutecznego dostosowania prawa i rozpocząć ich wdrażanie we wszystkich krajach ubiegających się o członkostwo przed przystąpieniem; odnosi się to w szczególności do zapobiegania zanieczyszczeniu wody i powietrza. Te strategie powinny identyfikować kluczowe priorytety i cele, które należy zrealizować do dnia przystąpienia, oraz harmonogramy osiągnięcia pełnej zgodności na dalszym etapie; wynikające z tego zobowiązania powinny być włączone do traktatów o przystąpieniu. Wszystkie inwestycje powinny być zgodne z *acquis*." (Agenda 2000, Tom I, Komunikat: W kierunku silniejszej i szerszej Unii, DOC/97/6, 15.07.1997, str. 65).

większości przypadków niezbędne jest przyjęcie aktu prawnego przez parlament lub, w niektórych krajach, w drodze dekretu prezydenckiego lub rządowego. Rozdział 4 'Zasady Transpozycji' zawiera dalsze omówienie tego zagadnienia.

- Po drugie, zapewnienie instytucji i środków finansowych koniecznych do wykonania ustaw czy innych przepisów (co znane jest jako '**wdrażanie**' lub '**praktyczne zastosowanie**' dyrektywy).⁴
- Po trzecie, zapewnienie koniecznych środków kontroli i instrumentów egzekucji celem zapewnienia pełnej i właściwej zgodności prawa (**egzekwowanie**).

1.2 Jaki jest zakres dostosowania prawa ochrony środowiska?

Zgodnie z zasadami określonymi w dokumencie Agenda 2000⁵, każdy kraj przystępujący do Unii Europejskiej będzie musiał mieć przyjętą do swojego wewnętrznego systemu prawnego całość *acquis communautaire* i będzie musiał odpowiednio dostosować swój system administracyjny.

Ogólnie rzecz biorąc, do przepisów prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska zalicza się:

- **regulacje dotyczące produktów:** przykłady obejmują kontrolę hałasu emitowanego przez sprzęt budowlany, kontrolę emisji z pojazdów samochodowych, kontrolę zawartości niebezpiecznych substancji chemicznych w niektórych towarach konsumpcyjnych, transport odpadów, kontrolę niebezpiecznych substancji chemicznych i preparatów, opracowanie warunków importu i eksportu gatunków zagrożonych. Wiele z tych wymogów jest zawartych w Białej Księdze.⁶
- **działania lub procesy produkcyjne** mogące wywierać wpływ na środowisko lub zdrowie: budownictwo, eksploatacja zakładów przemysłowych, składowanie odpadów, ochrona przyrody
- **ochronę jakości środowiska:** dotyczącą np. ograniczenia niebezpiecznych substancji w powietrzu, wodzie lub glebie, zagospodarowania gruntów, ochrony przyrody i zasobów naturalnych oraz różnorodności biologicznej
- **procedury i prawa proceduralne** jak np. oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, dostęp do informacji i konsultacji społecznych.

1.3 Jaki jest ostateczny termin dostosowania?

Z zastrzeżeniem wszelkich wynegocjowanych wcześniej ustaleń zawartych w Akcie Przystąpienia⁷, krajowe ustawy, rozporządzenia i procedury administracyjne konieczne do wprowadzenia w życie całości obowiązującego prawa UE muszą zostać przyjęte do dnia akcesji. Poprzednie akty prawne mogą również zawierać inne terminy podjęcia działań

⁴ Patrz Aneks 4, który zawiera pełne definicje.

⁵ Patrz przypis 3 powyżej.

⁶ Patrz Wstęp.

⁷ Agenda 2000 przewiduje, że traktaty o przystąpieniu zawarte z krajami przystępującymi do Unii będą zawierały takie właśnie wynegocjowane porozumienia dotyczące derogacji powiązane z wiążącym harmonogramem osiągnięcia pełnej zgodności w niektórych obszarach. Jednak nowe inwestycje powinny z zasady być zgodne z *acquis* od samego początku. Patrz przypis 3, powyżej.

przez państwa członkowskie, jak np. przygotowanie planów ograniczenia zanieczyszczeń, wyznaczenie obszarów chronionych lub 'wrażliwych', czy osiągnięcie zgodności z dopuszczalnymi poziomami emisji lub standardami jakości środowiska.

2. ROLA RZĄDÓW W PROCESIE DOSTOSOWANIA

2.1 Jakie obowiązki nakłada ustawodawstwo UE?

Znaczną większość prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska stanowią **dyrektywy** i na nich koncentruje się niniejszy Przewodnik. Innego rodzaju i przeważnie mniej złożone działania są wymagane w przypadku **rozporządzeń** i **decyzji**, jako że nie ma obowiązku ich włączenia do ustawodawstwa krajowego.

Pierwszy krok w procesie dostosowania polega na analizie i porównaniu prawa UE i obowiązującego prawa wewnętrznego w dziedzinie ochrony środowiska celem ustalenia istniejącego stanu zgodności oraz przyjęcia właściwego stanowiska wobec prawa UE.⁸

Ta wstępna ocena składa się z dwóch etapów:

- Etap 1. Czy istnieją polskie przepisy prawne dotyczące danego obszaru?
- Etap 2. W przypadku istnienia polskiego ustawodawstwa - porównanie poszczególnych przepisów prawa UE z odpowiednimi ustawami i rozporządzeniami krajowymi.

Ustawodawstwo krajowe może:

- **w pełni odpowiadać** wymogom UE; w takim przypadku ocena polega raczej na stwierdzeniu zgodności⁹;
- **częściowo odpowiadać** wymogom UE; w takim przypadku w ocenie konieczne będzie rozpoznanie wszelkich luk oraz możliwych sposobów ich zniwelowania;
- **kolidować** z ustawodawstwem UE; w takim przypadku w ocenie konieczne będzie sprawdzenie możliwości modyfikacji właściwego ustawodawstwa wewnętrznego (np. zmiana obowiązujących ustaw lub ich zastąpienie); również w tym przypadku należy poddać analizie wszystkie istotne elementy obowiązującego ustawodawstwa wewnętrznego.

Rozpoczynając proces dostosowania, państwa członkowskie często porównują własne ustawy, instytucje i procedury z wymogami dyrektywy w formie tabelarycznej, gdzie każdy artykuł lub wymóg ustawodawstwa krajowego jest przedstawiony w odniesieniu do powołanego artykułu odpowiedniej dyrektywy. Taka tabela może później służyć jako wzór dla raportów jakie państwa członkowskie muszą przedłożyć Komisji, aby wykazać, że dostosowały w pełni swoje prawo wewnętrzne do danej dyrektywy UE. Aneks 4 zawiera przykład takiej **tabeli zgodności**. Można opracować podobną tabelę wdrażania dyrektyw, określającą najważniejsze etapy dostosowania

⁸ Należy zwrócić uwagę na pomoc, jaką kraje stowarzyszone mogą otrzymać z biura TAIEX przy opracowywaniu i wdrażaniu programów dostosowania prawa do *acquis* zawartego w Białej Księdze oraz z funduszu DISAE w przypadku pozostałej części *acquis* w dziedzinie ochrony środowiska.

⁹ Należy podkreślić, że jedynie Komisja Europejska może przeprowadzić formalne sprawdzenie zgodności.

opisane poniżej i streszczone na stronach 14-15 – , które można "odhaczyć", gdy zostaną zrealizowane.

Szczególnych problemów nastroczają krajowe polecenia administracyjne, okólniki i niektóre rodzaje rozporządzeń lub zarządzeń ministerialnych, które korespondują z ustawodawstwem UE w dziedzinie ochrony środowiska, lecz nie mają mocy obowiązującej. Przeważnie ich ranga nie jest uznawana za dostateczną dla transpozycji i muszą one być przekształcone w bardziej formalne środki prawne.

Na przykład, jedno z państw członkowskich włączyło dyrektywę 80/778/EWG w sprawie jakości wody pitnej do swojego ustawodawstwa poprzez okólnik administracyjny. Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że państwo to musi uchwalić akt prawny, który transponuje maksymalnie dopuszczalne poziomy stężenia zanieczyszczeń do ustawodawstwa krajowego.

2.2 Wybór i treść środków krajowych

Ministerstwo ponoszące główną odpowiedzialność za dostosowanie prawa w ochronie środowiska musi najpierw poddać analizie poszczególne akty prawne UE w celu ustalenia granic swobody w odniesieniu do zakresu, formy, poziomu i definicji wymogów określonych krajowymi ustawami i innymi przepisami prawnymi.

Dyrektywy UE w dziedzinie ochrony środowiska zostały tak opracowane, aby można je było wdrażać w sposób dostosowany do warunków poszczególnych państw członkowskich. Natomiast ostateczna odpowiedzialność podjęcia wiążących środków prawnych, które w pełni odzwierciedlają literę i ducha prawa UE w ochronie środowiska, spoczywa na rządzie danego kraju. Tam, gdzie dyrektywa precyzyjnie określa jakiś wymóg, poszczególne kraje mają obowiązek transpozycji tego dokładnie określonego wymogu, np. w przypadku definicji zastosowanych w dyrektywie dotyczących minimalnych standardów jakości czy wymogów udzielania zezwoleń. Tam, gdzie dyrektywa pozwala na pewien wybór spośród różnych działań, jak np. w przypadku szczegółowych procedur udzielania zezwoleń lub konsultacji społecznych, bądź w wyznaczaniu obszarów geograficznych, które mają być objęte dyrektywą, państwa członkowskie korzystają z większej swobody.

Państwa mają wybór między przyjęciem nowych ustaw i środków administracyjnych a zmianą obowiązujących ustaw i środków. W gestii danego państwa leży także decyzja, że do wprowadzenia w życie konkretnej dyrektywy potrzebne jest wprowadzenie lub zmodyfikowanie pojedynczej ustawy, albo też uchwalenie lub zmiana całego szeregu ustaw. Dany kraj może również zdecydować się na wdrożenie kilku dyrektyw w drodze jednej ustawy.

Te ustawy mogą wymagać zaangażowania różnych szczebli administracji rządowej i różnych instytucji. Właściwe ministerstwo może działać samodzielnie lub w porozumieniu z innymi ministerstwami i instytucjami, jak np. państwowe inspekcje i laboratoria.

Instrumenty prawne danego państwa, mające na celu dostosowanie prawa wewnętrznego do prawa UE, powinny w jak najszerszym stopniu zostać zintegrowane z narodowymi priorytetami i zasadami ochrony środowiska w sposób, który jak najpełniej umocni zasady, cele i wymogi prawa UE. Przyjrzenie się prawu obowiązującemu w państwach członkowskich może okazać

się pomocne w poszukiwaniu przykładów różnych rozwiązań problemów dostosowania prawa. Jednakże każde państwo członkowskie podejmuje takie działania, jakie uważa za odpowiednie i wykonalne w jego szczególnej sytuacji prawnej, gospodarczej i politycznej.

Na przykład w Belgii, państwie federacyjnym, w którym uprawnienia dotyczące regulacji w dziedzinie ochrony środowiska zostały prawie w całości oddelegowane do rządów regionalnych, każdy region wdraża prawo UE odrębnie. We Francji transponowane dyrektywy UE są zawarte w Kodeksie Ochrony Środowiska, którego celem jest harmonizacja obowiązującego prawa ochrony środowiska z całym ustawodawstwem przez usytuowanie go w jednolitych ramach prawnych.

Wybór środków może również zależeć od formy wymogu lub rodzaju aktu prawnego UE. Na przykład, rozporządzenia UE obowiązują bezpośrednio w państwach członkowskich i nie mogą być transponowane do prawa krajowego. Ilekroć dyrektywa zakazuje działania (np. stosowania lub zrzutów określonych substancji, takich jak azbest lub metale ciężkie w produktach), zawiera stałe wymogi. Ale kiedy dyrektywa określa wartości dopuszczalne (np. 82/884/EWG w sprawie dopuszczalnej wartości ołowiu w powietrzu), stanowiące dokładnie określone docelowe poziomy, lecz pozostawia państwom członkowskim swobodę w wyborze sposobu osiągnięcia zgodności, wówczas wymóg jest bardziej elastyczny.

2.3 Właściwy organ lub organy władzy

Co najmniej jeden właściwy organ władzy na poziomie ogólnokrajowym musi wziąć na siebie odpowiedzialność za wdrożenie dyrektywy i prowadzić z Unią Europejską rozmowy na temat tej dyrektywy. Reprezentujący państwo "właściwy organ władzy" jest wymagany również w państwach federalnych, takich jak Niemcy, Hiszpania lub Belgia, nawet tam, gdzie przeważająca część ustawodawstwa jest uchwalana i wdrażana na szczeblu rządu regionalnego. Właściwe władze, zwłaszcza jeżeli mają uprawnienia do udzielania zezwoleń lub egzekwowania prawa na podstawie dyrektyw dotyczących ochrony środowiska, są zazwyczaj jakimiś organami lub instytucjami administracji publicznej.

Kompetencje mogą być podzielone między różne instytucje na tym samym szczeblu lub na różnych szczeblach. Dla przykładu ministerstwo robót publicznych może być odpowiedzialne za praktyczne zastosowanie dyrektywy na temat oceny skutków niektórych przedsięwzięć dla środowiska. Władze lokalne, regionalne i krajowe mogą wszystkie mieć uprawnienia do wydawania zezwoleń ekologicznych kontrolujących emisje zanieczyszczeń do powietrza, wody lub gleby. Uprawnienia dotyczące monitoringu i egzekwowania prawa mogą być w całości lub w części delegowane do władz regionalnych lub lokalnych.

2.4 Instytucje, administracja i finansowanie

Praktyczne stosowanie nowych aktów prawnych oznacza, że trzeba będzie wprowadzić zmiany w instytucjach, procedurach i standardach. Odpowiedzialne ministerstwa i inne władze powinny określić te potrzeby instytucjonalne, sposób finansowania administracji i egzekwowania prawa oraz inwestycje. W celu stopniowego objęcia istniejących zakładów przemysłowych lub

działalności zakresem nowego systemu regulacyjnego rutynowo stosuje się postanowienia przejściowe. Przykładem są tu wymogi dotyczące wprowadzenia systemu oczyszczania ścieków, które muszą być wprowadzone etapowo do roku 2005.

Należy wziąć pod uwagę koszty i korzyści wynikające z różnych opcji implementacyjnych. Konieczne jest oszacowanie wielkości środków finansowych niezbędnych dla administracji i na inwestycje związane z poprawą jakości środowiska; należy również zidentyfikować sposoby uzyskania niezbędnych środków finansowych na te cele.

2.5 Egzekwowanie prawa

Egzekwowanie prawa coraz częściej znajduje się w centrum uwagi Unii Europejskiej, zarówno ze względu na problemy nierównego wdrażania ustawodawstwa wspólnotowego przez państwa członkowskie, jak i ze względu na uznanie faktu, że problemy ze zgodnością mogą wystąpić nawet w państwach o stosunkowo rygorystycznych przepisach prawnych i procedurach.

Zatem kraje stowarzyszone powinny podjąć wszystkie niezbędne środki, aby poprawić swoje mechanizmy monitoringu i kontroli, na przykład poprzez wzmocnienie krajowych systemów inspekcji oraz podjęcie działań administracyjnych i sądowych celem zapewnienia właściwego wdrażania i egzekwowania ustawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska.

2.6 Konsultacje z zainteresowanymi grupami i osobami

Dla odpowiedzialnego ministerstwa będzie prawdopodobnie korzystne, jeżeli w trakcie procesu transpozycji oraz wdrażania skonsultuje się z zainteresowanymi środowiskami społecznymi zarówno po to, aby zidentyfikować potencjalne problemy i ich uniknąć, jak i aby zdobyć poparcie grup zaangażowanych w proces tworzenia prawa wewnętrznego i procedur, do których to ustawodawstwo i procedury mają zastosowanie. Możliwości obejmują różne agendy administracji rządowej, władze lokalne i regionalne, przedstawicieli przemysłu oraz organizacje pozarządowe i grupy mieszkańców.

2.7 Etapy dostosowania prawa UE

Wiele etapów, które państwa członkowskie rutynowo przechodzą w procesie dostosowania, pokrywa się dla wszystkich dyrektyw i rozporządzeń. Są one wymienione na dalszych stronach wraz z bardziej szczegółowymi kwestiami, które muszą być rozstrzygnięte w procesie dostosowania ustawodawstwa krajowego do prawa Unii Europejskiej.

Etapy dostosowania dyrektyw UE

Etap 1. Określenie rodzaju aktu prawnego i jego wymogów

1. Jaki rodzaj przepisu: dyrektywa, rozporządzenie, decyzja?
2. Jakie są jego cele i zadania?
3. Jakie władze administracyjne są potrzebne?
4. Jakie informacje muszą być zebrane i przedstawione Komisji?
5. Jakie planowanie jest wymagane?
6. Jaka wiedza naukowa lub techniczna jest wymagana?
7. Jakie procedury konsultacji są wymagane?
8. Jakie inwestycje są wymagane?

Etap 2. Określenie przez dany kraj zakresu swobody w procesie dostosowania prawa

1. Które wymogi (w prawie UE) pozwalają na dokonanie wyboru?
2. Które wymogi nie pozwalają na dokonanie wyboru?
3. Ustawy czy środki administracyjne?
4. Nowe ustawy czy poprawki do istniejących ustaw?
5. Treść wewnętrznych instrumentów prawnych?
6. Jakie są koszty i korzyści dla gospodarki i środowiska?
7. Jakie działy gospodarki będą ponosiły ciężar?
8. W jaki sposób powinno być zorganizowane przejście do nowych wymogów: ostateczne terminy dostosowania, okresy przejściowe, programy implementacji, inwestycje i sprawozdawczość.

Etap 3. Określenie sposobu, w jaki prawo krajowe będzie wdrażane i egzekwowane

1. Wdrażanie prawa na szczeblu centralnym, regionalnym lub lokalnym? Potrzeby kadrowe i techniczne?
2. Jakie uprawnienia będą musiały być nadane urzędnikom?
3. Jaka koordynacja i konsultacja wśród organów regulacyjnych jest potrzebna?
4. Jakie jest zapotrzebowanie na informacje, wytyczne, szkolenie?
5. Koszty i korzyści różnych opcji implementacyjnych?
6. Jakie środki finansowe są potrzebne dla administracji? dla inwestycji?
7. W jaki sposób będzie można otrzymać zwrot kosztów i uzyskać finansowanie?
8. Jakiego rodzaju monitoring jest potrzebny?
9. Kto przeprowadzi monitoring? Czy potrzebne będzie szkolenie, kadry, sprzęt?
10. Jakie kary powinny być stosowane? Jak będą stosowane (w trybie administracyjnym, drogą sądową)?

Etap 4. Podjęcie decyzji co do procedur dotyczących informacji i konsultacji.

1. Z kim należy się konsultować? Z instytucjami administracji centralnej, władzami regionalnymi i lokalnymi, reprezentacją branż przemysłu, organizacjami pozarządowymi, grupami mieszkańców?
2. Jakie formy konsultacji są potrzebne?
3. Na jakim etapie procesu dostosowania prawa?
4. Inne ewentualne role dla różnych organizacji poza administracją?

Etap 5. Opracowanie programu implementacji

1. Harmonogram prac legislacyjnych
2. Przygotowanie przepisów wykonawczych itp.
3. Harmonogram prac budżetowych
4. Instytucje, kadry i środki
5. Szkolenia, materiały informacyjne, spotkania z zainteresowanymi urzędnikami administracji, przedstawicielami przemysłu, społeczeństwa itd., działalność informacyjna
6. Inwestycje
7. Wydatki operacyjne
8. Monitoring
9. Zbieranie informacji i sprawozdawczość
10. Egzekwowanie prawa

3. DOSTOSOWANIE I FORMY PRAWA UE W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA¹⁰

3.1 Rola Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w procesie dostosowania

Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską określa pewne ogólne zasady polityki ekologicznej w Artykule 130r, które jednak nie muszą być jednoznacznie transponowane do ustawodawstwa krajowego dla celów dostosowania. Pomagają one w zrozumieniu celów polityki ekologicznej i prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska oraz w interpretacji i dostosowaniu poszczególnych aktów prawnych UE.

Podstawę prawną ustawodawstwa UE w dziedzinie ochrony środowiska stanowi kilka postanowień Traktatu, z których najczęściej przywoływane są Artykuł 100a (dla aktów prawnych dotyczących Jednolitego Rynku w obszarze ochrony środowiska) oraz Artykuł 130s (wyłącznie ochrona środowiska). Dla celów dostosowania znaczenie podstawy prawnej ustawodawstwa UE polega przede wszystkim na tym, że umożliwia ona nałożenie przez dany kraj standardów ochrony środowiska surowszych od tych, które są zawarte w odnośnym akcie prawnym UE.

Na przykład jeżeli dyrektywa jest uchwalona na podstawie Artykułu 130s, to państwa członkowskie mają większą możliwość zastosowania bardziej surowych środków krajowych, niż w przypadku przepisów przyjętych na podstawie Artykułu 100a.

3.2 Dyrektywy

Dyrektywy stanowią większość aktów prawnych UE w dziedzinie ochrony środowiska. Ta forma aktu prawnego jest specyficzna dla Unii Europejskiej. Dyrektywy są uchwalane w celu nałożenia zobowiązań na państwa członkowskie i muszą być na tyle elastyczne, aby uwzględnić różne tradycje prawne i administracyjne. Poszczególnym państwom członkowskim pozostawiono swobodę co do wyboru instrumentu i metody dostosowania przepisu do krajowego systemu prawnego i administracyjnego (patrz: Rozdział 4 dalej.)

¹⁰ Unia Europejska czy Wspólnota Europejska? Polityka i dokumenty legislacyjne zawierają odniesienia zarówno do Unii Europejskiej, jak i Wspólnoty Europejskiej. Obydwie te podmioty istnieją. Traktat z Maastricht stworzył Unię Europejską dla wyrażenia szerszych dążeń politycznych państw członkowskich. Unia Europejska obejmuje zarówno Wspólnotę Europejską (której uprawnienia i instytucje zostały określone w Traktacie ustanawiającym Wspólnotę Europejską), jak i szersze mechanizmy tworzenia polityki i koordynacji między państwami członkowskimi opisane w Traktacie z Maastricht.

Podstawy prawne ustawodawstwa w dziedzinie ochrony środowiska zostały zawarte w Traktacie ustanawiającym WE i to Wspólnota Europejska jest podmiotem prawa ratyfikującym konwencje międzynarodowe. W wielu przypadkach te same organy (państwa członkowskie, Komisja Europejska itp.) będą funkcjonowały zarówno w Unii, jak i we Wspólnocie. Najważniejsza różnica polega na tym, że przepisy prawne obowiązujące państwa członkowskie mogą być uchwalane jedynie we Wspólnocie Europejskiej. Tak więc, ściśle rzecz biorąc, należy się odnosić do ustawodawstwa Wspólnoty Europejskiej (a nie ustawodawstwa Unii Europejskiej). Jednakże dla ułatwienia niniejszy przewodnik posługuje się terminem Unia Europejska, obejmującym zarówno politykę, jak i prawo.

Dyrektywy są wiążące dla wszystkich państw członkowskich, ale mogą zawierać zróżnicowane wymogi, które uwzględniają różne uwarunkowania ekologiczne i gospodarcze w każdym z tych państw członkowskich.

Na przykład Dyrektywa w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania paliw określa różne docelowe poziomy ograniczenia emisji w poszczególnych państwach członkowskich, a nawet pozwala niektórym państwom mniej rozwiniętym gospodarczo na zwiększenie swoich emisji.

Dyrektywy ramowe zawierają ogólne zasady, procedury i wymogi dotyczące aktów prawnych w różnych działach. Dotychczas przyjęto dyrektywy ramowe dotyczące powietrza i odpadów; istnieje również projekt dyrektywy ramowej dotyczącej wody. Inne dyrektywy "córci" w każdym dziale muszą być zgodne z ogólnymi wymogami dyrektywy ramowej.

Zrozumienie struktury tekstów prawnych UE jest niezbędne dla opracowania skutecznych strategii dostosowania. Aneks 1 zawiera ogólne wskazówki na ten temat.

3.3 Rozporządzenia

Okolo 10% aktów prawnych UE ma formę rozporządzeń. Rozporządzenia obowiązują bezpośrednio w państwach członkowskich i mają pierwszeństwo przed prawem wewnętrznym będącym w sprzeczności z nimi. Państwa członkowskie nie mogą dokonywać transpozycji przepisów rozporządzeń do prawa wewnętrznego, nawet wówczas gdy prawo wewnętrzne jest identyczne z rozporządzeniem.¹¹

Zatem rozporządzenia pozostają w większości poza zasięgiem procesu dostosowania i wchodzą w życie w krajach przystępujących do UE w dniu przystąpienia. Jednakże rozporządzenia dotyczące ochrony środowiska wymagają dodatkowych działań krajowych dotyczących dostosowania i nie mogą być całkowicie pominięte przed przystąpieniem.

Na przykład rodzaje działań, jakie państwa przystępujące do UE będą miały obowiązek podjąć obejmują: wyznaczenie właściwych władz dla inspekcji i kontroli handlu niebezpiecznymi chemikaliami i gatunkami zagrożonymi, których obrót jest ściśle ograniczony, publikację informatorów i formy notyfikacji, wreszcie wyznaczenie krajowych sankcji za naruszenie przepisów prawa.

¹¹ Ten zakaz transpozycji wynika z faktu, że rozporządzenia muszą być bezpośrednio stosowane przez sądy krajowe i organy administracji krajowej; wszystkie akty prawa wewnętrznego transponujące prawo UE byłyby w kolizji z naturą prawną rozporządzeń w myśl Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską.

TABELA 1. Trzy formy wiążących aktów prawnych UE

Dyrektywy	Rozporządzenia	Decyzje
1. Wchodzą w życie w dniu określonym w dyrektywie lub 20 dnia po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym: to oznacza obowiązek dostosowania dla państw członkowskich	1. Wchodzą w życie w dniu określonym w rozporządzeniu lub 20 dnia po ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym	1. Wchodzą w życie po notyfikacji strony, do której są adresowane.
2. Są najczęściej stosowaną formą aktów prawnych UE w dziedzinie ochrony środowiska	2. Są stosowane wówczas, gdy jest potrzebny jednolity system: fundusze, instytucje; dobrowolne działania UE jak np. oznakowanie ekologiczne; rozporządzenia dotyczące produktów lub handlu (zagrożonymi gatunkami, transportu odpadów)	2. Są stosowane dla określenia szczegółowych wymogów administracyjnych lub do uaktualnienia technicznych aspektów rozporządzeń lub dyrektyw
3. Państwa członkowskie muszą przyjąć ustawy, przepisy wykonawcze i procedury celem nadania skuteczności dyrektywie do dnia transpozycji; zazwyczaj ten okres wynosi 2 lata od dnia wejścia w życie dyrektywy.	3. Państwa członkowskie mają obowiązek stworzyć instytucje i procedury; powinny uchylić przepisy prawa wewnętrznego kolidujące z rozporządzeniem	3. Ukierunkowane w treści i zastosowaniu
4. Są obowiązujące od dnia praktycznego zastosowania, czyli dnia transpozycji, o ile w samej dyrektywie nie zostały określone inne daty dla konkretnych działań. Niektóre dyrektywy mogą posiadać bezpośrednią skuteczność, jeżeli państwo członkowskie nie dokona transpozycji do prawa wewnętrznego.	4. Są bezpośrednio wiążące w dniu ich wejścia w życie	4. Są wiążące w stosunku do adresata w dniu wejścia w życie

Rozporządzenia zazwyczaj mają precyzyjnie określony cel i są stosowane wówczas, gdy istnieje potrzeba zastosowania dokładnie tych samych wymogów we wszystkich państwach

członkowskich. W niektórych działach ochrony środowiska¹² jak np. odpady czy chemikalia, prawo wspólnotowe stanowi "mieszankę" dyrektyw i rozporządzeń. Ważną sprawą jest analiza oddziaływania rozporządzeń po to, aby wiedzieć, jakie działania należy podjąć, by dostosować powiązane z nimi dyrektywy.

3.4 Decyzje

Decyzje są to indywidualne akty prawne bezpośrednio skuteczne w stosunku do adresata. Różnią się od rozporządzeń lub dyrektyw tym, że przeważnie dotyczą szczegółowych zagadnień.

Decyzje są rzadziej spotykane w dziedzinie ochrony środowiska. Rozporządzenia lub dyrektywy w ochronie środowiska często dają Komisji uprawnienia do decydowania o ich wdrażaniu.

Na przykład Komisja może zmienić wykazy odpadów zawartych w rozporządzeniu w sprawie transgranicznego przesyłania odpadów, określić wymogi dotyczące formularzy i dokumentacji i inne sprawy natury administracyjnej. Komisja podjęła szereg decyzji określających warunki, jakie muszą być spełnione, aby przyznać różnym grupom produktów ekologiczne oznakowania UE.

3.5 Rola Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości

Europejski Trybunał Sprawiedliwości jest ostateczną instancją dokonującą interpretacji prawnej Traktatu i ustawodawstwa UE. W ciągu ostatnich dziesięciu lat Trybunał wydawał coraz więcej orzeczeń dotyczących interpretacji aktów prawnych UE w dziedzinie ochrony środowiska i ich dostosowania przez państwa członkowskie w kontekście utworzenia Jednolitego Rynku. Trybunał określił również ważne zasady dotyczące transpozycji dyrektyw.

Zatem przy opracowywaniu szczegółowej strategii dostosowania prawa w dziedzinie ochrony środowiska kraje powinny dokładnie rozważyć skutki, jakie te orzeczenia wywierają na interpretacje dyrektyw i metody dostosowania.

¹² Na przykład rozporządzenie wprowadzające w życie Konwencję Bazylejską w sprawie transgranicznego przesyłania odpadów i dyrektywę ramową dotyczącą odpadów; dyrektywy w sprawie klasyfikacji i etykietowania niebezpiecznych substancji chemicznych i preparatów oraz rozporządzenie w sprawie eksportu i importu zakazanych lub ściśle reglamentowanych substancji chemicznych.

4. ZASADY TRANSPOZYCJI

W niniejszym rozdziale zawarte są ogólne wskazówki i odpowiedzi dotyczące niektórych powszechnie stawianych pytań o proces dostosowania prawa UE w dziedzinie ochrony środowiska. Istnieje kilka kluczowych zasad i wymogów, które powinny nadawać kierunek procesowi dostosowania i wdrażania, wynikających przede wszystkim z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości w sprawach o niedotrzymanie obowiązku należytego stosowania danej dyrektywy przez państwo członkowskie. Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości są prawnie wiążące, mimo że ani Traktaty, ani same dyrektywy nie odnoszą się do nich w sposób bezpośredni.

Część 2 niniejszego przewodnika zawiera bardziej szczegółowe omówienie każdej dyrektywy lub rozporządzenia.

4.1 Czy rząd może zastosować niewiążące środki administracyjne dla osiągnięcia celów dyrektywy?

Nie. Mimo że Traktat pozwala na daleko idącą swobodę w wyborze środków transpozycji, Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że poleganie na pozaprawnych metodach transpozycji koliduje z wiążącym prawnym charakterem dyrektyw. Ta zasada jest w szczególności istotna dla tych krajów, które tradycyjnie bazowały na środkach administracyjnych dla realizacji polityki ekologicznej.

Ilekcroć postanowienie dyrektywy stanowi o tworzeniu ogólnych programów lub osiągnięciu ogólnych celów, prawnie wiążące umowy o ochronie środowiska zawarte pomiędzy organami administracji publicznej i przemysłem są odpowiednim środkiem pozwalającym na wdrożenie dyrektyw. (Por. Komunikat Komisji na temat Umów o Ochronie Środowiska, COM(96) 591 z dnia 27.11.1996 r. i Zalecenie Komisji 96/733/WE, OJ L 333/59 z dnia 21.12.1996).

Nie ma obowiązku transponowania do ustawodawstwa wewnętrznego postanowień dyrektywy, które zobowiązują państwa członkowskie do zbierania informacji i opracowywania sprawozdań.

4.2 Czy konieczne jest przyjęcie nowego ustawodawstwa krajowego?

Niekoniecznie. Dla wdrożenia dyrektywy poszczególne państwa mogą stosować obowiązujące krajowe akty prawne lub zmiany obowiązujących aktów prawnych. Rzadko jednak zdarza się, by obowiązujące prawo idealnie pasowało do dyrektywy; doświadczenia wykazują, że poleganie na obowiązującym ustawodawstwie nie jest właściwe, chyba że szczegółowa analiza porównawcza poszczególnych postanowień ustawodawstwa wewnętrznego z postanowieniami dyrektywy UE wykaże ich adekwatność względem siebie.

Na przykład w 1985 r. Francja poinformowała Komisję o tym, że jej akt prawny przyjęty w 1977 r. w sprawie ocen oddziaływania na środowisko spełniał wszystkie wymogi określone w Dyrektywie 85/337/EWG, lecz następnie musiała zmienić ten akt prawny, aby osiągnąć zgodność.

4.3 Czy konkretne terminy użyte w dyrektywie muszą być przeniesione do ustawodawstwa krajowego?

Nie. Dyrektywy są pomyślane w taki sposób, aby państwa członkowskie miały pewną swobodę i transpozycja słowo w słowo nie jest konieczna, jeżeli prawo wewnętrzne jest zgodne z wymogami dyrektywy. Jednak państwa muszą bardzo uważać na to, aby zapisy przepisów prawa wewnętrznego w pełni odzwierciedlały dyrektywę. Niektóre państwa członkowskie rzeczywiście przyjęły praktykę transpozycji słowo po słowie (zwaną "kopiowaniem") aby uniknąć problemów braku zgodności. Z praktyką tą wiążą się pewne niebezpieczeństwa. Samo przeniesienie sformułowań zawartych w dyrektywie, bez towarzyszących mu środków prawnych i administracyjnych zapewniających skuteczne wdrożenie dyrektywy, nie wystarczy. Czasami, aby osiągnąć w praktyce cel stawiany przez dyrektywę, konieczne jest przyjęcie bardziej szczegółowych przepisów prawa niż ramowo określone wymogi dyrektywy. W takich wypadkach należy pamiętać, aby nie ograniczyć zakresu zobowiązań określonych w dyrektywie.

Szczególnie istotne jest zapewnienie dosłownej i pełnej transpozycji definicji zawartych w dyrektywie UE do ustawodawstwa wewnętrznego, za pomocą którego będzie wdrażana dana dyrektywa.

4.4 Czy rząd może wybrać formy sankcji w celu egzekwowania wewnętrznych przepisów prawa transponujących dyrektywę?

Tak. Dyrektywy przeważnie pozwalają państwom członkowskim na wybór formy sankcji. Jedynie sporadycznie nakazują, by naruszenie przepisu prawa wewnętrznego transponującego dyrektywę było karane sankcjami cywilnymi lub karnymi. Ale państwa członkowskie nie korzystają z pełnej swobody w wyborze tych sankcji ponieważ:

- forma wybranej sankcji powinna skutecznie zapewnić realizację celów dyrektywy;
- nie może być różnicowania między sankcjami przyjętymi dla działań wdrażających dyrektywę i sankcjami ustanowionymi na podstawie pokrewnego ustawodawstwa wewnętrznego -- na przykład naruszenie przepisów prawa wewnętrznego o ochronie środowiska nie powinno pociągać za sobą surowszych sankcji niż naruszenie ustawy prawa krajowego, która transponuje porównywalny wymóg dyrektywy UE.

Na przykład kara za przekroczenie dopuszczalnych poziomów zrzutów zanieczyszczeń do wody powinna być porównywalna, bez względu na to, czy te dopuszczalne poziomy zrzutów są objęte dyrektywą UE.

4.5 Czy państwa mogą przyjąć wyższe krajowe standardy ekologiczne?

Czasami. Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską pozwala państwom na przyjęcie -- lub utrzymanie -- krajowych standardów i wymogów ekologicznych, które są surowsze od tych zawartych w prawie ochrony środowiska UE. Lecz ta swoboda ma swoje ograniczenia.

Niektóre dyrektywy UE z obszaru ochrony środowiska wyraźnie zezwalają – lub zachęcają – państwa członkowskie do przyjęcia ostrzejszych środków. Innymi słowy, określają one minimalne standardy zgodności zamiast maksymalnych. Tak się często dzieje przy określaniu dopuszczalnych wartości emisji zanieczyszczeń do powietrza lub do wody, albo dla norm jakości środowiska.

Na przykład dyrektywy UE w sprawie jakości powietrza i wody częstokroć ustanawiają obowiązujące dopuszczalne poziomy dla niektórych rodzajów zanieczyszczeń, uzupełnione o poziomy zalecane, określające standardy jakości środowiska, do jakich państwa członkowskie powinny dążyć.

Jeżeli dyrektywy UE w dziedzinie ochrony środowiska są oparte na Artykule 100a Traktatu ustanawiającego WE (Jednolity Rynek), wówczas państwo członkowskie może, pod warunkiem otrzymania wcześniejszej zgody Komisji i udowodnienia dlaczego potrzebuje ostrzejszych przepisów ekologicznych, zastosować surowsze instrumenty ochrony środowiska.

Jeżeli prawo UE ochrony środowiska jest oparte na postanowieniach dotyczących ochrony środowiska Traktatu (Artykuły 130r, s i t), wówczas państwa korzystają z szerszych uprawnień pozwalających im zastosować bardziej restrykcyjne środki. Komisja musi być powiadomiona o tych środkach (ale bez wyprzedzenia) i nie mogą być one zawołowaną formą restrykcji handlowych ani też dyskryminować towary lub usługi z innego państwa członkowskiego. Ilekroć dyrektywa lub rozporządzenie UE oparte na Artykule 130s ma na celu pełne uregulowanie danego obszaru działalności, jak w przypadku rozporządzenia w sprawie transgranicznego przesyłu odpadów, państwa powinny bardzo ostrożnie podchodzić do wprowadzania bardziej restrykcyjnych środków.

4.6 Czy rządy korzystają z pełnej swobody przy wyznaczaniu obszarów geograficznych na podstawie dyrektyw z dziedziny ochrony środowiska?

Nie. Wiele dyrektyw z tej dziedziny nakłada na państwa członkowskie obowiązek wyznaczenia obszarów położonych na ich terytoriach zgodnie z kryteriami określonymi w danej dyrektywie, które muszą spełnić wymogi dyrektywy. Przykłady to: obszary ochrony siedlisk, "wrażliwe" i "mniej wrażliwe" obszary wyznaczone zgodnie z dyrektywą w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych oraz obszary, na których jakość powietrza nie spełnia norm ochrony środowiska UE. Zazwyczaj te obszary muszą być notyfikowane Komisji Europejskiej i muszą być przyjęte plany ich ochrony lub ograniczenia zanieczyszczeń.

Mimo iż kryteria określone w dyrektywie mogą pozostawić państwom członkowskim pewien zakres swobody co do sposobu wykonania zadania polegającego na wyznaczeniu takich obszarów, niewłaściwe zastosowanie tych kryteriów, np. z powodu wprowadzenia niezgodnych z prawem decyzji gospodarczych w procedurze wyznaczania obszaru, może przysporzyć rządowi

danego państwa członkowskiego kłopotów w Komisji Europejskiej i w efekcie w Europejskim Trybunale Sprawiedliwości.

Zastosowanie mają następujące ogólne zasady:

- Właściwy organ władzy krajowej musi być odpowiedzialny za wyznaczenie obszaru, nadając tej decyzji moc prawnie wiążącą, bez względu na to, czy propozycja jest przedłożona przez inne instytucje.
- Kryteria wyznaczenia obszaru określone w dyrektywie muszą być ściśle przestrzegane.
- Rządy muszą zwrócić szczególną uwagę na to, aby żadne czynniki zewnętrzne nie wpłynęły na wybór wyznaczonych obszarów. Z uwagi na koszty związane z ochroną lub poprawą stanu środowiska, które mogą wynikać z decyzji, pojawiają się naciski, aby wyznaczyć jak najmniejszą liczbę jak najmniejszych obszarów. Jeżeli dyrektywa wyraźnie tego nie przewiduje, czynniki ekonomiczne lub inne czynniki pozaekologiczne nie mogą być brane pod uwagę.

Warto dokonać przeglądu praktyk stosowanych przez państwa członkowskie, które są w zgodności z prawem UE, i zapoznać się z orzecnictwem Trybunału Sprawiedliwości.

Na przykład zgodnie z Dyrektywą 85/203/EWG państwa członkowskie mogą określić dopuszczalne wartości stężeń dwutlenku azotu na poziomie niższym niż poziom określony w dyrektywie w strefach, gdzie ich zdaniem konieczne jest ograniczenie lub zapobieżenie przewidywalnemu zwiększeniu zanieczyszczenia NO₂ w związku z rozwojem miast lub przemysłu.

4.7 Czy rozporządzenia podlegają dostosowaniu?

Ściśle rzecz biorąc nie, jednak państwa mają obowiązek podjęcia określonych działań administracyjnych, aby wdrożyć rozporządzenia. Dziedzina ochrony środowiska zawiera szereg ważnych rozporządzeń, które na przykład nakładają kontrolę na międzynarodowy obrót odpadami i zagrożonymi gatunkami zwierząt, czy dotyczą zarządzania ochroną środowiska i audytu. Te rozporządzenia nie wejdą w życie w krajach przystępujących do Unii przed dniem przystąpienia i nie ma obowiązku -- a co więcej nie wolno -- dokonać ich transpozycji na grunt prawa wewnętrznego.

Natomiast kraje stowarzyszone powinny pamiętać o tym, że:

- Niektóre rozporządzenia nakładają obowiązek wyznaczenia lub utworzenia władz lub organów odpowiedzialnych za ich wdrożenie; można tego dokonać za pomocą zarządzenia lub rozporządzenia administracyjnego.
- Niektóre rozporządzenia nakładają na państwo obowiązek określenia kar w prawie wewnętrznym -- na przykład w kodeksie cywilnym lub karnym -- za brak zgodności z rozporządzeniem UE. Nawet jeżeli rozporządzenie nie zawiera postanowienia mówiącego o takich karach wprost, muszą istnieć skuteczne sankcje wewnętrzne, aby zapewnić zgodność.

Zatem w państwach EŚiW stowarzyszonych z UE powinny być wprowadzone niezbędne środki administracyjne i instytucjonalne, które uchylają pokrywające się lub kolidujące przepisy prawa wewnętrznego.

Ilekoć akty prawne UE w danym dziale ochrony środowiska stanowią połączenie dyrektyw i rozporządzeń, państwa powinny szczególnie zadbać o to, aby krajowe środki mające na celu wdrożenie dyrektyw były w pełni zintegrowane i nie kolidowały z przepisami prawa UE.

Wdrażanie rozporządzeń składa się z mniejszej ilości etapów niż wdrażanie dyrektyw. Etapy te przedstawiono poniżej.

Etapy wdrażania rozporządzeń

1. Identyfikacja właściwego organu władzy lub władz krajowych dla wdrażania rozporządzenia
2. Określenie, jakie akty prawne (jeżeli w ogóle) są potrzebne (np. w celu wyznaczenia sankcji lub właściwych organów władzy)
3. Opracowanie harmonogramu prac legislacyjnych (według potrzeb).
4. Opracowanie instrukcji i procedur administracyjnych dla odpowiedzialnych organów władzy
5. Konsultacje z innymi zainteresowanymi ministerstwami i grupami społecznymi, które odczują skutki rozporządzenia (np. importerzy i eksporterzy, podstawowe branże przemysłu, organizacje ekologiczne)
6. Przygotowanie kadry i środków
7. Szkolenie kadry
8. Informowanie o wymogach stawianych sektorom przemysłu i przedsiębiorstwom, które odczują skutki rozporządzenia
9. Dostarczenie właściwych dokumentów, formularzy i zaświadczeń zainteresowanym grupom społecznym
10. Po przystąpieniu - monitorowanie wdrażania i składanie sprawozdań innym państwom członkowskim i Komisji Europejskiej stosownie do potrzeb.

CZĘŚĆ 2

PRZEGLĄD PRAWA OCHRONY ŚRODOWISKA UE

WSTĘP

Część 2 zawiera krótkie opisy dyrektyw i rozporządzeń w każdym dziale, wykresy ilustrujące związek zachodzący pomiędzy aktami prawnymi i działania, których podjęcie jest konieczne dla pełnego i skutecznego wdrożenia aktów prawnych wykraczających poza ogólne działania opisane w Części 1, na stronach 14-15 i na stronie 24.

Uwzględniono również niektóre propozycje dyrektyw rozpatrywane w procesie legislacyjnym, ponieważ będą one stanowiły bardzo ważne elementy w przyszłej strukturze prawa ochrony środowiska UE.

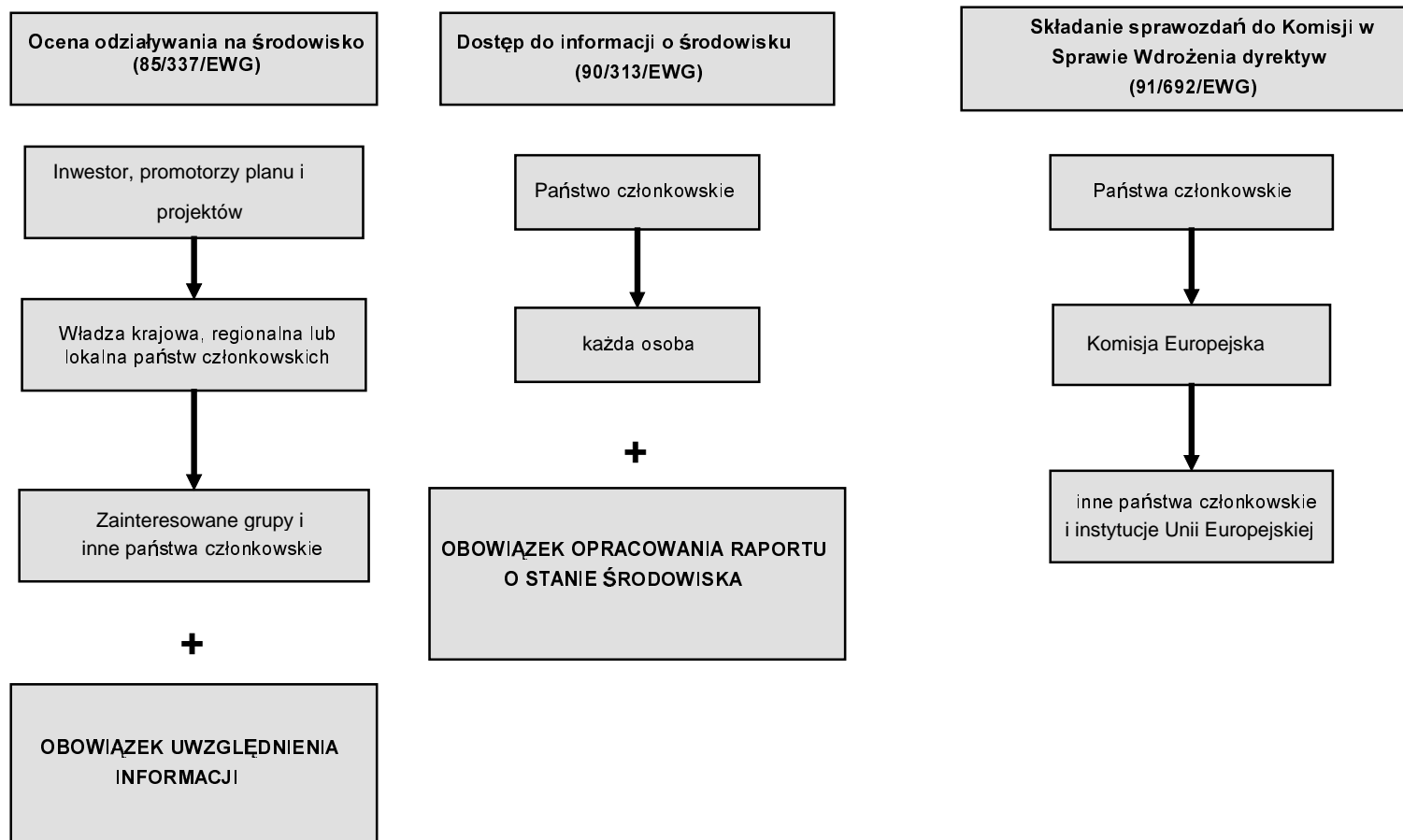
A. ZAGADNIENIA OGÓLNE (PRAWO HORYZONTALNE)

Akty prawne są kategoryzowane jako "ogólne" czy "horyzontalne", gdy dotyczą zarządzania środowiskiem w sensie ogólnym, nie zaś konkretnych działań, produktów lub rodzajów emisji. Trzy dyrektywy znajdujące się w tej kategorii dotyczą zbierania i oceny informacji na temat środowiska i na temat szerokiego wachlarza ludzkich działań wywierających wpływ na środowisko. Informacje mogą mieć charakter oceny skutków oddziaływania zagospodarowania przestrzennego dla środowiska, dostępu do informacji dla osób prywatnych lub wymogów i procedur składania sprawozdań na temat wdrażania dyrektyw ochrony środowiska.

Dokładne informacje na temat środowiska oraz skutków działań podejmowanych przez ludzi mają bardzo duże znaczenie, gdyż stanowią podstawę tworzenia, wdrażania, monitoringu i egzekwowania regulacji prawnych i polityki ekologicznej. Stanowią również podstawę uczestnictwa społeczeństwa w procesie podejmowania decyzji o ochronie środowiska i - co za tym idzie - umacniają instytucje demokratyczne.

Dyrektywa dotycząca **dostępu do informacji o środowisku** ma na celu zapewnienie każdej osobie fizycznej lub prawnej swobodnego dostępu do informacji na temat środowiska, będących w posiadaniu władz publicznych lub organów kontrolowanych przez rząd, odpowiedzialnych za ochronę środowiska. Jest ona oparta na szerokiej definicji "informacji" o środowisku, która musi być udostępniona osobom prywatnym bez konieczności uzasadnienia przez nie potrzeby otrzymania takiej informacji. Dyrektywa ta ustanawia obowiązek składania okresowych sprawozdań na temat "stanu środowiska" przez państwa członkowskie.

OBOWIĄZEK INFORMOWANIA WYNIKAJĄCY Z PRAWA HORYZONTALNEGO

Przed przyjęciem tej dyrektywy niewiele państw członkowskich dysponowało systemem prawnym, który by w sposób bezpośredni regulował kwestię informacji o środowisku. Jedynie kilka państw posiadało akty prawne dotyczące informacji urzędowej i dostępu do informacji o niej.

Dyrektywa w **sprawie oceny oddziaływania na środowisko** nakłada na państwa członkowskie obowiązek poddania niektórych projektów zagospodarowania przestrzennego procedurom, w wyniku których będzie można ocenić potencjalne skutki tego przedsięwzięcia dla środowiska.

Celem dyrektywy **dotyczącej sprawozdawczości z wdrożenia dyrektyw w sprawie ochrony środowiska** jest harmonizacja prawa i poprawa sprawozdawczości na temat wdrażania dyrektyw w dziedzinie ochrony środowiska przedkładanych Komisji przez państwa członkowskie.

A.1 Ocena oddziaływania na środowisko

Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska została niedawno zmieniona przez Dyrektywę 97/11/WE, której postanowienia muszą być transponowane i wejść w życie z dniem 14 marca 1999 r. Zmiany mają charakter przede wszystkim transformacyjny, a ich celem jest wyeliminowanie słabości pierwotnej dyrektywy, zwłaszcza w odniesieniu do rodzajów przedsięwzięć przewidzianych do oceny oraz informacji, która ma się znaleźć w tych ocenach. Dyrektywa reprezentuje podejście prewencyjne do ochrony środowiska, gdyż nakłada wymóg poddania ocenie oddziaływania na środowisko tych przedsięwzięć inwestycyjnych, które mogą mieć istotne skutki dla środowiska.

W stosunku do niektórych kategorii przedsięwzięć wymienionych w Aneksie I do dyrektywy istnieje bezwzględny obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko. Co do innych, wymienionych w Aneksie II, które mogą mieć istotne skutki dla środowiska, obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko jest uwarunkowany spełnieniem kryteriów określanych przez państwa członkowskie.

Promotor przedsięwzięcia ma obowiązek dostarczyć właściwemu organowi władzy szczegółowych istotnych informacji na temat planowanego przedsięwzięcia w formie tzw. oświadczenia stwierdzającego oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko. Władze ekologiczne muszą mieć możliwość wyrażenia swojej opinii, zanim decyzja w sprawie przedsięwzięcia zostanie podjęta. Społeczeństwo musi być poinformowane o wniosku dotyczącym inwestycji i o dokumencie stwierdzającym oddziaływanie przedsięwzięcia na środowisko i powinno się mu pozwolić na wyrażenie opinii. Decyzje właściwych władz muszą uwzględnić wyniki oceny.

Państwa członkowskie, które mogą odczuć skutki przedsięwzięcia, muszą być o tym poinformowane i mogą uczestniczyć w procedurze oceny. Jest to zgodne z głównymi postanowieniami Konwencji ONZ/EKG w sprawie oceny przedsięwzięć o oddziaływaniu transgranicznym (Konwencja z Espoo).

Uwarunkowania implementacyjne (wdrożenia dyrektywy)

1. Należy wyznaczyć właściwe organy władzy i strukturę administracyjną na szczeblu ogólnokrajowym i na niższych szczeblach. Postępowanie obecnych państw członkowskich w dużej mierze polega na zintegrowaniu wymogów dotyczących OOS z ustawodawstwem dotyczącym planowania i gospodarki przestrzennej; znaczne uprawnienia w zakresie implementacji dyrektywy przekazano samorządom lokalnym. Procedura OOS może być również zintegrowana z dyrektywą dotyczącą zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń w odniesieniu do urządzeń i działań objętych tą dyrektywą.
2. Na szczeblu ogólnokrajowym należy opracować wytyczne dotyczące informacji, które powinny znaleźć się w dokumencie na temat oddziaływania na środowisko oraz procedur oceny i podejmowania decyzji. To pomoże dokonać standaryzacji procedur i wyników. Powinny one być specyficzne dla poszczególnych rodzajów działalności inwestycyjnej (np. drogi, koleje, lotniska, rozwój miast).
3. Kluczowym aspektem wytycznych jest opracowanie procedur uczestnictwa społeczeństwa w procesie inwestycyjnym w celu zapewnienia przejrzystości procesów decyzyjnych.
4. Ważną sprawą będzie umożliwienie szkolenia w metodach przeprowadzania ocen, pomiaru, łagodzenia lub zapobiegania skutkom przedsięwzięć inwestycyjnych dla środowiska.
5. Można nakładać na promotorów przedsięwzięć opłaty w rozsądnych granicach z tytułu kosztów administracyjnych związanych z wykonaniem ocen oddziaływania na środowisko.
6. Należy unikać konfliktów interesów wynikających z tego, że "właściwe organy władzy" są proszone o zatwierdzenie przedsięwzięć, dla których są również promotorami.
7. Właściwe organy władzy będą musiały posiadać niezbędną wiedzę techniczną i naukową, aby móc ocenić oddziaływanie na środowisko przedsięwzięć w oparciu o informacje zebrane i przedstawione przez przedsiębiorcę budowlanego.

Dyrektywa OOS - Uwarunkowania implementacyjne

Ramy ustawodawstwa krajowego

- Porównanie wymogów dyrektywy z obowiązującymi ustawami krajowymi
- Identyfikacja luk w prawodawstwie
- **Możliwości:**
 - Jeden podstawowy akt prawny (ustawa o OOS)
 - Zintegrowanie z ustawą o planowaniu przestrzennym
 - Zmiany obowiązujących ustaw (np. ramowej ustawy o ochronie środowiska)

Właściwe Organy Władzy (WOW)

- Wyznaczyć WOW
- WOW szczebla krajowego muszą składać raporty do Komisji z wdrożenia dyrektywy, zapewnić konsekwentne stosowanie procesów OOS, społeczne konsultacje, procedury odwoławcze
- WOW szczebla lokalnego mogą być utworzone w celu realizacji przedsięwzięć o węższym zakresie oddziaływania

Legislacyjna lista kontrolna

- Zwrócić uwagę na definicje "przedsięwzięcia",
- Sprawdzić czy szereg powiązanych ze sobą małych przedsięwzięć ("rurociąg"), które są zwolnione z OOS, nie stanowią razem jednego dużego przedsięwzięcia, które podlega pod OOS. W tym przypadku OOS powinna być obowiązkowa dla wszystkich przedsięwzięć.
- Traktować wyjątki od dyrektywy w sposób wąski.

Procedura OOS

- Opracowanie ogólnokrajowych wytycznych dla procedury OOS i dla kategorii przedsięwzięć OOS
- Opracowanie ogólnokrajowych wytycznych dla dokumentów OOS.
- Określenie ścisłych terminów celem uniknięcia opóźnień z powodów finansowych lub administracyjnych.
- Rozważenie potrzeby zintegrowania OOS i procedur zagospodarowania przestrzennego

Zainteresowane strony

- Zapewnić, aby wszystkie strony, w tym samorządy lokalne, zainteresowane ministerstwa, przedstawiciele przemysłu, inwestorzy i społeczeństwo mieli okazję wyrazić swoje opinie na temat projektów ustaw dotyczących OOS i aktów wykonawczych
- Zapewnić udział społeczeństwa w procesach i decyzjach OOS oraz w procedurach odwoławczych.

Uwarunkowania finansowe

- Promotorzy przedsięwzięć powinni opłacić koszty administracyjnej procedury, dokumentów i ekspertów OOS.
- Zainteresowane grupy społeczne powinny pokryć koszty udziału powoływanych przez siebie ekspertów; w określonych okolicznościach również koszty powielania w rozsądnych granicach.

A.2 Dostęp do informacji

Dyrektywa 90/313/EWG dotycząca swobodnego dostępu do informacji o środowisku nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia każdej osobie na żądanie dostępu do informacji będących w posiadaniu władz publicznych. Odpowiedzi muszą być udzielone w określonym terminie i osoby, którym odmówiono informacji, mają prawo się odwołać od tej decyzji. Państwa członkowskie mają obowiązek składania okresowych raportów o stanie środowiska.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Podstawą skutecznej implementacji niniejszej dyrektywy jest osiągnięcie równowagi pomiędzy poufnością danych a dostępem do informacji o środowisku, lecz koncepcja wdrażania powinna iść w kierunku nieograniczonego dostępu.
2. Ta dyrektywa jest często postrzegana jako bardzo ważny instrument gwarantujący przejrzystość procesu decyzyjnego i możliwość pociągania organów władzy rządowej do odpowiedzialności za ich czyny. Rządy powinny opracować jasne procedury udostępniania informacji społeczeństwu.
3. Należy opublikować przewodnik na temat dostępu do informacji, aby społeczeństwo zapoznało się z nim i korzystało z niego. Jeden ze sposobów wdrożenia dyrektywy polega na stworzeniu systemu publicznych rejestrów, w których zapisywane są decyzje lub gromadzone dokumenty dotyczące środowiska dostępne dla społeczeństwa.
4. Zainteresowane instytucje i osoby powinny być poinformowane o swoich obowiązkach i prawach. Takie szkolenie powinno obejmować uświadomienie o problemach i zwiększenie możliwości operacyjnych po stronie władz, które będą prawdopodobnie otrzymywały wnioski o przekazanie im informacji.
5. Należy utworzyć system, który umożliwi regularne zbieranie, analizowanie i przetwarzanie niezbędnych danych o środowisku w celu opracowania i publikowania raportów o stanie środowiska.
6. Tam, gdzie monitoring zgodności jest prowadzony przez różne organy władzy, niezbędne będzie wdrożenie zharmonizowanych wewnętrznych systemów informacyjnych celem udostępnienia organom władzy rządowej odpowiedzialnym za składanie raportów do Komisji właściwych danych w porównywalnym formacie.

A.3 Sprawozdawczość na temat implementacji dyrektyw w dziedzinie ochrony środowiska

Dyrektywa 91/692/EWG harmonizującą i usprawniającą raporty na temat implementacji niektórych dyrektyw w dziedzinie ochrony środowiska ma na celu wprowadzenie racjonalnych i ujednoliconych standardów, według sektorów ochrony środowiska, dotyczących przekazywania informacji do Komisji, wymaganych na podstawie określonych dyrektyw ochrony środowiska. Raporty powinny być przesyłane co trzy lata i każdy dział ma swoje trzyletnie cykle. Wyjątek stanowi Dyrektywa 76/180/EWG w sprawie jakości wody w kąpieliskach, która nadal nakłada obowiązek składania corocznych sprawozdań. Dyrektywa

ta, którą zintegrowano z różnymi innymi dyrektywami, musi być wdrożona przez państwa członkowskie, ale nie musi być transponowana do ich ustawodawstwa krajowego.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy dokonać przeglądu systemów monitorowania i informacji o środowisku celem zagwarantowania, że wymagane informacje są opracowywane we właściwej formie pozwalającej na przesłanie ich do Komisji Europejskiej oraz ocenę.
2. Jeżeli różne organy są odpowiedzialne za monitorowanie zgodności, należy tworzyć zharmonizowany system informacji, aby odpowiednie dane były dostępne w porównywalnym formacie dla organu władzy krajowej odpowiedzialnej za składanie sprawozdań do Komisji.
3. Należy przydzielić odpowiedzialność za opracowanie raportu i przygotować harmonogramy dotyczące planowania i sprawozdawczości.

A.4 Europejska Agencja Ochrony Środowiska

Na podstawie Rozporządzenia EWG/1210/90 utworzono Europejską Agencję Ochrony Środowiska (EEA), której celem jest dostarczanie Unii Europejskiej i państwom członkowskim informacji na temat środowiska na szczeblu europejskim. Rozporządzenie jest obecnie uzupełniane (patrz propozycja zmiany rozporządzenia COM(97) 282, ostateczny tekst z dnia 13.06. 1997).

Uwarunkowania implementacyjne

1. Rozporządzenia nie mogą być transponowane na grunt prawa krajowego.
2. EEA i państwa członkowskie współpracują w zakresie monitoringu środowiska i programów oceny oraz przy opracowywaniu sprawozdań na temat stanu środowiska. Odpowiednie praktyki monitoringu będą musiały być wdrożone. Właściwe instytucje będą upoważnione i wyposażone w odpowiednie instrumenty, aby móc uczestniczyć w działalności EEA. Te działania można rozpocząć przed przystąpieniem, jako że EEA już tworzy swój program współpracy z krajami trzecimi.

A.5 LIFE

Rozporządzenie EWG/1973/92 ustanowiło finansowy instrument ochrony środowiska, zwany LIFE, dla działań, które wspierają zasadę "zanieczyszczający płaci" i zasadę subsydiarności polityki Wspólnoty. LIFE finansuje tylko część kosztów przedsięwzięcia.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Rozporządzenia nie mogą być transponowane do prawa krajowego. LIFE jest programem grantów, zarządzanym przez Komisję Europejską.

B. JAKOŚĆ POWIETRZA

Istnieją różne, zarówno ruchome jak i stacjonarne źródła zanieczyszczenia powietrza. W niniejszym rozdziale omówiono akty prawne dotyczące ogólnie **oceny i zarządzania jakością powietrza** oraz akty prawne dotyczące ograniczenia **emisji ze źródeł ruchomych**, tzn. emisji związanych z transportem pojazdów samochodowych i paliwami.

Akty prawne dotyczące ograniczenia emisji **ze źródeł stacjonarnych** są opisane w *Rozdziale F*, w którym jest mowa o emisjach zanieczyszczeń z instalacji przemysłowych i elektrowni, oraz w *Rozdziale C*, który dotyczy emisji zanieczyszczeń ze spalarni śmieci.

Nowa dyrektywa ramowa w sprawie jakości powietrza ma stworzyć kompleksową strategię zarządzania jakością powietrza w państwach członkowskich, łącząc zmniejszanie emisji z osiągnięciem celów związanych z jakością powietrza. Dyrektywa ta będzie stopniowo osiągała skuteczność w miarę uchwalania i wprowadzania w życie dyrektyw "córek". Te dyrektywy, które będą przyjęte w najbliższym czasie, zastąpią trzy obowiązujące dyrektywy, ustanawiające normy jakościowe dla dwutlenku siarki i cząstek zawieszonych w powietrzu, ołowiu i tlenku azotu. Zgodnie z dyrektywą w sprawie zanieczyszczenia troposferycznym ozonem, państwa członkowskie mają również obowiązek utworzenia sieci **monitorujących warstwę ozonową**.

Szereg dyrektyw nakłada ograniczenia na emisje z **pojazdów samochodowych i paliw** wprowadzając wymogi techniczne, którym muszą sprostać pojazdy i ustanawiając dopuszczalne ilości substancji, takich jak ołów i siarka w paliwach. Ponadto wkrótce zostanie przyjęta Dyrektywa w sprawie emisji z silników zainstalowanych w maszynach.

B.1 Dyrektywa ramowa w sprawie jakości powietrza

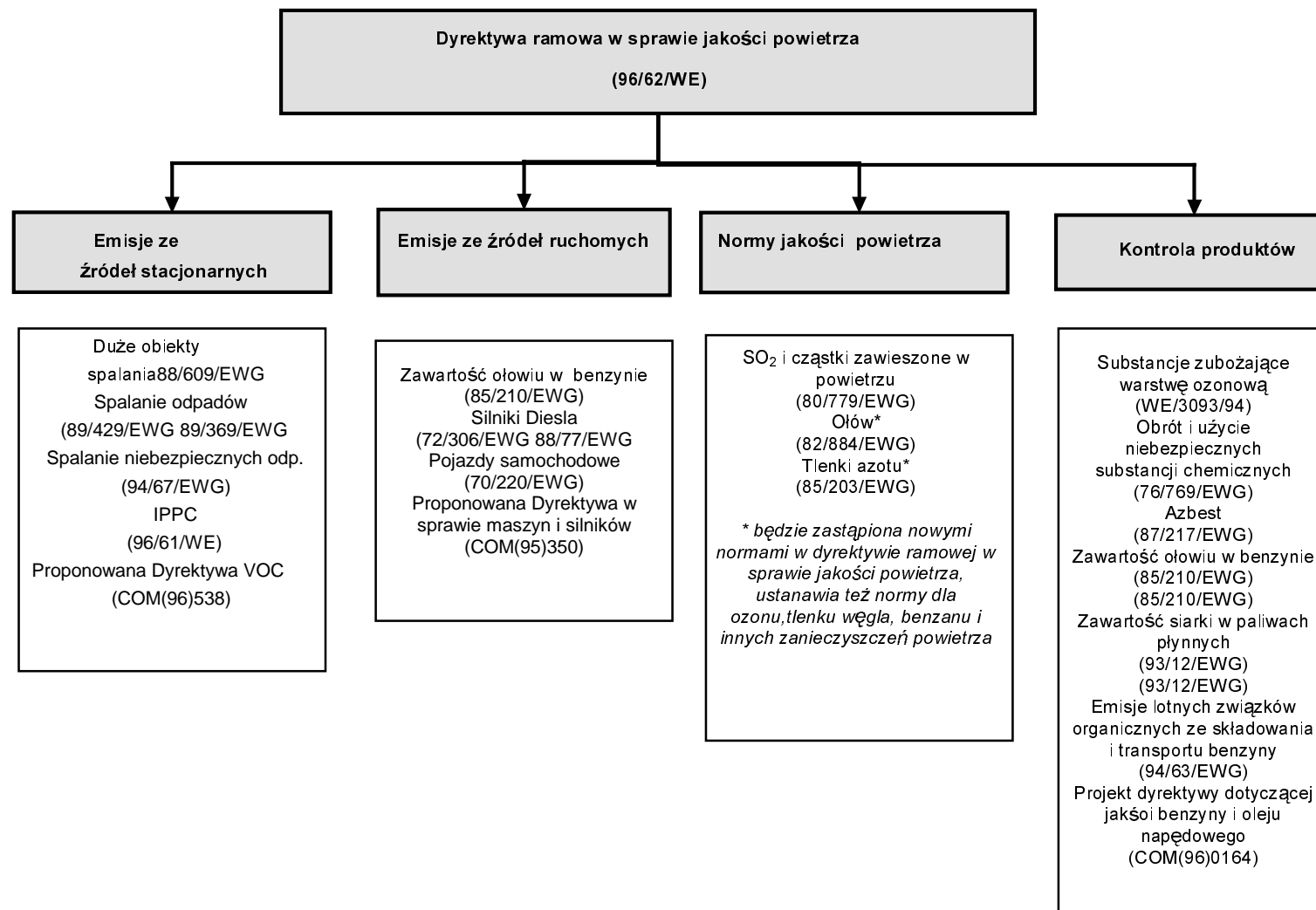
Dyrektywa 96/62/WE na temat oceny i zarządzania jakością powietrza, zwana Dyrektywą ramową w sprawie jakości powietrza, ma na celu określenie głównych zasad wspólnej strategii, która:

- definiuje i wytycza cele jakości powietrza dla obszaru Unii Europejskiej w celu uniknięcia, zapobieżenia lub ograniczenia szkodliwych skutków dla zdrowia ludzi i środowiska
- dokonuje oceny jakości powietrza w państwach członkowskich na podstawie wspólnie przyjętych metod i kryteriów
- opracowuje odpowiednie materiały informacyjne dostępne dla wszystkich na temat jakości powietrza i zapewnia dostęp do nich obywatelom (za pomocą tzw. progów alarmowych itp.)
- utrzymuje jakość powietrza, jeżeli jest ona dobra i poprawia ją w innych przypadkach.

Państwa członkowskie są odpowiedzialne za:

- Wdrożenie dyrektywy

- Dokonanie oceny jakości powietrza
- Zapewnienie dokładności pomiarów
- Wydanie zgody na urządzenia pomiarowe
- Dokonanie analizy metod oceny
- Koordynację na swoim terytorium unijnych programów kontroli jakości

Dyrektywa ramowa określi główne parametry zarządzania zanieczyszczeniami dla sektora prywatnego. Na podstawie tej dyrektywy zostaną przyjęte nowe normy; zastąpi ona wcześniejsze dyrektywy dotyczące dwutlenku siarki i cząstek zawieszonych, ołowiu i tlenu azotu, o których mowa poniżej.

W ciągu 10-15 lat dla poszczególnych zanieczyszczeń zostaną określone optymalne parametry jakości powietrza, marginesy tolerancji, procedury oceny i wymogi dotyczące sprawozdawczości za pomocą szeregu dyrektyw "córek". Przyjęcie przez Komisję Europejską pierwszej z proponowanych dyrektyw dotyczącej NO₂, SO₂ i cząstek zawieszonych i ołowiu jest przewidziane na jesień 1997r.

Z chwilą określenia dopuszczalnych wartości stężeń i progów alarmowych, trzeba będzie ocenić jakość powietrza w otoczeniu. Dla stref, w których dopuszczalne wartości stężeń zostały przekroczone, muszą być opracowane plany działania. Zastosowane działania muszą integrować ochronę powietrza, wody, gleby i muszą być ukierunkowane na dotrzymanie terminów. Społeczeństwo powinno być informowane o przypadkach przekroczenia progów alarmowych.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Wymogi dyrektywy zakładają istnienie odpowiednich systemów administracyjnych, wiedzy naukowej i systemów opartych na standardach zarządzania jakością powietrza.
2. Celem ustalenia niezbędnych zmian państwa powinny porównać wymogi wynikające z dyrektywy ramowej z obowiązującymi przepisami prawa krajowego i systemami operacyjnymi, istniejącymi metodami osiągania docelowych standardów jakości powietrza, metodologiami oceny jakości powietrza, dostępnością informacji wymienionej w Aneksie IV i możliwościami poprawy jakości powietrza.
3. Często trzeba będzie ustanowić nowe procedury konsultacji pomiędzy organami władzy, dostosowania metodologii monitoringu i pomiarów, sprawozdawczości i oceny.
4. Laboratoria muszą być akredytowane w sposób zgodny z europejskimi normami kontroli jakości. Zarówno laboratoria jak i miejsca, gdzie dokonuje się pomiarów, muszą posiadać zorganizowane systemy sterowania jakością.
5. Dla obszarów, gdzie jakość powietrza jest zła powinny być opracowane programy poprawy jakości powietrza. Te programy muszą zawierać rozwiązania pozwalające na kontrolę lub zawieszenie działalności takiej jak np. ruch pojazdów samochodowych, który przyczynia się do przekroczenia dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń.
6. Należy przeprowadzić konsultacje z przedstawicielami sektorów przemysłu zanieczyszczającego powietrze oraz innych zainteresowanych stron w kwestiach wymogów wdrożenia dyrektywy, w szczególności w sprawie opracowania programów poprawy w celu osiągnięcia zgodności z dopuszczalnymi normami jakości powietrza.

B.2 Obowiązujące normy jakości powietrza, które będą stopniowo zastępowane przez dyrektywy "córki" na podstawie dyrektywy ramowej.

Dwutlenek siarki i cząstki zawieszane w powietrzu

Dyrektywa 80/779/EWG w sprawie dopuszczalnych i zalecanych wartości stężeń dwutlenku siarki i cząstek zawieszonych w powietrzu określiła obowiązujące roczne i zimowe dopuszczalne wartości stężeń i niewiążące (zalecane) wartości dla dwutlenku siarki i zawieszonych cząsteczek w powietrzu atmosferycznym. Dyrektywa ta ma głównie na celu ochronę zdrowia ludzkiego i określone w niej dopuszczalne wartości stężeń są oparte na wynikach badań przeprowadzonych przez Światową Organizację Zdrowia.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa powinny dokonać oceny, czy istnieją operacyjne stacje pomiarowe w miejscach, gdzie należy się spodziewać największych stężeń zanieczyszczenia. Te stacje pomiarowe powinny korzystać z metod referencyjnych dla pobierania próbek i analizy stężeń dwutlenku siarki i zawieszonych cząstek. Może zaistnieć konieczność założenia dodatkowych stacji pomiarowych.
2. Należy wdrożyć procedury gwarantujące umożliwiające zbieranie i analizę danych na szczeblu krajowym i sprawozdawczość dla Komisji Europejskiej.
3. Należy wdrożyć procedury gwarantujące, że w przypadku stężeń przekraczających dopuszczalne wartości wymienione w Aneksie I, Komisja Europejska jest powiadamiana i są opracowywane plany stopniowej poprawy jakości powietrza w tych strefach. Takie działania wymagają identyfikacji głównych źródeł zanieczyszczenia i oceny możliwości ograniczenia emisji.

Ołów

Dyrektywa Rady 82/884/EWG ustanawia maksymalne wartości stężeń ołowiu w powietrzu atmosferycznym dla ochrony zdrowia ludzkiego, ale nie określa dopuszczalnych wartości stężeń dla ochrony środowiska, gdyż w momencie jej przyjęcia nie posiadano jeszcze wystarczającej wiedzy i informacji naukowej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą stwierdzić, czy funkcjonują stacje pomiarowe w miejscach gdzie ludzie mogą być narażeni na działanie ołowiu w sposób ciągły lub przed dłuższy okres i gdzie istnieje prawdopodobieństwo, że progowa wartość dopuszczalna dla ołowiu będzie przekroczona. Te stacje pomiarowe powinny stosować porównywalne metody pobierania próbek i dokonywania analizy.
2. Należy uruchomić procedury gwarantujące zbieranie danych i ich analizę na szczeblu ogólnokrajowym i przedkładanie rocznych sprawozdań Komisji Europejskiej.
3. Należy uruchomić procedury gwarantujące, że w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń Komisja Europejska jest notyfikowana, są opracowane plany stopniowej poprawy jakości powietrza w tych strefach. Należy określić możliwości ograniczenia emisji.

Tlenek azotu

Dyrektywa 85/203/EWG ustanawia obowiązujące dopuszczalne wartości w celu ochrony zdrowia ludzkiego i niewiążące a zalecane wartości dla ochrony zdrowia ludzkiego i poprawy ochrony środowiska w dłuższej perspektywie czasowej. Zalecane wartości są określone po to, aby służyły jako punkty odniesienia dla utworzenia konkretnych planów w strefach wyznaczonych przez państwa członkowskie.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa mają obowiązek stwierdzić, czy funkcjonują stacje pomiarowe w miejscach gdzie dopuszczalne wartości stężeń mogą być przekroczone. Może istnieć potrzeba stworzenia dodatkowych stacji pomiarowych.
2. Należy uruchomić procedury pozwalające na zbieranie danych i ich analizę na szczeblu ogólnokrajowym i przedkładanie co pół roku sprawozdań Komisji Europejskiej.
3. Należy uruchomić procedury gwarantujące, że w przypadku przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń Komisja Europejska jest powiadamiana i są opracowane plany stopniowej poprawy jakości powietrza w tych strefach. Należy zidentyfikować główne źródła zanieczyszczenia i określić możliwości ograniczenia emisji.

Zanieczyszczenie troposferycznym ozonem

Stężenie przygruntowe ozonu rośnie, głównie z powodu zwiększonego ruchu samochodowego w krajach Unii Europejskiej. Dyrektywa 92/72/EWG nakłada na państwa członkowskie obowiązek stworzenia sieci monitorowania ozonu. Ustanawia wartości progowe stężenia ozonu dla ochrony zdrowia ludzkiego i roślinności i zobowiązuje wszystkie państwa członkowskie do ostrzegania społeczeństwa w przypadku przekroczenia dopuszczalnych wartości. Komisja Europejska powinna być powiadamiana o przekroczeniu tych wartości dopuszczalnych raz na miesiąc.

W ciągu 1998 r. Komisja Europejska zamierza zgłosić inicjatywę legislacyjną w postaci projektu dyrektywy w kontekście dyrektywy ramowej w sprawie jakości powietrza, określającej wartości dopuszczalne/docelowe dla troposferycznego ozonu łącznie z bardzo precyzyjnie określonymi obowiązkami dotyczącymi monitoringu. Z chwilą wejścia w życie postanowień nowej dyrektywy zacznie ona stopniowo zastępować postanowienia Dyrektywy 92/72/WE.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą stwierdzić, czy funkcjonują stacje pomiarowe w miejscach, gdzie dopuszczalne wartości stężeń mogą być przekroczone. Należy dokonać wyboru miejsc zgodnie z Aneks II i muszą one stosować metodę referencyjną dla analizy zgodnie z Aneks V. Może istnieć potrzeba stworzenia dodatkowych stacji pomiarowych.
2. Należy uruchomić procedury gwarantujące, że w przypadku przekroczenia dopuszczalnych stężeń, społeczeństwo jest o tym poinformowane zgodnie z Aneks IV, oraz poinformowana jest o tym Komisja Europejska do końca następnego miesiąca.

3. Należy uruchomić procedury umożliwiające zbieranie danych na szczeblu ogólnokrajowym i przedstawianie rocznych sprawozdań Komisji Europejskiej.

B.3 Emisje ze źródeł ruchomych

Lekkie pojazdy silnikowe

Bazowa dyrektywa 70/220/EWG ustanawia wymogi techniczne i dopuszczalne wartości dla tlenu węgla i niespalonych emisji węglowodorów z silników pojazdów samochodowych. W ciągu ostatnich 25 lat te wymogi zostały następnie bardzo mocno zaostrzone w kolejnych dyrektywach zmieniających dyrektywę bazową. Po raz pierwszy zmniejszono dopuszczalne wartości Dyrektywą 74/290/EWG, która została uzupełniona Dyrektywą 77/102/EWG ustanawiającą dopuszczalne wartości dla tlenków azotu. Wartości dopuszczalne dla tych trzech rodzajów zanieczyszczeń były stopniowo zmniejszone w Dyrektywach 78/665/EWG, 83/351/EWG i 88/76/EWG, a dopuszczalne wartości dla emisji zanieczyszczeń w postaci cząstek zawieszonych z silników Diesla zostały określone w Dyrektywie 88/436/EWG. Dyrektywa 89/458/EWG ustanawia surowsze standardy europejskie dla emisji zanieczyszczeń gazowych z pojazdów silnikowych poniżej 1400 cm³. Dyrektywa 91/441/EWG obejmuje normami nowe rodzaje pojazdów, w tym wszystkie samochody osobowe niezależnie od pojemności skokowej silnika, określając również wymogi dotyczące emisji spalin oraz trwałość części samochodowych związanych z emisjami oraz bardziej restryktywne normy dotyczące zanieczyszczenia spowodowanego cząstkami dla pojazdów samochodowych wyposażonych w silniki Diesla.

Dyrektywa 94/12/WE wprowadza bardziej restrykcyjne dopuszczalne wartości dla wszystkich zanieczyszczeń oraz modyfikuje sposób kontroli zgodności produkcji z tymi wartościami. Samochody osobowe zaprojektowane dla większej liczby niż sześciu pasażerów i posiadające całkowitą masę większą niż 2500 kg, lekkie pojazdy dostawcze i inne pojazdy terenowe, które uprzednio podlegały mniej restrykcyjnym normom, na podstawie Dyrektywy 93/59/EWG i Dyrektywy 96/69/WE zostały objęte normami jednakowo restrykcyjnymi co normy dla pojazdów samochodowych, przy uwzględnieniu konkretnych parametrów tych pojazdów.

Program Auto-Olej Napędowy

Dyrektywa 94/12/WE nakłada na Komisję Europejską obowiązek zaproponowania norm, które będą egzekwowane po roku 2000, zgodnie z nowym kompleksowym podejściem, opartym na całościowej ocenie kosztów i skuteczności wszystkich środków mających na celu ograniczenie zanieczyszczenia powietrza z pojazdów samochodowych. Poza bardziej restrykcyjnymi normami emisji z pojazdów silnikowych propozycja powinna również zawierać środki uzupełniające, jak np. poprawa jakości paliwa i wzmocnienie kontroli parku samochodowego i programu przeglądów i napraw. Propozycja powinna być oparta ustalonych kryteriach jakości powietrza i związanych z tym ograniczeniami emisji oraz oceną kosztów/skuteczności każdego zestawu środków, z uwzględnieniem potencjalnego wkładu innych środków, takich jak między innymi zarządzanie ruchem, poprawa transportu publicznego w miastach, nowe technologie napędu lub wykorzystanie paliw alternatywnych. Niezbędne badania przeprowadzono w ramach Europejskiego Programu Auto-Olej Napędowy.

Odpowiadająca temu propozycja dyrektywy zmieniającej, COM/96/0163 (COD), w sprawie emisji z lekkich pojazdów samochodowych objętych zakresem dyrektywy bazowej 70/220/EWG, została

przedstawiona w czerwcu 1996 r. i jest obecnie dyskutowana na forum Parlamentu Europejskiego i Rady.

Równocześnie inny projekt dyrektywy, COM/96/0164 (COD), określający nowe wymogi mające na celu poprawę jakości paliw silnikowych został przedstawiony przez Komisję Europejską. Ta propozycja jest również dyskutowana w Parlamencie Europejskim i w Radzie (patrz B.7).

Jednakże aby spełnić kryteria jakości powietrza określone w Programie Auto-Olej napędowy, w najbardziej zanieczyszczonych obszarach trzeba będzie wprowadzić dodatkowe lokalne instrumenty spełniające kryteria efektywności ekonomicznej.

Silniki Diesla dla ciężarowych pojazdów samochodowych

Dyrektywa 88/77/EWG określa wymogi dotyczące emisji tlenku węgla, węglowodoru i tlenków azotu. Oprócz zaostrzenia pierwotnych dopuszczalnych poziomów z wprowadzeniem dwuetapowej procedury akceptacji (wdrożenie w roku 1993 i w roku 1996), dyrektywa zmieniająca 91/542/EWG ustanowiła wymogi dla emisji cząstek zawieszonych w powietrzu. Dyrektywa zmieniająca 96/1/WE zezwala na derogację w stosunku do dopuszczalnych emisji cząstek zawieszonych w powietrzu z mniejszych silników. W kontekście podejścia opisanego powyżej w trakcie przygotowania jest obecnie nowa propozycja wprowadzająca ostrzejsze wymogi od roku 2000.

Emisje z silników instalowanych w maszynach ruchomych

Propozycja nowej dyrektywy, COM 95/350 (COD), określająca wymagania w stosunku do dopuszczalnych emisji tlenku węgla, węglowodoru, tlenków azotu i cząstek zawieszonych w powietrzu z silników Diesla zamontowanych w maszynach ruchomych jest obecnie dyskutowana w Radzie i Parlamencie Europejskim i oczekuje się jej rychłego przyjęcia.

Emisje spalin z silników Diesla w pojazdach samochodowych, ciągnikach używanych w rolnictwie i leśnictwie

Dyrektywy 72/306/EWG i 77/537/EWG ustanawiają normy dla maksymalnych ilości spalin z silników Diesla. Głównym celem tych norm jest określenie wartości referencyjnych dla testów na przydatność pojazdu do warunków drogowych, o których mowa poniżej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa będą musiały wyznaczyć organy władzy zatwierdzające klasyfikacje silników, zgodnie z definicją zawartą w Dyrektywie 70/156/EWG z późniejszych zmianami.
2. Tam, gdzie to będzie konieczne, organy władzy zatwierdzające klasyfikacje mogą delegować prace techniczne do akredytowanych służb technicznych, zlokalizowanych w którymś z państw członkowskich.

-
-
3. Należy skonsultować z tymi państwami członkowskimi, które mają duży przemysł samochodowy, w jaki sposób utworzyć skuteczne struktury administracyjne, organy władzy zatwierdzające klasyfikacje i służby techniczne.

Dyrektywa ramowa w sprawie jakości powietrza - Uwarunkowania implementacyjne

Wewnętrzny system prawny

- Porównać wymogi dyrektywy z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego
- Określić luki w prawie
- Możliwości:
Jeden podstawowy akty prawny (ustawa o jakości powietrza)
Włączyć do ustawy o ochronie środowiska
Zmiany wielu aktów prawnych

Właściwe organy władzy (WOW)

- Ustalić WOW dla celów prawnych i administracyjnych
- WOW szczebla krajowego będą składały raporty na temat wdrożenia do Komisji Europejskiej
- Wyznaczyć instytucje monitorujące i potrzeby w tym zakresie
- Określić procedury planowania i kontroli wdrażania
- Zapewnić przejrzystość procesu decyzyjnego, odwołań i przeglądu decyzji
- Przygotować plany poprawy jakości powietrza

Legislacyjna lista kontrolna

- Zapewnić procedury monitoringu, zgodności, egzekwowania i sprawozdawczości.
- Określić nieprzekraczalne terminy osiągnięcia dopuszczalnych wartości jakości powietrza.
- Udostępnić społeczeństwu pełną informację na temat przekroczeń dopuszczalnych wartości zanieczyszczenia powietrza.

Proces standaryzacji

- Obserwować proces osiągania celów dotyczących jakości powietrza w UE dla 14 substancji zanieczyszczających wymienionych w Dyrektywie
- Mieć świadomość rozłożenia w czasie osiągania dopuszczalnych wartości - może wahać się od 10 do 15 lat
- Określić kiedy wartości stężeń są pomiędzy długofalowymi dopuszczalnymi wartościami i tymczasowymi wartościami w granicach tolerancji. Podjąć działania, aby osiągnąć długofalowe wartości dopuszczalne
- Monitorować zgodność

Zainteresowane strony

- Zapewnić odpowiednią konsultację z przedstawicielami samorządów lokalnych, zainteresowanymi ministerstwami (np. transportu), przemysłu i społeczeństwa przed uchwaleniem ustawy o jakości powietrza.
- Udostępnić społeczeństwu wszystkie akty prawne i wytyczne dotyczące jakości powietrza.
- Zapewnić, aby dopuszczalne wartości emisyjne zanieczyszczenia powietrza stały się kluczowym instrumentem planowania w przemyśle.

Uwarunkowania finansowe

- Państwa członkowskie są odpowiedzialne za finansowanie organów udzielających zezwoleń, monitoring i kontrolę
- Przemysł, którego ta dyrektywa dotyczy, płaci koszty osiągania zgodności.

Dyrektywa w sprawie emisji zanieczyszczeń z pojazdów w ramach testów przydatności pojazdów do warunków drogowych

Dyrektywa 77/143/EWG w sprawie testów przydatności pojazdów i ich przyczep do warunków drogowych, zmieniona dyrektywą 92/55/EWG, nakłada obowiązek przeprowadzenia badań kontrolnych emisji zanieczyszczeń z pojazdów samochodowych w ramach rutynowych testów przydatności pojazdów do warunków drogowych w celu ograniczenia emisji tlenku węgla (CO) oraz dla wartości stosunku powietrze -paliwo dla pojazdów samochodowych napędzanych benzyną, a także dla przejrzystości spalin z pojazdów z silnikiem Diesla.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Testy przydatności pojazdów do warunków drogowych muszą być przeprowadzone przez państwo lub organ władzy publicznej, któremu państwo powierzyło to zadanie, bądź przez podmioty lub instytucje wyznaczone w tym celu i bezpośrednio nadzorowane przez państwo, w tym należycie autoryzowane instytucje prywatne.
2. W szczególności, kiedy instytucje wyznaczone jako ośrodki diagnostyki pojazdów samochodowych również dokonują napraw pojazdów samochodowych, państwa członkowskie dołożą wszelkich starań, aby zapewnić obiektywność i wysoką jakość diagnostyki pojazdów samochodowych.
3. Należy zwrócić się o doradztwo do instytucji publicznych lub prywatnych, którym zlecono to zadanie, w tych państwach członkowskich, które od dłuższego czasu przeprowadzają takie badania kontrolne, co gwarantuje, że posiadają wszechstronne doświadczenie i wiedzę fachową na ten temat.

B.4 Emisje lotnych związków organicznych (VOC)

Dyrektywa 94/63/WE ma na celu ograniczenie emisji lotnych związków organicznych (VOC) pochodzących z magazynowania i dystrybucji benzyny z terminali do stacji benzynowych. Dyrektywa ma zastosowanie do eksploatacji, instalacji, pojazdów drogowych, pociągów i jednostek pływających po wodach śródlądowych wykorzystywanych dla magazynowania i transportu benzyny z jednego terminalu do drugiego lub z terminalu do stacji benzynowej. Obecnie postanowienia tej dyrektywy są uzupełniane.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa mają obowiązek uchwalenia aktów prawnych, ustanowienia systemów monitoringu i egzekwowania prawa celem osiągnięcia dopuszczalnych wartości emisji dla oparów benzyny z pojemników magazynujących i przenośnych kontenerów: samochodów ciężarowych, pociągów i jednostek pływających żeglugi śródlądowej.
2. Zharmonizowane na szczeblu krajowym procedury przeprowadzania prób muszą być stosowane przez właściwe organy władzy odpowiedzialne za monitoring terminali i stacji benzynowych oraz pojazdów i jednostek pływających.

3. Państwa muszą wdrożyć szereg wymogów technicznych i dotyczących zarządzania w celu zmniejszenia do minimum strat wynikających z rozładunku benzyny w terminalach i stacjach benzynowych i podczas transportu.
4. Zaleca się wcześniejsze konsultacje z przedstawicielami przemysłu i innymi zainteresowanymi grupami.

B.5 Zawartość ołowiu w benzynie

Dyrektywa 85/210/EWG w sprawie zawartości ołowiu w benzynie pozwala państwom członkowskim na zmniejszenie dopuszczalnej zawartości ołowiu do 0,15 g Pb/l tak szybko jak uznają to za właściwe; muszą zapewnić dostępność i zrównoważoną dystrybucję benzyny bezołowiowej (z zawartością ołowiu poniżej 0,013 g Pb/l). Zawartość benzenu zarówno w ołowiowej jak i bezołowiowej benzynie nie może przekroczyć 5.0%. Bezołowiowa benzyna musi być wyraźnie oznakowana przy dystrybutorze. Kraje mogą zakazać sprzedaży benzyny ołowiowej, która nie spełnia wymaganych poziomów oktanów.

Postanowienia tej dyrektywy będą zastąpione w roku 2000 przepisami proponowanej dyrektywy w sprawie jakości benzyny i oleju napędowego, COM 96/0164 (COD), (patrz B.7).

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa mają obowiązek ustanowienia aparatu administracyjnego, wraz z metodologiami pobierania próbek i ich statystycznej interpretacji dla badania zawartości ołowiu i benzenu, uprawnionego do nakładania kar za nieprzestrzeganie prawa. Organ władzy centralnej powinien opracować i wprowadzić jednolite wymogi dotyczące etykietowania.
2. Dla osiągnięcia zgodności z dyrektywą należy zmierzać do wprowadzenia monitoringu zawartości ołowiu, benzenu i oktanów przez lokalny sektor wytwórczy i dostawców detalicznych. Te działania mogą być uzupełnione przeprowadzaniem losowych testów na towarach importowanych na granicy oraz u dystrybutorów sprzedaży detalicznej.
3. Państwa powinny przeprowadzić konsultacje w sprawie możliwości wdrożenia dyrektywy z przedstawicielami przemysłu paliwowego i gazowego oraz innymi zainteresowanymi stronami.

B.6 Zawartość siarki w paliwach płynnych

Dyrektywa 93/12/EWG dotycząca zawartości siarki w niektórych paliwach płynnych określa dopuszczalne poziomy zawartości siarki w oleju napędowym i innych olejach paliwowych. Olej napędowy jest stosowany w niektórych pojazdach silnikowych. Olej paliwowy jest stosowany w pojazdach samobieżnych, dla celów ogrzewczych, przemysłowych i żeglugi morskiej.

Postanowienia dyrektywy 93/12/EWG dotyczące oleju napędowego stosowanego w pojazdach drogowych zostaną zastąpione przepisami określonymi w projekcie dyrektywy COM 96/0164 (COD) w sprawie jakości benzyny i oleju napędowego (patrz B.7).

Komisja Europejska niedawno przedstawiła propozycję zmiany postanowień dyrektywy 93/12/EWG w odniesieniu do oleju paliwowego i ciężkiego paliwa napędowego.

Dyrektywa w sprawie emisji z pojazdów silnikowych - Uwarunkowania implementacyjne

Wewnętrzny system prawny

- Porównać wymogi dyrektywy z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego
- Określić luki w prawie.
- Możliwości:
- Jeden podstawowy akt prawny (ustawa o pojazdach silnikowych);
- Uchwalić rozdział w stosownym akcie prawnym regulującym emisję do powietrza (np. ustawa o ochronie środowiska lub ustawa o ochronie powietrza)

Właściwe organy władzy (WOW)

- Organ władzy państwowej powinien wziąć odpowiedzialność za jednolite normy emisji, ogólną kontrolę jakości i kwestie podatkowe.
- Lokalne WOW powinny zarządzać miejscowym monitoringiem emisji i egzekwować prawo.
- Ogólnokrajowe WOW mają obowiązek składania raportów do Komisji Europejskiej.

Legislacyjna lista kontrolna

- Opracować system regulacji, który umożliwi częste działania mające na celu ograniczenie emisji
- Główne działania dla ograniczenia emisji obejmują instrumenty prawne, ulgi podatkowe, nowe technologie, procedury inspekcji i eksploatacji
- Rozważyć możliwość działań w zakresie monitoringu i egzekwowania prawa na szczeblu lokalnym.

Procedury zapewniające zgodność

- Uprawnieni pracownicy WOW mogą kierować krajowymi ośrodkami kontroli nowego parku samochodowego.
- WOW są odpowiedzialne za certyfikację linii produkcyjnych pojazdów w zakresie dopuszczalnych emisji.
- Stacje benzynowe muszą być sprawozdane pod kątem rozmiarów końcówek wlotowych paliwa, odzysku par benzyny z przepompowywania z podziemnych zbiorników i wymogów zawartości oktanów w benzynie.
- Należy rozważyć licencje dla lokalnych prywatnych organizacji technicznych na udzielanie dokumentów dla pojazdów silnikowych stwierdzających ich zgodność z emisjami i wymogami utrzymania eksploatacji pojazdów.

Zainteresowane strony

- Zapewnić odpowiednią konsultację z zainteresowanymi stronami w sprawie norm emisji, nowych technologii, wymogów technicznych i procedur zapewniających zgodność.
- Wśród zainteresowanych stron powinni być detaliści i hurtownicy przemysłu petrochemicznego i gazowego, producenci pojazdów samochodowych i detaliści, inne ministerstwa rządowe (np. transportu), organizacje pozarządowe i inne osoby, których ta dyrektywa dotyczy.
- Rutynowe informowanie społeczeństwa.

Uwarunkowania finansowe

- Rząd utworzy WOW i zapewni wsparcie administracyjne, przekazywanie informacji społeczeństwu, informacje i porady dla przemysłu
- Ulgi podatkowe zachęcające do innowacji i ograniczenia emisji.
- Producenci samochodów i detaliści mają płacić za świadectwa zgodności i działania kontrolne.
- Właściciele samochodów będą ponosić koszty w rozsądnych granicach za zgodność poszczególnych pojazdów z normami emisji.

Dyrektywa określa maksymalne stężenie wagowe siarki dla benzyny i olejów napędowych w celu ograniczenia zanieczyszczenia dwutlenkiem siarki, a w szczególności zmniejszenia stężeń przygruntowych w aglomeracjach miejskich. Spodziewane są dalsze ograniczenia stężeń według wagi i związanych z tym norm emisji dla silników Diesla¹³. Dyrektywa ta nie stosuje się do oleju napędowego przeznaczonego do dalszego przetworzenia lub przewożonego w zbiornikach paliwa pojazdów przekraczających granicę pomiędzy państwem UE a państwem trzecim. W ramach programu Auto-Olej Napędowy zostaną wprowadzone nowe dopuszczalne wartości zawartości siarki w oleju napędowym.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Dla badania poziomu zawartości siarki i egzekwowania wymogów wynikających z dyrektywy państwa muszą posiadać właściwy aparat administracyjny, łącznie z metodologiami pobierania próbek i ich statystycznej interpretacji.
2. Należy przeprowadzić konsultacje z przedstawicielami przemysłu samochodowego i innymi zainteresowanymi stronami w sprawie metodologii wdrożenia dyrektywy celem uniknięcia problemów wynikających z braku zgodności.

B.7 Proponowana dyrektywa w sprawie jakości benzyny i olejów napędowych

Proponowana dyrektywa, COM 96/0164 (COD), której wejście w życie jest zaplanowane na 1 stycznia 2000 r., określa parametry jakości benzyny i olejów napędowych. W odniesieniu do benzyny parametry, dla których ustanowiono specyfikacje, dotyczą zawartości benzenu, siarki, węglowodorów aromatycznych, tlenu i właściwości destylacyjnych. W przypadku olejów napędowych parametry dotyczą gęstości, liczby cetanowej i zawartości siarki. Do końca czerwca 1999 r. Komisja Europejska przedstawi propozycje w sprawie specyfikacji paliw na rok 2005.

¹³ Komisja Europejska zaproponowała strategię przeciwdziałania zakwaszeniu gleby i wody, łącznie z projektem aktu prawnego mającym na celu ograniczenie zawartości siarki w paliwie, który wprowadza ogólny 1% pułap dopuszczalnej zawartości siarki od 1 stycznia 2000 (COM(97) 88 final).

C. GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Ogólne zasady skutecznego systemu gospodarowania odpadami zostały określone w **Dyrektywie ramowej dotyczącej odpadów** i uzupełniającej ją **Dyrektywie o niebezpiecznych odpadach**. Te dyrektywy tworzą ramy dla struktur gospodarowania odpadami; zostały one uzupełnione innymi bardziej szczegółowymi dyrektywami: jedna grupa określa wymogi dotyczące udzielania zezwoleń i eksploatacji **zakładów usuwania odpadów**. Druga grupa zawiera postanowienia dotyczące **poszczególnych rodzajów** odpadów, jak np. oleje, opakowania i baterie. **Rozporządzenie dotyczące przesyłu odpadów** określa zasady dotyczące przesyłu odpadów.

C.1 Dyrektywa ramowa dotycząca odpadów

Dyrektywa Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów, zmieniona Dyrektywą Rady 91/156/EWG określa ramy prawne dla gospodarowania odpadami w Unii Europejskiej. Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie wymóg zapewnienia odzysku lub usuwania odpadów w sposób nie zagrażający życiu ludzkiemu i nie powodujący szkód w środowisku. Państwa członkowskie mają obowiązek wprowadzić zakaz wyrzucania, zwalaki i niekontrolowanych wysypisk odpadów.

Dyrektywa wprowadza jednolite definicje istotnych terminów takich jak: "odpady", "usuwanie" i "odzysk" i określa ramy dla ustawodawstwa wspólnotowego dotyczącego odpadów. W ramach Dyrektywy, opracowano niepełny wykaz odpadów pod nazwą Europejskiego Katalogu Odpadów, który został opublikowany w Decyzji Komisji 94/3/WE.

Dyrektywa ustanawia hierarchię zasad dotyczących odpadów, według której państwa członkowskie mają obowiązek w pierwszym rzędzie zapobiegać tworzeniu się lub ograniczać ilość odpadów i ich szkodliwość. Jeżeli takie działania nie są możliwe, państwa członkowskie powinny propagować odzysk odpadów poprzez takie działania jak recykling. Składowanie odpadów na wysypiskach lub ich spalanie są na najniższym szczeblu tej hierarchii.

Państwa członkowskie mają obowiązek utworzenia zintegrowanego i stosownego systemu urzędów technicznych do usuwania odpadów, aby umożliwić Wspólnocie jako całości osiągnięcie samowystarczalności w usuwaniu odpadów. Państwa członkowskie są również zobowiązane do podejmowania działań zmierzających w kierunku samowystarczalności we własnym zakresie. Dyrektywa dodatkowo określa, że zgodnie z zasadą zanieczyszczający płaci, koszty usuwania odpadów muszą być pokryte przez jednostki posiadające odpady i/lub producentów wyrobów, z których odpady pochodzą.

Ponadto, zgodnie z tą dyrektywą, właściwe organy władzy państwowej są zobowiązane opracować programy gospodarowania odpadami, obejmujące takie elementy jak rodzaj, ilość i pochodzenie odpadów przeznaczonych do odzysku lub usunięcia, określenie odpowiednich terenów lub urzędów służących usuwaniu odpadów i specjalne postanowienia dotyczące poszczególnych rodzajów odpadów.

Krajowe właściwe organy władzy są zobowiązane do ustalenia procedur udzielania zezwoleń w celu kontroli zakładów i działalności, które zajmują się usuwaniem lub odzyskiem odpadów. Zakłady prowadzące działalność polegającą na zbieraniu lub transporcie odpadów lub pośrednicy/dealerzy odpadów nie są objęci obowiązkiem uzyskania zezwolenia, lecz muszą być zarejestrowani przez krajowe właściwe organy władzy w celu zapewnienia, że odpady są gospodarowane zgodnie z zasadami określonymi w Dyrektywie. Dyrektywa w celu nadzorowania tych działań również ustanawia wymóg wobec operatorów usuwania lub odzysku odpadów polegający na prowadzeniu rejestru działalności, który jest dostępny dla właściwych organów władz. Organy władzy są również zobowiązane do przeprowadzania okresowych kontroli.

Uwarunkowania implementacyjne

1. System zagospodarowania odpadów w UE zakłada z góry istnienie odpowiednich systemów na szczeblach krajowym, regionalnym i lokalnym oraz adekwatnej infrastruktury dla bezpiecznego wywożenia, sortowania, transportu, recyklingu, odzysku materiałów i energii oraz usuwania wszelkich rodzajów odpadów.
2. Opracowując wewnętrzne akty prawne, należy zwrócić szczególną uwagę na wdrożenie definicji UE, w szczególności terminy: "odpady", "usuwanie" i "odzysk" powinny być dokładnie i starannie wdrożone. Należy również pamiętać o Europejskim Katalogu Odpadów. Mimo, że Katalog nie zawiera wyczerpującego wykazu odpadów, to stanowi niezbędny odsyłacz dla osób korzystających z Wykazu Odpadów Niebezpiecznych (patrz dalsze uwagi zawarte w podrozdziale dotyczącym Dyrektywy Rady 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych).
3. Należy wyznaczyć właściwe organy władzy na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym posiadające techniczne urządzenie pozwalające na kontrolę gospodarowania odpadami na terytorium kraju. Głównym obowiązkiem wynikającym z tej Dyrektywy dla właściwych organów władzy krajowej jest zagwarantowanie, że na terenach, gdzie powstają odpady są one odzyskiwane lub usuwane w sposób nie powodujący szkód w środowisku i nie stanowiący zagrożenia dla zdrowia ludzkiego. Muszą one również zapewnić, że porzucanie, zwalka i niekontrolowane usuwanie odpadów będą zakazane.
4. Właściwe organy władzy krajowej będą musiały opracować programy gospodarowania odpadami na swoim terytorium, w oparciu o gruntowną wiedzę na temat powstających odpadów oraz możliwości odzysku i usuwania dostępnych dla danego rodzaju odpadu. Te programy powinny zostać opracowane w początkowym etapie jako ogólny plan strategiczny.
5. Właściwe organy władzy krajowej będą musiały stworzyć systemy udzielania zezwoleń i kontroli dla zakładów i przedsiębiorstw prowadzących działalność usuwania i odzysku odpadów na swoim terytorium. Zawodowa działalność zbierania i transportu odpadów oraz zawodowi pośrednicy usług usuwania i odzysku odpadów będą musieli zostać zarejestrowani przez stosowny właściwy organ władzy krajowej.
6. Należyte wdrożenie będzie wymagało konsultacji i współpracy z przedstawicielami przemysłu, konsumentami i oceny oddziaływania na środowisko ze strony organizacji pozarządowych zgodnie z Dyrektywą Rady 85/337/EWG. Proces planowania odpadów w szczególności powinien zakładać szeroko zakrojone konsultacje i być przeprowadzony w sposób możliwie najbardziej czytelny.

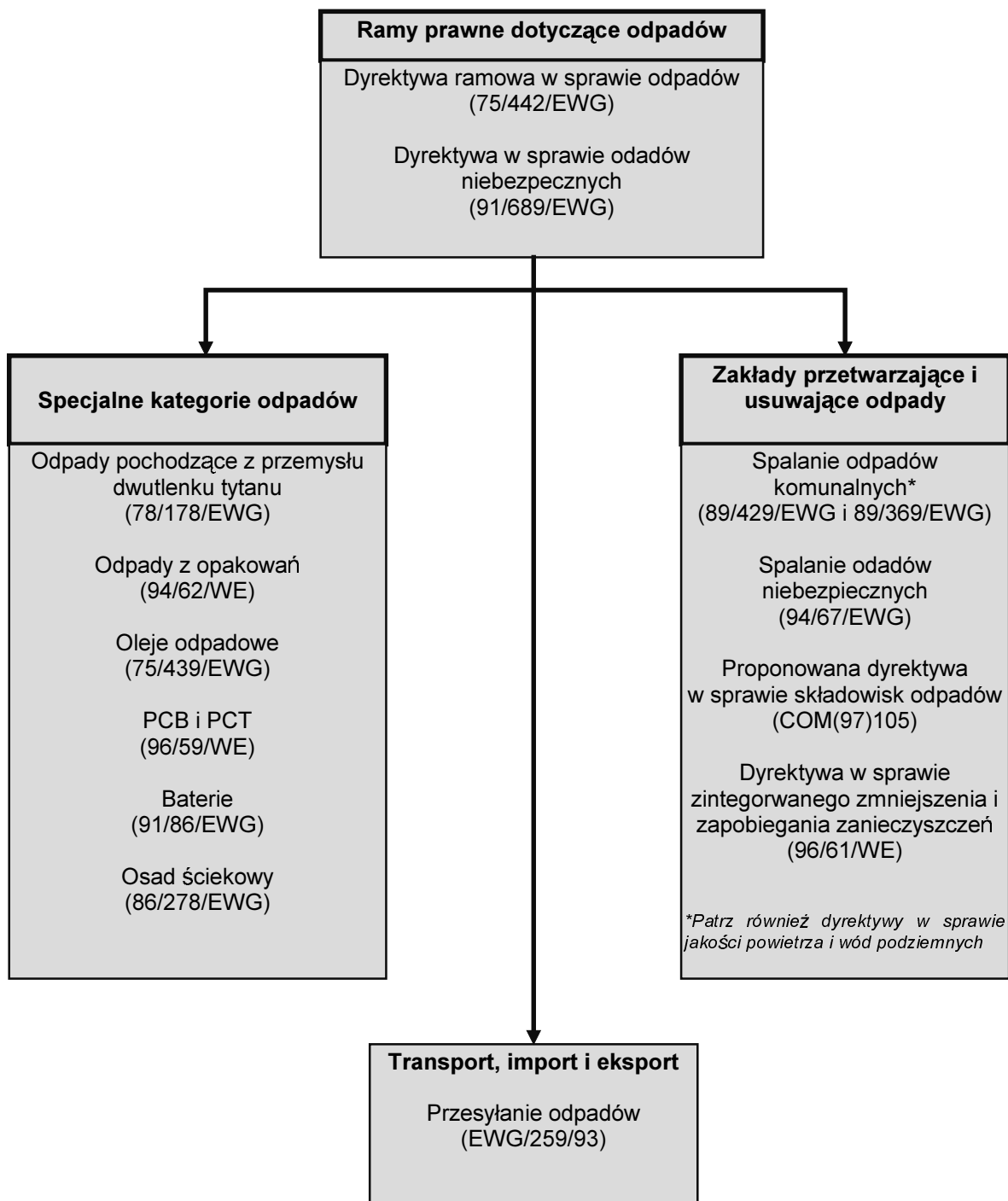
7. Należy uwzględnić różne instrumenty pozwalające na zmniejszenie ilości odpadów. W tym celu należy zastosować środki ekonomiczne takie jak podatki, opłaty i systemy depozytów kaucyjnych.

C.2 Odpady niebezpieczne

Ta dyrektywa określa działania, które, obok Dyrektywy ramowej w sprawie odpadów, muszą być zastosowane gdy mamy do czynienia z niebezpiecznymi odpadami. Decyzja Rady 94/904/WE zawiera listę niebezpiecznych odpadów zwany Wykazem Odpadów Niebezpiecznych. Ten wykaz zawiera odpady wyszczególnione w Europejskim Katalogu Odpadów, które uznano za niebezpieczne. Lista składników i właściwości, które czynią odpady niebezpiecznymi została przedstawiona w aneksach do Dyrektywy. W celu ustalenia właściwości nadających odpadom charakter niebezpiecznych należy odnieść się do procedur przeprowadzania testów określonych w Dyrektywie Rady 67/548/EWG w sprawie dostosowania aktów prawnych, rozporządzeń i postanowień administracyjnych dotyczących klasyfikacji, opakowań i oznakowań niebezpiecznych substancji, zmienionej Dyrektywą Rady 79/831/EWG. Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek opracowania programów dla niebezpiecznych odpadów, jako część ogólnych programów opracowywanych na podstawie Dyrektywy ramowej w sprawie odpadów albo osobno. Państwa członkowskie mają również obowiązek zapewnić, że każde miejsce do którego dostarczane są odpady zostanie zarejestrowane i zidentyfikowane oraz, że niebezpieczne odpady są pakowane i oznakowane zgodnie z normami wspólnotowymi i międzynarodowymi. Ponadto, państwa członkowskie muszą zapewnić, że niebezpieczne odpady nie będą mieszane z innymi kategoriami niebezpiecznych odpadów lub z odpadami, które nie są niebezpieczne.

Ponadto, Dyrektywa wprowadza ostrzejsze procedury dotyczące udzielania zezwoleń i kontroli od tych, które określa Dyrektywa ramowa w sprawie odpadów tam, gdzie w grę wchodzi niebezpieczne odpady w stosunku do zakładów i przedsiębiorstw prowadzonych własną działalnością usuwania odpadów i dla tych, które prowadzą działalność polegającą na odzysku odpadów. Producenci niebezpiecznych odpadów również podlegają obowiązkowi określonych kontroli. Ponadto, producenci niebezpiecznych odpadów wraz z firmami zawodowo trudniącymi się transportem odpadów mają obowiązek prowadzenia rejestrów niebezpiecznych odpadów, które przez ich firmy przechodzą dla celów kontroli przez właściwe organy władzy krajowej, jeżeli tego zażądają.

GOSPODAROWANIE ODPADAMI

Uwarunkowania implementacyjne

1. Gospodarowanie niebezpiecznymi odpadami wymaga szczególnych i zaostrzonych procedur udzielania koncesji i kontroli.
2. Należy opracować krajowe przepisy dotyczące właściwej identyfikacji i klasyfikacji niebezpiecznych odpadów oraz wymogi i wytyczne dotyczące ekologicznie uzasadnionego odzysku i usuwania tych odpadów. Właściwe organy władzy krajowej będą zobowiązane posiadać wiedzę techniczną potrzebną dla sprawdzenia czy odpady posiadają właściwości czyniące je niebezpiecznymi.
3. Należy wprowadzić technologie i odpowiednią infrastrukturę, aby uniknąć ryzyka, które niesie niewłaściwie prowadzona działalność odzysku lub usuwania odpadów.
4. Należy stworzyć scentralizowany bank danych w celu spełnienia wymogu dostarczania informacji do Komisji Europejskiej na temat niebezpiecznych odpadów i gospodarowania nimi oraz firm zajmujących się usuwaniem odpadów.

C.3 Przesyłanie odpadów

Rozporządzenie 259/93/EWG dotyczące nadzoru i kontroli przesyłania odpadów wewnątrz, do i ze Wspólnoty Europejskiej ustanawia system kontroli przesyłu odpadów, który wprowadza w życie Konwencję Bazylejską, Decyzje Rady OECD w sprawie transgranicznego przesyłu odpadów oraz czwartą Konwencję ACP-EEC (z Lomé). Podczas gdy Konwencja Bazylejska zajmuje się tylko odpadami niebezpiecznymi, Rozporządzenie obejmuje również przesył odpadów nietoksycznych. Rozporządzenie ustanawia odrębne zasady rządzące przesyłem odpadów wewnątrz UE, importem, eksportem i tranzytem. Różnice w przepisach wynikają z tego, czy odpady są przeznaczone do odzysku bądź usunięcia i czy są umieszczone w aneksach na liście zielonej, pomarańczowej czy czerwonej. Mówiąc ogólnie, można stwierdzić, że listy pomarańczowa i czerwona zawierają spisy odpadów niebezpiecznych a lista zielona - odpadów nietoksycznych. Te trzy listy zostały opracowane w wyniku prac przeprowadzonych przez OECD. Porównując te trzy listy odpadów załączone do Rozporządzenia z jednej strony z Europejskim Katalogiem odpadów w ramach dyrektywy ramowej i listą niebezpiecznych odpadów załączoną do dyrektywy w sprawie niebezpiecznych odpadów z drugiej strony, można zauważyć jak bardzo różnią się od siebie pod względem struktury. Należy jednak pamiętać, że trzy listy załączone do Rozporządzenia zostały opracowane dla innego celu niż cel, który przyświecał autorom Europejskiego Katalogu Odpadów i listy niebezpiecznych odpadów. Należy stosować wszystkie listy w całości.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa członkowskie muszą wyznaczyć organ lub organy właściwej władzy odpowiedzialne za kontrolę przesyłu odpadów na podstawie tego rozporządzenia;

może to być dowolne połączenie urzędów celnych, przemysłowych, handlowych lub ds. ochrony środowiska.

2. Państwa członkowskie są zobowiązane wydać wytyczne właściwym władzom, jak należy prowadzić dokumentację, procedury stosowane dla każdego rodzaju przesyłania oraz egzekwowania kontroli transgranicznego przesyłania odpadów. Rozporządzenie stanowi o stosowaniu jednolitego konosamentu. Specjalne szkolenie będzie prawdopodobnie niezbędne w celu uzupełnienia informacji o procedurach.
3. Państwa członkowskie są zobowiązane przyjąć procedury dotyczące informowania i konsultowania z innymi krajami kwestii dotyczących przesyłania odpadów.
4. Spedytorzy i producenci muszą być informowani o obowiązkach i kontrolach.

C.4 Urządzenia do usuwania odpadów

Spalanie odpadów niebezpiecznych

Dyrektywa dotycząca spalania odpadów niebezpiecznych 94/67/EWG jest dyrektywą "córka" Dyrektywy ramowej. Państwa członkowskie mają obowiązek określić i egzekwować zasady działania i dopuszczalne poziomy emisji dla zakładów spalających odpady niebezpieczne w drodze wydawania zezwoleń.

Pozwolenia na podstawie Dyrektywy ramowej w sprawie odpadów mogą być udzielane pod warunkiem, że zakłady spalania odpadów są zaprojektowane, wyposażone i eksploatowane w sposób spełniający wymogi zapobiegania zanieczyszczeniu środowiska w postaci nieprzekraczania dopuszczalnych poziomów emisji i kontroli gospodarowania odpadami. Spalarnie niebezpiecznych odpadów muszą być eksploatowane w sposób zapewniający maksymalny możliwy poziom spalania. Pozwolenia muszą zawierać wykaz rodzajów i ilości niebezpiecznych odpadów przeznaczonych do spalania. Operatorzy spalarni muszą uzyskać całościowy opis odpadów, zanim je przyjmą do spalania.

Na zrzuty ścieków również musi być pozwolenie. Miejsca, w których są zlokalizowane spalarnie, są objęte Dyrektywą w sprawie wód podziemnych 80/68/EWG. Przekroczenia dopuszczalnych poziomów emisji muszą być notyfikowane właściwym władzom bezzwłocznie i mogą spowodować ograniczenie ilości spalanych odpadów lub zamknięcie zakładu.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Wytyczne dla budowy nowych spalarni niebezpiecznych odpadów muszą być zintegrowane z narodowymi strategiami gospodarowania odpadami i zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza w celu osiągnięcia zgodności z ogólnokrajowymi potrzebami i celami ochrony środowiska.
2. Pozwolenia powinny stosować minimalne standardy określone w dyrektywach, z uwzględnieniem miejscowych warunków.

Dyrektywa Ramowa w sprawie odpadów - Uwarunkowania implementacyjne

Wewnętrzny system prawny

- Porównać wymogi dyrektyw z obowiązującymi przepisami prawa
- Określić luki w prawodawstwie
- Możliwości:
- Jeden podstawowy akt prawny (ustawa o gospodarowaniu odpadami); lub
- Dział w stosownym ustawodawstwie dotyczącym gospodarowania odpadami, udzielania zezwoleń, przesyłu odpadów i zmniejszenia ilości odpadów.

Właściwe organy władzy (WOW)

- WOW muszą dysponować systemami administracyjnymi i wiedzą techniczną
- Ogólnokrajowe władze odpowiedzialne za jednolite standardy dotyczące przepływu odpadów i zarządzania składowiskami, koordynują planowania gospodarki odpadami i zbieranie danych statystycznych na temat odpadów.
- Miejscowe WOW zarządzają lokalnymi przedsiębiorstwami zagospodarowania odpadów i przesyłu odpadów koordynując działania z sektorem prywatnym tam, gdzie jest to właściwe
- WOW przestrzegają obowiązku składania sprawozdań dla UE

Legislacyjna lista kontrolna

- Zapewnić prawny podział kompetencji pomiędzy centralnymi i lokalnymi WOW.
- Wdrożenie stosownych definicji, np.: "odpadów, "usuwania" i "odzysku".
- Prawne przesłanki opracowania planów gospodarowania odpadami.
- Kary za działania niezgodne z zezwoleniem
- Rozważyć wprowadzenie środków miejscowego monitoringu i egzekwowania
- Zakaz niekontrolowanej zwalaki odpadów

Procedury udzielania zezwoleń

- Krajowe WOW przygotowują wzory wniosków o zezwolenia na prowadzenie miejsc zagospodarowania odpadów
- Wnioskodawca przedłoży konieczną dokumentację.
- WOW sprawdzą, czy wnioskodawca jest odpowiednim operatorem miejsca gospodarowania odpadami
- WOW określą warunki związane z zezwoleniem, w tym wymogi dotyczące zamknięcia zakładu.
- Przewoźnicy i dealerzy są zarejestrowani

Zainteresowane strony

- Przeprowadzić konsultacje z zainteresowanymi stronami w sprawie potrzeb gospodarowania odpadami, proponowanymi procesami planowania zagospodarowania odpadów i możliwościami usuwania/zmniejszenia ilości odpadów.
- Zainteresowane strony powinny obejmować przedstawicieli firm gospodarujących odpadami, główne sektory produkujące odpady, samorząd lokalny, organizacje pozarządowe i innych aktorów.
- Zapewnić regularną wymianę informacji ze społeczeństwem na temat inicjatyw i planowania.
- WOW muszą zapewnić, że firmy zajmujące się zawodowo usuwaniem śmieci, firmy transportowe i pośrednicy zostaną zarejestrowani.

Uwarunkowania finansowe

- Rząd utworzy WOW i zapewni wsparcie administracyjne, procedury (zezwolenia) administracyjne, informacje społeczną.
- Stworzyć zachęty, aby zwiększyć odpowiedzialność producentów, zmniejszyć do minimum ilość odpadów i zastosować zasadę zanieczyszczający płaci
- Operatorzy miejsc unieszkodliwiania odpadów finansują procesy udzielania zezwoleń
- Gospodarstwa domowe płacą za usługi odbioru odpadów.

3. Rządy powinny określić dodatkowe normy emisji w celu uwzględnienia specjalnych technologii lub potencjalnie szkodliwych emisji.
4. Aby nie dopuścić do niewłaściwego lub nielegalnego użycia spalarni dla spalania rodzajów śmieci, których nie mają prawa lub możliwości spalać należy opracować skuteczne procedury gospodarowania odpadami i kontroli.

Należy opracować procedury konsultacji i koordynacji między różnymi władzami odpowiedzialnymi za kontrolę różnego rodzaju emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i gleby.
5. Władze muszą opracować plany wykorzystania ciepła wytworzonego przez spalarnie.
6. Należy opracować programy w celu zapewnienia zgodności z wymogami dyrektywy dla istniejących spalarni.

Spalanie odpadów z nowych lub istniejących zakładów

Dyrektywy 89/369/EWG i 89/429/EWG stosują równoległe zestawy wymogów dotyczących udzielania pozwoleń i ograniczeń w eksploatacji wobec nowych i istniejących zakładów spalania odpadów komunalnych. Są to dyrektywy "córci" Dyrektywy ramowej 84/360/EWG w sprawie zwalczania zanieczyszczenia powietrza z zakładów przemysłowych.

Dyrektywy te regulują udzielanie pozwoleń, projektowanie, wyposażenie, eksploatację i sprawozdawczość dotyczącą zakładów spalania odpadów komunalnych. Nowe zakłady to takie, którym wydano pozwolenie na działalność w dniu 1 grudnia 1990 r. lub później. Nie dotyczą one zakładów zajmujących się spalaniem osadów ściekowych, odpadów chemicznych, toksycznych i niebezpiecznych, odpadów medycznych ze szpitali lub innych rodzajów specjalnych odpadów, nawet jeżeli te zakłady spalają również odpady komunalne. Te spalarnie podlegają bardziej rygorystycznym postanowieniom Dyrektywy w sprawie spalania odpadów niebezpiecznych.

Wyznaczono trzy poziomy dopuszczalnych wartości emisji pyłu, niektórych związków metali ciężkich, kwasu chlorowodorowego, kwasu fluorowodorowego i SO₂, w zależności od nominalnej pojemności spalarni. Zostały ustanowione dopuszczalne poziomy stężenia i program stopniowych ulepszeń istniejących zakładów spalania odpadów komunalnych w określonym czasie.

Dyrektywy określają szczegółowe wymogi monitoringu, kontroli i sprawozdawczości w stosunku do operatorów tych zakładów. Informacje dotyczące wniosku o zezwolenie na eksploatację i wyniki monitoringu muszą być podane do wiadomości publicznej.

Dyrektywa 89/429/EWG w sprawie istniejących spalarni odpadów miejskich dała istniejącym spalarniom czas do 1 grudnia 1996 r. na osiągnięcie zgodności ze standardami nowych spalarni. Wszystkie pozostałe spalarnie muszą do roku 2000 sprostać większości tych samych standardów, jakie obowiązują nowe spalarnie.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Wytyczne dla budowy nowych spalarni niebezpiecznych odpadów muszą być zintegrowane z narodowymi strategiami gospodarowania odpadami i zapobiegania zanieczyszczeniu powietrza w celu osiągnięcia zgodności z ogólnokrajowymi potrzebami i celami ochrony środowiska.
2. Państwa mogą nakładać dodatkowe ograniczenia emisji zanieczyszczeń, aby uwzględnić specjalne technologie lub potencjalnie szkodliwe emisje.
3. Należy opracować plany gospodarowanie odpadami i procedury kontroli, aby zapobiec niewłaściwemu lub nielegalnemu wykorzystaniu spalarni do spalania odpadów, na które nie mają uprawnień lub możliwości technicznych.
4. Należy opracować odpowiednie programy dla małych istniejących spalarni, aby zapewnić zgodność ich funkcjonowania z wymogami dyrektywy.

Proponowana Dyrektywa w sprawie składowisk odpadów

Propozycja Dyrektywy dotyczącej składowisk odpadów jest obecnie dyskutowana w Parlamencie i Radzie. Projekt ten nałoży obowiązek ściślejszej kontroli nowych i istniejących składowisk odpadów na podstawie szczegółowej procedury udzielania pozwoleń. Celem proponowanej Dyrektywy jest zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska i wprowadzenie ostrzejszych standardów składowania odpadów. Zgodnie z proponowaną stopniowo będzie eliminowane wspólne składowanie odpadów (mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami komunalnymi na tym samym wysypisku). Ceny za składowanie odpadów na wysypiskach muszą pokryć koszty zamknięcia składowiska oraz zagospodarowania składowiska jak również co najmniej 50 lat opieki nad terenem po jego zamknięciu.

W celu zmniejszenia ogólnej wielkości emisji metanu w UE propozycja zmierza do ograniczenia ilości odpadów komunalnych podlegających biodegradacji kierowanych na wysypiska; ponadto, metan zarówno z nowych jak i z istniejących składowisk odpadów będzie musiał być gromadzony i wykorzystywany lub spalany. Proponowana Dyrektywa określa również minimalne odległości lokalizacji składowisk odpadów od terenów zamieszkałych.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Ze względu na to, że składowisko odpadów jest najczęściej stosowaną i najmniej kosztowną metodą usuwania odpadów stałych i często brak jest całościowych standardów jego użytkowania, państwom zaleca się dostosowanie nowego ustawodawstwa dotyczącego eksploatacji terenów składowiska odpadów do proponowanej dyrektywy. Należy zwrócić uwagę na ostateczne poprawki jakie Rada i Parlament Europejski wniosą do propozycji dyrektywy.
2. Właściwe organy władzy będą musiały zapewnić personel techniczny, który będzie kontrolował wdrażanie i egzekwowanie Dyrektywy, która ustanowi bardzo szczegółowe wymogi dotyczące udzielania pozwoleń.

3. Wymów określony w proponowanej dyrektywie powinien zostać zintegrowany z krajowymi strategiami dotyczącymi odpadów i programami gospodarowania odpadami, zgodnie z Dyrektywą ramową w sprawie odpadów.
4. Skuteczna strategia zmniejszenia ilości i niebezpiecznego charakteru odpadów przeznaczonych do składowania do minimum będzie wymagała udziału i aktywnego wsparcia wszystkich zainteresowanych grup gospodarczych i społecznych. Potrzebne będą bodźce ekonomiczne i kampanie oświatowe.
5. Właściwe organy władzy będą musiały zapewnić, że operatorzy składowisk odpadów poczynią stosowne zabezpieczenia finansowe pozwalające im zagwarantować właściwe zamknięcie i późniejsze dbanie o składowisko odpadów.
6. Należy ustalić odpowiedzialność za szkody zdrowotne i środowiskowe spowodowane przez składowiska odpadów.
7. Procedura oceny oddziaływania na środowisko może być włączona do procedur wydawania pozwoleń na składowiska odpadów.

Dyrektywa dotycząca spalania niebezpiecznych odpadów - uwarunkowania implementacyjne

Wewnętrzny system prawny

- Porównać wymogi dyrektywy z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego
- Określić luki w ustawodawstwie
- **Możliwości:**
jeden podstawowy akt prawny (ustawa o spalaniu odpadów)
uwzględniając wąski zasięg dyrektywy, można wprowadzić przepisy wykonawcze jako oddzielny dział w podstawowym akcie prawnym o ochronie środowiska (np. ustawie o ochronie środowiska)

Właściwe organy władzy (WOW)

Państwa będą musiały opracować strategię modernizacji lub likwidacji istniejących składowisk odpadów, które nie są zgodne z postanowieniami dyrektywy. Zmiana istniejącej infrastruktury administracyjnej w celu wdrożenia, administrowania i egzekwowania działalności spalarni odpadów

- WOW szczebla krajowego będą również odgrywać rolę polegającą na zapewnieniu jednolitego stosowania standardów i

Legislacyjna lista kontrolna

- Określenie właściwych władz i systemu udzielania pozwoleń
- Określenie innych dopuszczalnych poziomów emisji i metod kontroli ryzyka
- Procedury i wymogi dotyczące monitoringu i egzekwowania.
- Wymóg powiadomienia o nakazie zamknięcia spalarni
- Kary dla operatorów spalarni.

Warunki udzielania zezwoleń

- Spalarnie muszą być zaprojektowane, wyposażone i eksploatowane tak, aby spełnić wymogi minimalnej temperatury spalania.
- Procedury monitoringu, poziomy tlenu, dopuszczalne wartości emisji, zrzuty ścieków i usuwanie pozostałości.
- Wymóg opracowania procedur stałych i okresowych pomiarów, notyfikacji o przekroczeniu i sprawozdań do WOW

Zainteresowane strony

- Zapewnić, aby zainteresowani byli konsultowani w sprawie ogólnych wymogów dotyczących wdrożenia dyrektywy i kosztów, a w szczególności o procedurach notyfikacji w przypadku przekroczenia dopuszczalnych limitów
- Włączyć opinię publiczną do określenia informacji, jakie operatorzy są zobowiązani przedstawić rządowi
- Zapewnienie społeczeństwu skutecznego dostępu do informacji, o zakładach i ich działalności.

Uwarunkowania finansowe

- Rząd tworzy WOW i zapewnia wsparcie administracyjne, monitoring i ocenę, szkolenie, egzekwowanie, wytyczne, informuje opinię publiczną
- Operatorzy płacą koszty administracyjne pozwolenia, udzielania informacji i wszystkie koszty osiągnięcia zgodności z wymogami dyrektywy.

C.5 Specjalne odpady

Usuwanie olejów odpadowych

Dyrektywa Rady 75/439/EWG ma na celu stworzenie zharmonizowanego systemu zbierania, oczyszczania, przechowywania i usuwania olejów odpadowych. To pozwala państwom członkowskim zrekompensować straty przedsiębiorstwom z tytułu nieodzyskanych kosztów gromadzenia i usuwania olejów odpadowych. Dyrektywa uznaje recykling olejów odpadowych za priorytetowe działanie, w drugiej kolejności - wykorzystanie jako paliwa lub w działalności mającej na celu odzysk energii, a na końcu ich niszczenie, kontrolowane magazynowanie lub zrzuty. Państwa członkowskie mają obowiązek zapewnienia bezpiecznego gromadzenia i usuwania olejów odpadowych. Istnieje zakaz dokonywania zrzutów olejów odpadowych do wód i systemów zlewni.

Przedsiębiorstwa pozbywające się olejów odpadowych muszą uzyskać pozwolenie od właściwych organów władz. Przedsiębiorstwa zbierające oleje odpadowe muszą być zarejestrowane i odpowiednio nadzorowane. Zregenerowane oleje nie mogą zawierać więcej niż 50 cząstek na milion (ppm) polichlorowanych dwufenyli i polichlorowanych trójfenyli (PCB/PCT).

Uwarunkowania implementacyjne

1. Administracja będzie miała obowiązek zagwarantowania powstania ogólnokrajowego systemu bezpiecznego gromadzenia i regeneracji lub spalania zużytych olejów na terenie całego kraju. Należy również prowadzić kampanię uświadamiającą opinię publiczną w tej kwestii.
2. Należy uruchomić odpowiednie urządzenia do usuwania olejów odpadowych i wdrożyć procedury ścisłej kontroli, aby zapobiegać nielegalnemu lub niewłaściwemu usuwaniu związków oleju, które mogą być poddane odpowiedniej regeneracji.
3. Istnieje obowiązek opracowania zintegrowanego/skoordynowanego systemu udzielania zezwoleń i kontroli, aby zapewnić że odzysk lub usuwanie zużytych olejów nie wywrą negatywnego skutku na inne media środowiska.
4. Należy stworzyć specjalne środki i instalacje w celu bezpiecznego obchodzenia się z olejami odpadowymi zawierającymi PCB/PCT lub inne niebezpieczne substancje.
5. Władze krajowe powinny uzgodnić wprowadzenie ostrzejszych wymogów na szczeblu krajowym. Informacje o działaniach i doświadczeniach ogólnokrajowych będą musiały być przesyłane rutynowo do Komisji Europejskiej.

Odpady pochodzące z przemysłu przetwarzania dwutlenku tytanu

Dyrektywy w sprawie odpadów pochodzących z przemysłu przetwarzania dwutlenku tytanu 78/176/EWG i 82/883/EWG mają na celu zapobieganie i stopniowe zmniejszanie zanieczyszczeń spowodowanych odpadami z przemysłu dwutlenku tytanu. Pozwolenia na zrzuty odpadów TiO₂ do morza mogą być udzielane jedynie wówczas, gdy ocena wykaże, że odpady nie mogą być usunięte innymi metodami i nie wywoła to żadnych szkodliwych skutków. Nowe urządzenia

muszą stosować dostępne procesy i techniki, które są najmniej szkodliwe dla środowiska. Państwa członkowskie muszą przedłożyć Komisji Europejskiej plany zawierające metody, jakimi zamierzają osiągnąć cele dyrektywy.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Dokonać przeglądu, czy zakłady działające w kraju są objęte zakresem dyrektywy. Jednak nawet jeżeli nie ma żadnych urządzeń przemysłu przetwarzania dwutlenku tytanu, dyrektywa będzie musiała być transponowana do prawa wewnętrznego.
2. Implementacja dyrektywy powinna odbywać się w ramach istniejącego krajowego systemu gospodarowania odpadami. Organy administracyjne i techniczne będą miały obowiązek kierowania szczegółowymi procedurami udzielania zezwoleń i przeprowadzania kontroli technicznych.
3. Charakter i potencjalne zanieczyszczenie spowodowane TiO_2 wymagają ścisłej współpracy między władzami odpowiedzialnymi za zapobieganie zanieczyszczeniom odpadami wody i gleby.
4. Państwa będą działać w kierunku opracowania krajowych programów ograniczenia do minimum -- a jeżeli to możliwe likwidacji zanieczyszczenia spowodowanego przez przemysł TiO_2 oraz na rzecz całkowitego zakazu zrzutów odpadów do morza lub do wód śródlądowych.

Usuwanie PCB i PCT

Dyrektywa Rady 96/59/WE ma na celu likwidację polichlorowanych dwufenyli i polichlorowanych trójfenyli (PCB) oraz neutralizację substancji toksycznych urządzeń zawierających te substancje. Te urządzenia muszą być zinwentaryzowane, oznakowane, a informacja o nich powinna być przekazana do Komisji Europejskiej do września 1999, zaś spisy inwentaryzacyjne muszą być aktualizowane. Urządzenia zawierające PCB, które jeszcze nie zostały zdekontaminowane, muszą być przechowywane w dobrych warunkach, aby zapobiec wyciekom.

Przedsiębiorstwa usuwające PCB muszą być koncesjonowane na podstawie Dyrektywy 75/442/EWG. Proces spalania jako metoda usuwania musi spełnić normy określone w Dyrektywie 94/67/EWG. Państwa członkowskie mają obowiązek opracowania planów usunięcia zinwentaryzowanych PCB do września 1999 i powiadomienia o nich Komisji Europejskiej

Uwarunkowania implementacyjne

1. Aby zagwarantować pełną identyfikację i klasyfikację obecności PCB/PCT i urządzeń zawierających te substancje, należy stworzyć ścisłe regulacje i instrumenty egzekwowania lub rozwiniąć na terenie kraju.
2. Organy władzy administracyjnej będą musiały opracować plany bezpiecznej likwidacji, usunięcia lub usprawnienia zidentyfikowanych skażonych urządzeń i instalacji w okresie przewidzianym przez dyrektywę. Plany powinny ewentualnie rozszerzyć ich zakres tak, aby objęły one również niezarejestrowane urządzenia

poprzez zastosowanie administracyjnych i ekonomicznych bodźców stworzonych równoległe z metodami ścisłej kontroli.

3. Organy władzy administracyjnej powinny zagwarantować, że nie powstaną żadne techniczne lub administracyjne wąskie gardła w procesie egzekwowania dyrektywy. To zmniejszyłoby ryzyko związane z niewłaściwym lub nielegalnym usuwaniem odpadów, zwłaszcza w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw.

Osady ściekowe w rolnictwie

Dyrektywa Rady 86/278/EWG ma na celu ograniczenie używania osadów ściekowych w rolnictwie poprzez ustanowienie maksymalnych dopuszczalnych wartości koncentracji metali ciężkich w glebie i w osadach oraz maksymalnych ilości metali ciężkich (kad, miedź, nikiel, ołów, cynk i rtęć), które mogą być dodawane do gleby.

Dyrektywa określa warunki stosowania takich osadów: Państwa członkowskie muszą zagwarantować, że dopuszczalne terminy nie będą przekraczane. Odrębnie określono minimalne odstępy czasu w stosowaniu osadów na niektórych rodzajach gruntów rolnych i ich zastosowanie. Osady i gleba, na której są one stosowane muszą być poddane analizie zgodnie z procesami określonymi w aneksach.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Władze odpowiedzialne za oczyszczanie wody, gospodarowanie odpadami, rolnictwo i egzekwowanie będą musiały współpracować ze sobą, aby osiągnąć cele dyrektywy; powinny uzgodnić harmonogram i cele na początkowych etapach planowania.
2. System upoważnień i dokumentacji zarówno dla przesyłu jak i stosowania osadów powinien być wprowadzony w życie a informacje wynikające z tego systemu winny być użyte dla opracowania krajowego i skonsolidowanego europejskiego sprawozdania na ten temat.
3. Potrzeba wprowadzenia ściślejszych ograniczeń od tych, które określa dyrektywa będzie musiała wynikać z oceny wykonanej na podstawie krajowych lub lokalnych badań podatności na zanieczyszczenie gleby i wody.

Baterie i akumulatory zawierające niebezpieczne substancje

Dyrektywa Rady 91/157/EWG została uchwalona jako specjalny środek w ramach Dyrektywy Rady 75/442/EWG w sprawie odpadów, aby upoważnić osobne usuwanie z gospodarstw domowych zużytych baterii i akumulatorów zawierających określone ilości rtęci, kadu bądź ołowiu z zamiarem ich odzysku lub kontrolowanego usuwania.

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek ograniczenia sprzedaży niektórych baterii zawierających rtęć i zobowiązuje je do opracowania programów zmniejszenia zawartości metali ciężkich w bateriach w celu popierania badań i propagowania mniej zanieczyszczającej substancji zastępczej.

Muszą zagwarantować skuteczną organizację i osobne zbieranie oraz, tam gdzie będzie to stosowne, wprowadzenie zasady pobierania kaucji. Instrumenty ekonomiczne są dopuszczalne w celu popierania recyklingu, lecz powinny być wprowadzone po konsultacjach. Konsumentom winni być w pełni informowani o ryzyku i o możliwościach usuwania baterii i akumulatorów.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Długookresowe programy uświadomienia społeczeństwa i rozwoju technologicznego będą musiały zostać opracowane w ramach lub we współpracy z planami ograniczenia i gospodarowania odpadami.
2. Potrzeba uruchomienia instrumentu ekonomicznego w celu zwiększenia do maksimum osobnego zbierania baterii i akumulatorów powinna być poddana ocenie; programy oświatowe pomogłyby zagwarantować współpracę społeczeństwa przy odzyskiwaniu i recyklingu zużytych baterii.
3. Sieć punktów zbiórki baterii i akumulatorów będzie musiała być stworzona. Procedury udzielania zezwoleń administracyjnych i kontroli będą musiały być uruchomione, aby umożliwić bezpieczny transport i odzysk zużytych baterii, zgodnie z wymogami określonymi w Dyrektywie ramowej w sprawie odpadów i Rozporządzeniu dotyczącym przesyłu odpadów.

Opakowania i odpady z opakowań

Dyrektywa 94/62/WE wdraża strategię Unii dotyczącą odpadów z opakowań. Ma ona na celu zharmonizowanie krajowych działań w zakresie gospodarowania odpadami z opakowań, zmniejszenia do minimum wpływu na środowiska odpadów z opakowań i zapobieżenia powstaniu barier w handlu z Unią Europejską. Zawiera postanowienia na temat opakowań i odpadów z opakowań, przemysłowych, handlowych lub krajowych, bez względu na użyte materiały.

Cele dotyczące odzyskiwania i recyklingu określone w dyrektywie muszą być wdrożone w ciągu pięciu lat od uchwalenia aktów prawnych wdrażających dyrektywę w państwach członkowskich. Takie akty prawne muszą być uchwalone do połowy 1996 roku. Do roku 2001, 50-65% odpadów z opakowań musi być odzyskane, a 25-45% wszystkich odpadów z opakowań musi być poddane recyklingowi, przy czym co najmniej 15% każdego materiału, z którego zrobiono opakowanie musi być poddane recyklingowi.

Dyrektywa stanowi, że zapobieganie produkcji opakowań jest najważniejszym priorytetem. Ponowne wykorzystanie, recykling i inne formy odzyskiwania (w tym również z odzyskaniem energii) są przyjęte jako równie ważne fundamentalne zasady. Recykling obejmuje przetworzenie i organiczny recykling (kompostowanie), ale nie obejmuje spalania.

Państwa członkowskie muszą osiągnąć cele dotyczące odzyskiwania i recyklingu do dnia 30 czerwca 2001r.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Rządy będą musiały zbadać możliwości odzyskiwania i recyklingu opakowań, jakie istnieją na szczeblu krajowym i wytyczyć osiągalne cele w zakresie dozwolonym przez dyrektywę.
2. Krajowe władze będą musiały zagwarantować stworzenie systemu gospodarowania odpadami z opakowań, który zapewni osiągnięcie tych i innych celów określonych w Dyrektywie. Istniejące doświadczenia są oparte na stworzeniu częściowo dobrowolnych systemów, w których podmioty gospodarcze deklarują, że osiągną cele w ustalonym terminie zanim władze wprowadzą wymogi określone przepisami prawa. Nowa sytuacja narzuci wiążące wymogi na podmioty gospodarcze zgodnie z zasadą podziału odpowiedzialności. Można stworzyć bodźce ekonomiczne, aby wspomóc rozwój i zarządzanie systemem.
3. Istniejące systemy będą musiały być adaptowane w taki sposób, aby zapewnić zgodność z wymogami UE i aby zapobiec zakłóceniom wolnego rynku.
4. Restrykcje prawne i skuteczny system kontroli będą musiały być opracowane, aby zapewnić zgodność z podstawowymi wymogami UE oraz krajowymi normami, którym materiały, z których robione są opakowania muszą sprostać.
5. Należy opracować system monitoringu wskaźników recyklingu i kontroli produkcji odpadów z opakowań. Należy stworzyć zharmonizowane bazy danych celem dokonania analizy porównawczej na terenie całej Europy. Te wszystkie działania powinny być przedsięwzięte zgodnie z Decyzją Komisji 97/138/WE określającą formaty dotyczące systemu bazy danych.
6. Należy zwiększyć świadomość społeczną odnośnie tworzenia, gospodarowania i usuwania odpadów z opakowań, aby zmniejszyć ich ilość do minimum.

D. JAKOŚĆ WODY

Woda jest jednym z najbardziej kompleksowo regulowanych działów prawa ochrony środowiska UE. Europejska polityka wodna powstała w latach 70-tych i jednym z pierwszych dokumentów jej poświęconym był Program Działania Wspólnoty w dziedzinie ochrony środowiska z 1973 roku, po którym nastąpiła pierwsza "fala" aktów prawnych, którą rozpoczynała Dyrektywą w sprawie wód powierzchniowych z 1975 i zakończyła Dyrektywa w sprawie wody pitnej z 1980 r. Ta pierwsza "fala" aktów prawnych dotyczących wody doprowadziła do uchwalenia ustawodawstwa określającego normy jakości wód słodkich wymagających ochrony lub poprawy dla zachowania życia ryb (1978 r.), jakości wód wymaganych dla bytowania skorupiaków i mięczaków (1979 r.), jakości wody w kąpieliskach (1976 r.) i wód podziemnych (1980 r.). W zakresie ustawodawstwa dotyczącego dopuszczalnych poziomów emisji uchwalono Dyrektywę w sprawie niebezpiecznych substancji (1976) i jej Dyrektywę "siostrę" dotyczącą różnych pojedynczych substancji.

Druga "fala" aktów prawnych dotyczących wody nastąpiła po dokonaniu przeglądu istniejącego ustawodawstwa i ustaleniu koniecznych zmian i określeniu luk w prawie. Ten etap legislacji wodnej obejmował Dyrektywę dotyczącą oczyszczania ścieków komunalnych (1991 r.) i Dyrektywę w sprawie ochrony wód przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez azotany ze źródeł rolniczych (1991 r.). Inne zidentyfikowane elementy dotyczyły uzupełnienia Dyrektyw w sprawie wody pitnej i jakości wody w kąpieliskach celem ich uaktualnienia (proponycje zmian zostały przyjęte, odpowiednio, w 1994 i 1995 roku), opracowania Programu Działania w sprawie wód podziemnych i propozycja z 1994 roku w sprawie Dyrektywy dotyczącej ekologicznej jakości wody. Ponadto, w odniesieniu do dużych obiektów przemysłowych, Dyrektywa w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń (ostatecznie przyjęta w 1996 r.) reguluje również zanieczyszczenie wody.

W tym czasie, po długich dyskusjach na szczepku państw członkowskich i Wspólnoty, jej uczestnicy doszli do wniosku, że skuteczna ochrona wody wymaga uchwalenia aktów prawnych ustalających dopuszczalne wartości emisji oraz normy jakości wody, czyli tzw. "podejścia łączonego". To podejście łączone jest również zgodne z zasadami określonymi w Traktacie - zasadą przezorności i zasadą, że szkody wyrządzone środowisku powinny być naprawiane u źródła, oraz zasadą, że należy uwzględnić warunki środowiska panujące w różnych regionach.

D.1 Proponowana Dyrektywa Ramowa dotycząca wody

W 1995 roku europejskie instytucje doszły do wspólnego wniosku, że polityka wodna Wspólnoty wymaga zasadniczego przeglądu i restrukturyzacji.

Komisja Europejska, która już wcześniej rozważała potrzebę bardziej kompleksowego podejścia do polityki wodnej, zaakceptowała wnioski komisji ds. środowiska Parlamentu Europejskiego i Rady ministrów ochrony środowiska. W ślad za szerokimi konsultacjami ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, jak władze lokalne i samorządowe, użytkownicy

wody, agendy egzekwujące prawo, dostawcy wody, przedstawiciele przemysłu, rolnictwa i , nie mniej ważną grupą, konsumentami i działaczami ekologicznymi i organizacjami pozarządowymi, Komisja Europejska przyjęła w lutym 1997 r. swoją Propozycję Dyrektywy ramowej dotyczącej wody. Jej celem jest stworzenie ram pozwalających osiągnąć następujące cztery główne cele trwałej polityki wodnej.

- wystarczająca podaż wody pitnej
- wystarczająca podaż wody dla innych celów gospodarczych
- ochrona środowiska
- złagodzenie skutków powodzi i susz.

Dyrektywa ma na celu doprowadzenie do osiągnięcia przez wszystkie wody podziemne i powierzchniowe "dobrego stanu" najpóźniej do 2010 roku. W tym celu, dyrektywa stanowi o utworzeniu gospodarki dorzecza w oparciu o ocenę cech szczególnych danego dorzecza; monitorowanie stanu jego wód powierzchniowych i podziemnych; definicję celów jakościowych; opracowanie programów dla osiągnięcia określonego celu. Państwa członkowskie mogą wybrać sposób wyznaczenia struktur administracyjnych odpowiedzialnych za gospodarkę dorzecza zgodny z dyrektywą.

Program działań, który będzie realizował wyżej wspomniane podejście łączone, będzie musiał wyznaczyć dopuszczalne poziomy emisji i standardy jakości wody. W tym kontekście, wszystkie obowiązujące akty prawne UE regulujące dopuszczalne poziomy emisji muszą być wdrożone, tzn. Dyrektywa dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych, Dyrektywa w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń, Dyrektywa dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez azotany ze źródeł rolniczych, Dyrektywa w sprawie ochrony roślin, Dyrektywa w sprawie niebezpiecznych substancji. Ponadto, istnieje obowiązek osiągnięcia zgodności ze normami jakości wody określonymi w Dyrektywie ramowej w sprawie wody i innych stosownych aktach prawnych UE dotyczących wody (np. Dyrektywa w sprawie jakości wody w kąpieliskach).

Ponadto, państwa członkowskie będą musiały zagwarantować, że usługi dla użytkowników wody będą płatne w sposób pokrywający pełne koszty jej uzyskania (dotyczy to w zasadzie kosztów dostawy wody, usuwania i oczyszczania ścieków). Plan działania będzie musiał być zgodny ze wszystkimi stosownymi aktami prawnymi związanymi z wodą, czyli prawem wspólnotowym, krajowym i regionalnym, które będą prawnie wiążące.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Kraje powinny uwzględnić w nowym ustawodawstwie wymogi zawarte w proponowanej Dyrektywie ramowej dotyczącej wody, gdyż w przyszłości będzie ona podstawową regulacją polityki wodnej UE i istnieje duże prawdopodobieństwo, że wejdzie w życie przed dniem przystąpienia. Ponadto, dyrektywa ramowa włączy i scali wcześniejsze akty prawne takie jak Dyrektywa w sprawie wód powierzchniowych, Dyrektywa w sprawie słodkich wód wymagających ochrony dla zachowania życia ryb i Dyrektywa w sprawie jakości wody wymaganej dla bytowania skorupiaków i mięczaków oraz Dyrektywa w sprawie wód podziemnych, co pozwoli je następnie uchylić.

2. Należy określić dorzecza i wyznaczyć właściwy organ władzy itp. odpowiedzialny za monitorowanie jakości i ilości wody.
3. Należy wyznaczyć wody powierzchniowe i podziemne przeznaczone i/lub używane dla pobierania wody pitnej.
4. Należy ocenić oddziaływanie ludzi na wody powierzchniowe i wody podziemne w każdym dorzeczu, biorąc pod uwagę zanieczyszczenie ze źródeł punktowych i źródeł rozproszonych oraz inną działalność ludzi, która oddziałuje na stan wody.
5. Należy utworzyć plany gospodarowania dorzeczami w oparciu o ocenę zapotrzebowania na wodę, oddziaływanie ludzi na zasoby wodne i ustalanie kryteriów jakości i ilości wody.
6. Należy dokonać analizy ekonomicznej w stosunku do każdego dorzecza w celu uzyskania podstawowych informacji dla koniecznego pełnego odzyskania kosztów z tytułu usług świadczonych użytkownikom wody. Derogacje od zasady, że woda powinna być opłacana według cen pokrywających w pełni wszystkie koszty usług związanych z jej podażą mogą być udzielone na szczeblu krajowym pod określonymi warunkami zdefiniowanymi w Dyrektywie i zgodnie z określoną procedurą.
7. Należy opracować i wdrożyć prawnie skuteczny program działań, aby osiągnąć wyznaczone cele; takie programy zawierają podstawowe środki (wdrożenie kilkudziesięciu obowiązujących aktów prawnych Wspólnoty, opłat pokrywających koszty użycia wody itp.) oraz dodatkowe środki pozwalające osiągnąć dobry stan wód.
8. Należy zaangażować zainteresowane strony, jak np. inne stosowne ministerstwa, społeczności lokalne, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne, przedstawiciele przemysłu i handlu, rolnictwa, konsumentów i grupy ekologiczne w dyskusję na temat planów gospodarowania dorzeczami.

D.2 Dyrektywa dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych

Dyrektywa 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych ma na celu ochronę wód wewnętrznych i wód przybrzeżnych poprzez regulacje dotyczące gromadzenia, oczyszczania i zrzutu ścieków komunalnych oraz oczyszczania i zrzutu ścieków ulegających biodegradacji z niektórych sektorów przemysłowych (przede wszystkim z przemysłu rolno-spożywczego).

Dyrektywa nakłada obowiązek na państwa członkowskie zapewnienia, aby wszystkie aglomeracje o równoważnej liczbie mieszkańców powyżej 2000 wyposażone były w system kanalizacji zbiorczej ścieków komunalnych i przeprowadzały drugi stopień oczyszczania tzn. oczyszczanie ścieków komunalnych w procesie biologicznym z wtórnym osadzaniem. W przypadku tzw. wrażliwych obszarów (wody poddane eutrofizacji lub narażone na nią) dyrektywa wymaga bardziej zaawansowanego oczyszczania. W przypadku niektórych wód morskich, pierwszy stopień oczyszczania może okazać się wystarczający, pod warunkiem, że można udowodnić, że nie pogarsza on jakości wody. Terminy wypełnienia tego obowiązku zależą od rozmiarów aglomeracji i od rodzaju otrzymanej wody - od 1998 do 2005 roku. Usuwanie osadu ściekowego poprzez zrzuty zostanie stopniowo wyeliminowane do końca roku 1998.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy ocenić czy państwo określa obszary wrażliwe, czy stosuje/ma obowiązek stosować bardziej rygorystyczny system na całym swoim terytorium. Jeżeli zdecyduje się określić obszary wrażliwe, nie powinno kierować się względami ekonomicznymi.
2. Należy określić aglomeracje, którym potrzebny jest system kanalizacji zbiorczej ścieków i/lub oczyszczalnia ścieków lub jej modernizacja.
3. Należy stworzyć etapowy program wykonawczy dla systemu kanalizacji zbiorczej ścieków i systemów oczyszczania ścieków.
4. Należy opracować szczegółowe strategie inwestycji kapitałowych, aby sprostać wydatkom niezbędnym na budowę, modernizację lub wymianę systemów kanalizacji zbiorczej i/lub oczyszczalni ścieków.
5. Należy oszacować koszty dla użytkowników, opracować strategie odzysku kosztów (por. również Dyrektywę ramową dotyczącą wody w odniesieniu do odzyskiwania pełnych kosztów).
6. Należy opracować i wdrożyć strategie dla ponownego wykorzystania i/lub usuwania osadu z procesu oczyszczania ścieków, a tam gdzie to konieczne, stopniową eliminację zrzutów i usuwania osadów do wody.
7. Należy ocenić potrzeby związane ze szkoleniem niezbędnego personelu dla utrzymania systemów kanalizacji zbiorczej ścieków i oczyszczalni ścieków. Państwa powinny również rozważyć potrzebę szkolenia w zakresie zarządzania i planowania finansowego.

D.3 Dyrektywa dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez azotany ze źródeł rolniczych

Dyrektywa 91/676/EWG dotycząca ochrony wód przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez azotany ze źródeł rolniczych jest uzupełnieniem Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych poprzez nałożenie obowiązku na państwa członkowskie polegającego na ograniczeniu i zapobieganiu zanieczyszczeniom wód przez azotany ze źródeł rolniczych tzn. nawozów sztucznych i gnoju zwierząt hodowlanych.

Dyrektywa nakłada obowiązek na państwa członkowskie opracowania co najmniej jednego kodeksu dobrej praktyki rolniczej, który musi być propagowany na terenie całego kraju. Działania przewidziane w tym kodeksie nie są obowiązkowe.

Na podstawie wyników badań sieci monitoringu, o których mowa w dyrektywie, należy określić strefy narażone na zanieczyszczenia azotanami ze źródeł rolniczych. W tych strefach, kodeksy stają się obligatoryjne, prócz tego muszą być wdrożone programy działania zawierające obligatoryjne środki. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję czy stosować środki w programach działania na terenie całego swojego kraju, i wówczas nie mają obowiązku określania wrażliwych stref.

Warunki implementacji

1. Państwa członkowskie powinny ocenić czy powinny określać wrażliwe strefy (biorąc pod uwagę nakłady pracy naukowej/technicznej z tym związane) czy zastosować bardziej rygorystyczny system na terenie całego kraju i odpowiednio do tego wyznaczyć działania.
2. Należy stworzyć systemy pomiaru i monitoringu dla wód powierzchniowych i podziemnych. Należy wyznaczyć odpowiednie władze odpowiedzialne za wdrożenie.
3. Należy opracować kodeksy dobrej praktyki rolniczej w celu przeszkolenia rolników.
4. Należy stworzyć i wdrożyć programy działania dla wrażliwych stref (lub dla całego terytorium; patrz 1 powyżej).
5. Należy dokonywać okresowego przeglądu wytyczonych obszarów i skuteczności programów działania.

D.4 Dyrektywa w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre niebezpieczne substancje odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty

Dyrektywa 76/464/EWG w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre niebezpieczne substancje odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty nakłada na państwa członkowskie obowiązek ograniczenia wszystkich emisji niebezpiecznych substancji poprzez system udzielania zezwoleń lub pozwoleń. Dyrektywa i jej siedem dyrektyw "córek" zajmują się poszczególnymi niebezpiecznymi substancjami lub grupami substancji. Dyrektywy "córek" jak dotąd objęły swoimi postanowieniami 18 substancji na szczelbu Wspólnoty.

Dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek określenia maksymalnych dopuszczalnych wartości emisji ustanowionych w tych Dyrektywach. Jednakże, jako inną możliwość, pozwalają one państwom członkowskim na ograniczenie zanieczyszczenia poprzez osiągnięcie zgodności ze standardami jakości wody ustanowionymi w tej samej Dyrektywie i w ten sposób osiągniętych dopuszczalnych wartości emisji.

Dla urządzeń przemysłowych objętych dyrektywą w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczenia (Dyrektywa IPPC), dopuszczalne wartości emisji określone w Dyrektywach "córkach" są i tak obligatoryjne. Ponadto, proponowana Dyrektywa ramowa dotycząca wody określi normy jakości wody ustanowione w tych dyrektywach jako obligatoryjne, w ten sposób stosując podejście łączone (patrz Dyrektywa Ramowa w sprawie wody). Dla źródeł nie objętych postanowieniami Dyrektywy w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń, trwa obecnie przegląd w celu zmiany odpowiedniego ustawodawstwa.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy stworzyć procedury udzielania zezwoleń lub pozwoleń dla zrzutów ścieków przemysłowych, zgodnych z wymogami Dyrektywy w sprawie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń i proponowanej Dyrektywy ramowej.

2. W przypadku wszystkich niebezpiecznych substancji wyszczególnionych w wykazie II istnieje obowiązek opracowania i wdrożenia programów zmniejszenia zanieczyszczenia.
3. Należy ocenić i zmodernizować we współpracy z władzami i przemysłem, wiedzę fachową w dziedzinie technologii zmniejszenia zanieczyszczeń, toksykologii środowiska, monitoringu ścieków i procedur kontroli poprzez odpowiednie kursy szkoleniowe.
4. Należy zbierać dane na temat dopuszczalnych wartości emisji zanieczyszczeń i norm jakości wody w innych państwach UE dla tych substancji i parametrów, które nie zostały jeszcze określone na szczeblu Wspólnoty.

D.5 Dyrektywa dotycząca wody pitnej

Dyrektywa 80/778/EWG dotycząca jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi ma na celu ochronę zdrowia ludzkiego poprzez ustanowienie ścisłych norm dla jakości wody pitnej. Państwa członkowskie mają obowiązek monitorowania jakości wody pitnej i podejmowania niezbędnych działań aby zapewnić zgodność z obligatoryjnymi normami. W załącznikach Dyrektywa określa parametry i wartości parametrów, wzory i częstotliwość analiz oraz analizę poprzez metody odniesienia.

Zmiana dyrektywy zaproponowana przez Komisję jest obecnie przedmiotem debat w Radzie i Parlamencie Europejskim. Celem zmiany jest uwzględnienie obecnego stanu nauki i wiedzy oraz dokonanie przeglądu wartości parametrycznych oraz poprawa struktury zarządzania na podstawie dyrektywy.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy stworzyć system monitoringu, pobierania próbek i testowania wody pitnej, włączając w to wodę z kranu, wodę butelkowaną i wodę używaną do produkcji żywności. Jednakże, państwa członkowskie same dokonują wyboru na jakim szczeblu: krajowym, regionalnym czy lokalnym to zorganizują.
2. Należy określić systemy dostawy wody pitnej, które są niezgodne z obligatoryjnymi normami. Należy opracować etapowy program osiągnięcia zgodności poprzez stosowanie środków ukierunkowanych na źródło zanieczyszczenia, zmianę źródła dostawy lub uzdatniania wody zanim będzie dostarczona do systemów przemysłu wody.
3. Należy określić szczegółowe strategie nakładów inwestycyjnych w celu ustalenia wydatków niezbędnych dla budowy, modernizacji lub wymiany istniejących instalacji wodociągowych lub uzdatniania wody.
4. Problemy azotanów i środków owadobójczych ze źródeł rolniczych oraz ołowiu z instalacji dystrybucji wody zasługują na specjalną uwagę, jako że należą do najpoważniejszych.

5. Należy ocenić koszty jakie płacą użytkownicy, opracować strategie odzyskiwania kosztów (por. również Dyrektywa Ramowa dotycząca wody w sprawie pełnego odzyskania kosztów).
6. Należy ocenić potrzeby szkolenia niezbędnej kadry obsługującej instalacje dystrybucji wody pitnej i uzdatniania wody. Państwa powinny również rozważyć potrzebę szkolenia w zakresie zarządzania i planowania finansowego.

D.6 Dyrektywa dotycząca wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej

Dyrektywa dotycząca metod pomiaru i częstotliwości pobierania próbek oraz analizy wód powierzchniowych oraz Decyzja w sprawie wymiany informacji

Te dyrektywy należą do pierwszej "fali" aktów prawnych dotyczących wody uchwalonych przez Wspólnotę Europejską w latach siedemdziesiątych. Wszystkie trzy dyrektywy w przyszłości będą włączone do Dyrektywy Ramowej dotyczącej wody, która utrzyma w mocy wszystkie zobowiązania uchwalone w ramach trzech obowiązujących dyrektyw, lecz umieści je w bardziej spójnych ramach, ponieważ zakres ochrony wód ulegnie rozszerzeniu i obejmie wszystkie wody, nie tylko te służące spożyciu przez ludzi.

Dyrektywa 75/440/EWG dotycząca wymaganej jakości wód powierzchniowych przeznaczonych do poboru wody pitnej zawiera wymogi określające minimalne standardy ustanowione w dyrektywie. Jeżeli woda używana lub przeznaczona do poboru wody pitnej nie spełnia tych wymogów, państwa członkowskie mają obowiązek opracować i wdrożyć plany działania.

Dyrektywa 79/869/EWG dotycząca metod pomiaru wód powierzchniowych określa procedury pobierania próbek i pomiaru wód objętych Dyrektywą 75/440/WE.

Decyzja 77/795/EWG ustanawiająca wspólną procedurę wymiany informacji dotyczących jakości słodkich wód powierzchniowych w UE. Decyzja ustanawia sieć punktów monitoringu stosujących system monitoringu uwzględniający szereg parametrów. Informacje przekazywane przez państwa członkowskie są publikowane przez Komisję w raporcie zbiorczym.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Działania mające na celu transpozycję obowiązujących dyrektyw powinny być postrzegane w świetle postępujących prac nad przyjęciem Dyrektywy ramowej, jako że te dyrektywy będą włączone do Dyrektywy ramowej dotyczącej wody. Zanim to nastąpi, państwa powinny w pierwszej kolejności wdrożyć istotne wymogi tych dyrektyw jak np. zdefiniować wody przeznaczone do poboru wody pitnej i odpowiednio je monitorować.

D. 7 Dyrektywa w sprawie słodkich wód wymagających ochrony lub poprawy dla zachowania życia ryb i Dyrektywa o jakości wód wymaganej dla bytowania skorupiaków i mięczaków

Podobnie jak dyrektywy, o których mowa w podrozdziale D.6, te dyrektywy będą w przyszłości włączone do Dyrektywy ramowej dotyczącej wody, która zachowa w mocy wymogi ustanowione na podstawie dwóch obowiązujących dyrektyw, lecz umieści je w bardziej spójnych ramach obejmujących wszystkie rodzaje wód.

Dyrektywa 78/659/EWG w sprawie słodkich wód wymagających ochrony lub poprawy dla zachowania życia ryb ma na celu ochronę słodkich wód określonych przez państwa członkowskie jako wody, w których bytują ryby. Dyrektywa określa standardy jakości wody dla wód dla bytowania ryb łososiowatych i dla wód dla bytowania ryb karpowatych. Jeżeli jakość wody w tak wyznaczonych wodach nie jest zgodna ze normami należy opracować programy zmniejszenia zanieczyszczeń. Dyrektywa również ustanawia wymogi dotyczące pobierania próbek i monitoringu.

Dyrektywa 79/923/EWG o jakości wód wymaganej dla bytowania skorupiaków i mięczaków ma na celu ochronę wód przybrzeżnych i granicznych określonych przez państwa członkowskie jako wody dla bytowania skorupiaków i mięczaków. Dyrektywa ustanawia dla nich normy jakości wody. Jeżeli jakość wody w tak wyznaczonych wodach nie jest zgodna ze normami, należy opracować programy zmniejszenia zanieczyszczeń. Dyrektywa zawiera również wymogi dotyczące pobierania próbek i monitoringu.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Działania mające na celu transpozycję obowiązujących dyrektyw powinny być postrzegane w świetle postępujących prac nad przyjęciem Dyrektywy ramowej, jako że te dyrektywy będą włączone do Dyrektywy ramowej dotyczącej wody. Zanim to nastąpi, państwa powinny w pierwszej kolejności wdrożyć istotne wymogi tych dyrektyw. Głównym obowiązkiem będzie, zgodnie z przyszłą Dyrektywą ramową w sprawie wody, ustanowienie odpowiedniego systemu pobierania próbek i monitoringu. To kompleksowe podejście powinno również przyczynić się do zapobieżenia dublowaniu działań dotyczących pomiarów i monitoringu.

D. 8 Dyrektywa w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez niektóre substancje niebezpieczne

Dyrektywa 80/68/EWG w sprawie ochrony wód podziemnych przed zanieczyszczeniami spowodowanymi przez niektóre substancje niebezpieczne również będzie w przyszłości włączona do Dyrektywy ramowej dotyczącej wody. Ta dyrektywa ma na celu kontrolę bezpośrednich i pośrednich zrzutów niektórych substancji do wód podziemnych. Zamierza ona to osiągnąć przede wszystkim poprzez wprowadzenie systemu pozwoleń na zrzuty oraz usuwanie lub deponowanie tych substancji do wód podziemnych. Nakłada ona zakaz wszelkich zrzutów w odniesieniu do niektórych substancji lub grup substancji („Substancje z wykazu I”), a w przypadku innych substancji („substancje z wykazu II”) ustanawia ścisłą procedurę udzielania pozwoleń. Państwa członkowskie mają obowiązek monitorowania zgodności z pozwoleniem i skutków spowodowanych przez zrzuty.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Działania mające na celu transpozycję obowiązujących dyrektyw powinny być postrzegane w świetle postępujących prac nad przyjęciem Dyrektywy ramowej, jako że te dyrektywy będą włączone do Dyrektywy ramowej dotyczącej wody. Zanim to nastąpi, państwa powinny w pierwszej kolejności wdrożyć istotne wymogi tych dyrektyw. Głównym obowiązkiem będzie, zgodnie z przyszłą Dyrektywą ramową w sprawie wody, ustanowienie odpowiedniego systemu pobierania próbek i monitoringu. To kompleksowe podejście powinno przyczynić się również do uniknięcia dublowania działań dotyczących pomiarów i monitoringu.

D. 9 Dyrektywa dotycząca jakości wody w kąpieliskach

Dyrektywa 76/160/EWG dotycząca jakości wody w kąpieliskach ma na celu zapewnić jakość wody w kąpieliskach na terenie całej UE, zarówno kąpieliskach wód słodkich jak i przybrzeżnych. Dyrektywa określa 19 fizycznych, chemicznych i mikrobiologicznych parametrów i nakłada obowiązek na państwa członkowskie monitorowania swoich kąpielisk na podstawie określonych zasad dotyczących częstotliwości pobierania próbek i parametrów. Państwa członkowskie mają obowiązek podjąć wszelkie stosowne środki w celu osiągnięcia zgodności z obligatoryjnymi standardami jakości określonymi w dyrektywie.

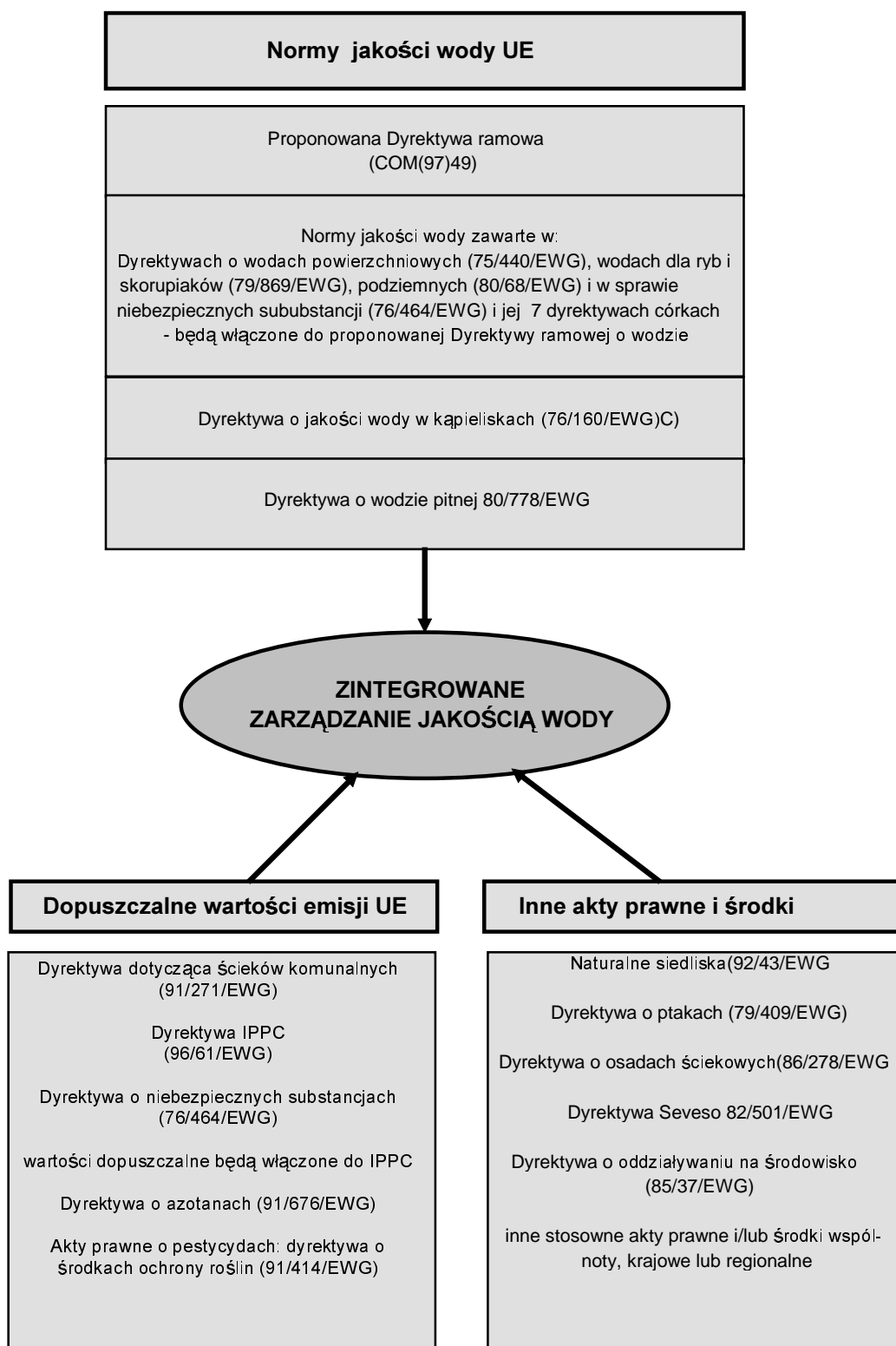
Komisja publikuje roczny raport na temat jakości wody w kąpieliskach UE.

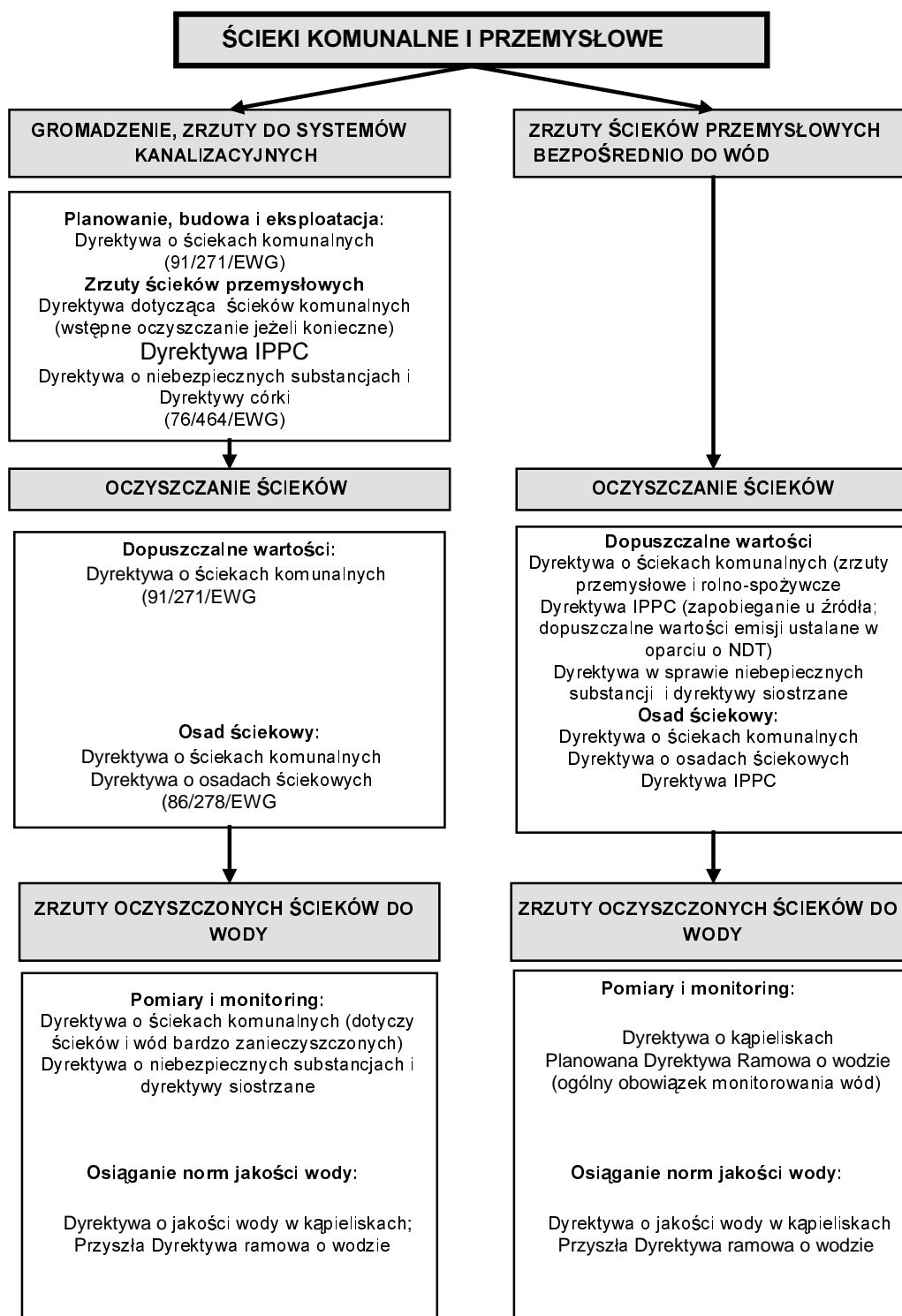
Komisja przyjęła propozycję dokonania przeglądu tej dyrektywy z 1976 r. w celu jej uaktualnienia.

Podczas prac nad Dyrektywą ramową dotyczącą wody, Komisja doszła do wniosku, że Dyrektywa dotycząca jakości wody w kąpieliskach stanowi widoczny wkład Wspólnoty w integrację polityki ekologicznej i turystycznej i że, z korzyścią dla niej byłoby gdyby posiadała wyraźnie odrębny charakter. Jednak, Dyrektywa dotycząca wody w kąpieliskach będzie ściśle skoordynowana z Dyrektywą ramową dotyczącą wody, ponieważ kąpieliska i związane z nimi zobowiązania będą musiały być włączone do planów gospodarowania dorzeczami.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy wyznaczyć kąpieliska zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie.
2. Należy wyznaczyć właściwy organ władzy na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym odpowiedzialny za pobieranie próbek i monitoring.
3. Należy ocenić wpływ zobowiązań kraju wynikających z Dyrektywy dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych na zgodność ze standardami jakości wody w kąpieliskach i zdecydować czy są potrzebne dalsze środki dla osiągnięcia zgodności z normami jakości.

E. OCHRONA PRZYRODY

Akty prawne dotyczące ochrony przyrody obejmują dwie główne dyrektywy i dwa rozporządzenia. Dyrektywy dotyczą **ochrony naturalnych siedlisk** w Unii Europejskiej oraz flory i fauny, które w nich zamieszkują. Rozporządzenia ograniczają **import i handel** na terenie Unii Europejskiej chronionymi gatunkami zwierząt i roślin i ustanawiają systemy monitoringu i kontroli dla ochrony Antarktydy.

Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk i dzikiej fauny i flory stała się głównym mechanizmem ochrony europejskich gatunków fauny i flory oraz ich siedlisk. Ustanawia ramy dla UE dla utrzymania różnorodności biologicznej poprzez ochronę naturalnych siedlisk i dzikiej flory i fauny. Dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków chroni dzikie ptaki i miejsca ważne dla utrzymania populacji dzikich ptaków. Ustanawia plan ochrony wszystkich gatunków dzikich ptaków żyjących na swobodzie na terenie Wspólnoty, ich jaj, gniazd, młodych i siedlisk. Dyrektywa nakłada obowiązek określenia i odpowiedniej ochrony siedlisk wylęgowych i siedlisk ważnych dla gatunków ptaków wędrownych, a sezon i praktyki myśliwskie są poddane ograniczeniom.

Rozporządzenie WE/338/97 gwarantuje wypełnienie zobowiązań dotyczących ochrony przyrody UE wynikających z Konwencji o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencji Waszyngtońskiej). Rozporządzenie to będzie w regularnych odstępach zmieniane, aby wykonać decyzje podjęte przez strony Konwencji Waszyngtońskiej. Dyrektywa w sprawie "młodych fok" 83/129/EWG wprowadza zakaz importu wyrobów takich jak buty i ubrania wykonanych ze skór młodych fok, z wyjątkiem skór młodych fok zabitych przez plemię Inuitów w sposób tradycyjny.

Rozporządzenie 90/3943/EWG w sprawie **Ochrony Antarktyki** wypełnia wymogi dotyczące kontroli i obserwacji zawarte w Konwencji o ochronie żywych zasobów morskich Antarktyki.

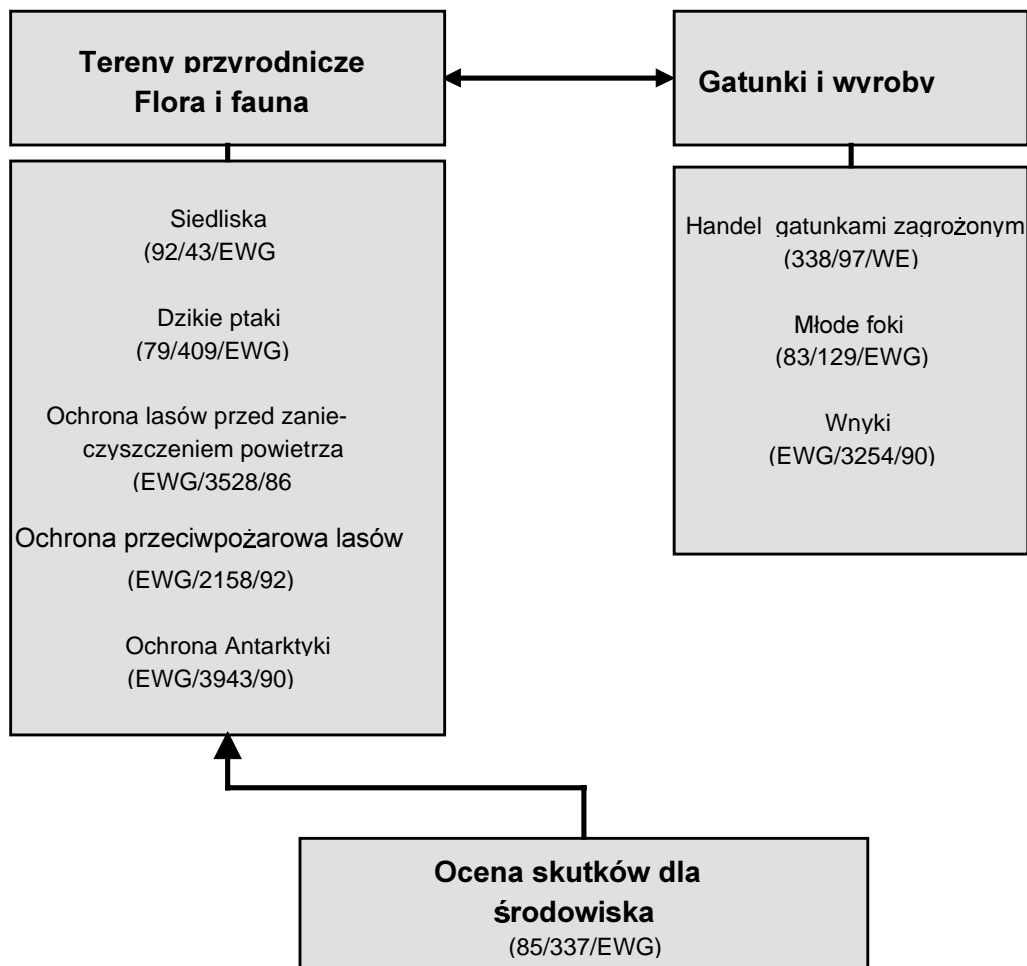
E.1 Siedliska

Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk i dzikiej fauny i flory ma na celu utrzymanie różnorodności biologicznej na europejskim terytorium państw członkowskich poprzez ochronę naturalnych siedlisk dzikiej fauny i flory. Wiele rodzajów siedlisk w Europie uległo deterioracji i coraz większa liczba gatunków jest zagrożona wyginięciem lub występuje coraz rzadziej. Dyrektywa ma na celu zagwarantowanie "korzystnego stanu ochrony" dla wybranych rodzajów siedlisk i gatunków, które stanowią przedmiot zainteresowania UE. Kryteria selekcji siedlisk i gatunków odwołują się do czynników takich jak dynamika populacji gatunku, tendencje zaobserwowane w naturalnym zasięgu gatunków i siedlisk, zachowany obszar siedlisk i proporcjonalny obszar siedliska przypadający na państwo członkowskie.

Zostanie utworzona europejska sieć ekologiczna pod nazwą 'Natura 2000'. Każde państwo członkowskie przygotuje listę miejsc znajdujących się na ich terytorium posiadających potencjalne znaczenie dla UE. Obszary są wymienione proporcjonalnie do udziału każdego państwa członkowskiego w rodzaju siedliska, które powinno znaleźć się pod ochroną. Wszystkie

tereny chronione na podstawie Dyrektywy 406/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków są również objęte siecią 'Natura 2000'.

OCHRONA PRZYRODY

Następnie zostanie opracowana wspólna lista terenów o znaczeniu dla UE, która powinna być przyjęta do końca czerwca 1998 r. Po tym terminie, tereny będą objęte specjalną ochroną. Wymogi tej ochrony dotyczą podjęcia "odpowiednich kroków" w celu zapobieżenia pogorszenia się stanu siedlisk oraz oceny planów i przedsięwzięć mogących mieć istotne skutki dla tych terenów. Plan lub przedsięwzięcie musi uwzględnić wymogi ochrony przyrody; w imię nadrzędnych interesów publicznych, teren może odczuć negatywne skutki, ale wówczas państwa członkowskie muszą zapewnić rekompensatę. Państwa członkowskie mają sześć lat na wyznaczenie terenów jako Specjalnych Obszarów Ochrony Przyrody i wprowadzić w życie niezbędne środki ochrony, włączając w to, tam gdzie będzie to konieczne, opracowanie planów zagospodarowania

Działania związane z planowaniem zagospodarowania przestrzennego powinny obejmować kierunki polityki nakierowane na zagwarantowanie spójności ekologicznej sieci "Natura 2000" i

utrzymać cechy szczególne krajobrazu o dużym znaczeniu dla dzikich zwierząt, zwłaszcza te, które umożliwiają migracje, rozmnażanie i wymianę informacji genetycznych. Państwa członkowskie mają również obowiązek stworzenia systemu ścisłej ochrony wymienionych w wykazie gatunków zwierząt i roślin będących w sferze zainteresowania UE. Oznacza to zakaz umyślnego zbierania, pojmowania i zabijania takich gatunków na każdym etapie ich cyklu życia oraz zakaz ingerowania w sposób negatywny i niszczenia terenów wylęgowych lub miejsc gdzie te gatunki zwierząt przebywają.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa mają obowiązek wyznaczyć tereny mające znaczenie dla UE, aby mogły być objęte systemami ochrony.
2. Każdy plan lub przedsięwzięcie, który miałby mieć istotne znaczenie dla terenów objętych ochroną w świetle celów jakie przyświecają ich ochronie musi podlegać odpowiedniej ocenie; patrz opis Dyrektywy OOS powyżej (Patrz Rozdział A - Zagadnienia Ogólne).
3. Państwa są odpowiedzialne za utrzymanie spójności ekologicznej w ramach sieci europejskiej "Natura 2000".
4. Państwa muszą wprowadzić zarządzanie miejscami będącymi pod ochroną i monitoring oraz odpowiednio egzekwować przypadki naruszenia zasad ochrony.

E.2 Dzikie ptactwo

Dyrektywa 79/409/EWG w sprawie ochrony dzikich ptaków ustanawia plan ochrony wędrownych dzikich ptaków i ich siedlisk. Państwa członkowskie mają ogólny obowiązek utrzymania populacji wszystkich gatunków naturalnie występujących w stanie dzikim na terytorium UE na poziomie odpowiadającym szczególnym ekologicznym, naukowym i kulturowym wymogom, z uwzględnieniem wymogom ekonomicznych i rekreacyjnym. Ten cel należy osiągać poprzez ochronę, utrzymanie lub powtórne wprowadzenie wystarczającej różnorodności i obszarów siedlisk; to znaczy poprzez stworzenie obszarów chronionych, gospodarowanie siedliskami na terenie i poza obszarami chronionymi, ponownie wprowadzając biotypy i tworząc nowe.

Państwa członkowskie mają obowiązek podjęcia specjalnych środków w celu ochrony siedlisk gatunków znajdujących się w wykazie zagrożonych ptaków oraz gatunków wędrujących, w szczególności poprzez wyznaczenie Obszarów Pod Specjalną Ochroną (OSO), w miejscu najbardziej odpowiednim dla tych gatunków. Należy specjalnie uwzględnić mokradła. Ochrona Obszarów Pod Specjalną Ochroną jest określona w postanowieniach Dyrektywy w sprawie ochrony naturalnych siedlisk.

Z pewnymi wyjątkami, państwa członkowskie mają obowiązek zakazać umyślnego zabijania lub chwytania tych ptaków; umyślnego uszkodzenia lub niszczenia i jaj; podbierania jaj w stanie dzikim; umyślnego zakłócania wylęgu lub wychowywania młodych piskląt; trzymania ptaków, których polowanie i chwytanie jest objęte zakazem.

Dla szczególnie podatnych na zagrożenia gatunków, państwa członkowskie muszą wyznaczyć obszary pod specjalną ochroną, na wyznaczonych obszarach podmokłych. Muszą informować Komisję, tak by umożliwić koordynację, dzięki której różne działania narodowe będą tworzyć

spójną całość. Handel dzikimi ptakami, w tym częściami lub pochodnymi żywych lub martwych ptaków jest objęty generalnym zakazem.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa stowarzyszone, bez względu na to, czy ich systemy ochrony przyrody są bardziej rygorystyczne niż prawo i praktyka stosowane w Unii Europejskiej, czy też nie będą musiały bardzo poważnie zastanowić się na tym, jak włączyć międzynarodowe zasady, w szczególności dotyczące ochrony siedlisk do ich systemów wewnętrznych.
2. Zapisy dotyczące ochrony zawarte w dyrektywie mogą wymagać zmian w prawodawstwie, które z kolei będą oddziaływały na gospodarowanie i ochronę naturalnych obszarów, środków finansowych i szkolenia miejscowych menedżerów.

E.3 Handel gatunkami dzikiej fauny i flory

Rozporządzenie WE/338/96, które weszło w życie w dniu 1 czerwca 1997 r., zastępuje rozporządzenie 82/3626/WE dotyczące wdrożenia Konwencji w sprawie handlu gatunkami zagrożonymi (CITES). Ma ono na celu ochronę dzikich gatunków, które są lub mogą być przedmiotem niekontrolowanego handlu, poprzez ich ochronę, regulację lub monitoring.

Rozporządzenie to zwiększa ilość gatunków będących pod ochroną. Stosuje bardziej rygorystyczne środki kontroli na zewnętrznych granicach Unii i zawiera postanowienia dotyczące poprawy egzekwowania polegającego na wymierzaniu kar tym, którzy łamią prawo, i wprowadzając przepisy dotyczące chwytania dzikich zwierząt w celu dostosowania się do zmieniających się okoliczności wynikających z zakończenia tworzenia jednolitego rynku i likwidacji kontroli na wewnętrznych granicach.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Opracowując akty wykonawcze, należy określić zakres kompetencji właściwych władz. Urzędом celnym należy powierzyć dodatkową odpowiedzialność za przeprowadzanie kontroli oraz za wydawanie zezwoleń na import i eksport.
2. Dla wdrożenia aktów prawnych i informowania Komisji muszą być wyznaczone władze zarządzające.
3. Instytucjom naukowym należy powierzyć odpowiedzialność za reprezentowanie państw stowarzyszonych w Grupie Przeglądu Naukowego oraz przygotowywania odpowiedzi na pytania naukowe, która pojawią się w związku z aktami wykonawczymi.
4. Kraje stowarzyszone muszą opracować procedury udzielania zezwoleń na import i eksport oraz dokumentację. Odpowiednie zakazy dotyczące obrotu i procedury pokrewne muszą również zostać opracowane.
5. W odniesieniu do specjalnych gatunków władze zarządzające mają obowiązek opracować i administrować procedury dotyczące wydawania pozwoleń.

6. Należy opracować procedury monitoringu i egzekwowania prawa, w tym ściganie za nielegalny handel gatunkami ptaków.

E.4 Młode foki

Państwa członkowskie mają obowiązek wprowadzenia zakazu importu w celach handlowych niektórych wyrobów z fok, w tym ubrań. Zakaz nie dotyczy wyrobów wytworzonych w wyniku tradycyjnych praktyk myśliwskich plemienia Inuitów.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Ustanowienie procedur udzielania zezwoleń na import dozwolonych wyrobów z młodych fok oraz procedur inspekcji i egzekwowania w odniesieniu do wyrobów objętych zakazem.
2. Procedury koordynacji i konsultacji pomiędzy odpowiedzialnymi ministerstwami i urzędami (np. ochrony środowiska, ceł, policji)

E.5 Ochrona Antarktyki

Rozporządzenie 3943/90/WE w sprawie stosowania systemu obserwacji i kontroli ustanowionego na podstawie Artykułu XXIV Konwencji dotyczącej ochrony żywych zasobów morskich Antarktyki przyjmuje procedury ochrony i kontroli powołane w Konwencji.

E.6 Stosowanie wyników

Rozporządzenie EWG/3254/91 ma na celu pomóc w ochronie niektórych gatunków dzikich zwierząt poprzez nałożenie zakazu używania wyników i ograniczenie importów skór tych gatunków zwierząt i pokrewnych wyrobów.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa będą prowadzić monitoring zgodności z wymogami określonymi w rozporządzeniu.
2. Należy ustanowić kontrole na granicy.

E.7 Ochrona lasów

Przed zanieczyszczeniem powietrza

Rozporządzenie EWG/3528/86 ustanawia system ochrony lasów przed zanieczyszczeniem powietrza, lecz bardziej dokładnie celem jego jest udzielanie pomocy państwom członkowskim w ustanowieniu okresowych spisów inwentaryzacyjnych szkód i sieci punktów obserwacyjnych.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą przygotować raporty na temat stanu zdrowia lasów.
2. Państwa zastosują się do jednolitego systemu pobierania próbek i scentralizowanego przetwarzania danych.
3. Unia może wnieść wkład do działań podejmowanych na podstawie niniejszego rozporządzenia do maksymalnej wysokości 50 procent udziału w przedsięwzięciu
4. Należy utworzyć sieć monitoringu.

Przeciwożarowa

Rozporządzenie EWG/2158/92 ustanawia większą ochroną lasów w celu ograniczenia ilości i zakresu wybuchów pożarów i spalonych obszarów. Zwiększa wysiłki podejmowane w celu utrzymania ekosystemów leśnych i ochrony różnych funkcji, które lasy spełniają z korzyścią dla obszarów wiejskich. Ustanawia plan ochrony przeciwożarowej lasów.

Uwarunkowania implementacyjne

1. W celu realizacji tego planu zostaną udostępnione środki finansowe.
2. Państwa dokonają klasyfikacji swego terytorium według stopnia ryzyka pożarów lasów i prześlą do Komisji plany ochrony przeciwożarowej lasów dla obszarów uznanych za narażone na wysokie i średnie ryzyko.
3. Państwa przygotowują ocenę skuteczności różnych środków podjętych w celu ograniczenia pożarów lasów i przedślą Komisji raz do roku ich projekty lub programy dotyczące poprawy ochrony przeciwożarowej lasów.
4. Rządy wyznaczają ministerstwa i agencje upoważnione do stosowania środków podjętych na podstawie Rozporządzenia, które Komisja zrekomensuje w sposób proporcjonalny do wkładu do Wspólnoty.

Uwarunkowania implementacyjne Dyrektywy dotyczącej siedlisk

Wewnętrzny system prawny

- Porównać wymogi dyrektywy z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego
- Określić luki w prawie
- Możliwości:
Jeden podstawowy akt prawny (ustawa o ochronie przyrody)
Poprawki do obowiązujących ustaw (o ochronie przyrody, o rolnictwie o gospodarce wodnej itp.)

Właściwe organy władzy (WOW)

- Ustalić WOW dla celów prawnych i administracyjnych
- Krajowe WOW będą prawdopodobnie odpowiedzialne za sprawozdawczość dla Komisji dot. wdrażania Dyrektywy, zapewnienie spójności w ochronie siedlisk.

Legislacyjna lista kontrolna

- Zwrócić szczególną uwagę na kryteria, według których definiuje się i dokonuje selekcji Specjalnych Obszarów Objętych Ochroną (SOOO)
- Włączyć ochronę SOOO do decyzji dot. zagospodarowania przestrzennego
- Opracować akty prawne pozwalające włączyć procesy oceny oddziaływania na środowisko do procedur decyzyjnych dotyczących propozycji rozwoju SOOO.

Proces ochrony siedlisk

- Zaproponować wykaz terenów w oparciu o Aneks 1 i 2.
- Przekazać ten wykaz Komisji.
- Uzgodnić z Komisją tereny, które będą objęte ochroną.
- Opracować, tam gdzie to będzie właściwe, plany dotyczące terenów, które będą objęte ochroną
- Włączyć plany zagospodarowania do decyzji zagospodarowania gruntów.

Zainteresowane strony

- Zagwarantować, by przed wyborem terenu wszystkie strony, w tym samorząd lokalny, zainteresowane ministerstwa, przedstawiciele przemysłu, inwestorzy w nieruchomości i społeczeństwo mieli możliwość wypowiedzenia się na ten temat.
- Udostępnić dane opinii publicznej.
- WOW powinien wspomagać zainteresowane strony w tej mierze, proponując jak można jeszcze (poza ochroną) wykorzystać teren.

Uwarunkowania finansowe

- Rząd zapewnia administrację
- Właściciele gruntów mogą otrzymać pomoc finansową lub ulgi podatkowe dla utrzymania terenów objętych ochroną.

F. OGRANICZENIE ZANIECZYSZCZEŃ PRZEMYSŁOWYCH I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Dyrektywy i rozporządzenia z tej grupy obejmują trzy obszary tematyczne: ograniczenie emisji przemysłowych, kontrola dużych zagrożeń awariami, audyty i oznakowania ekologiczne.

Pierwszy obszar jest regulowany dyrektywami, które ustanawiają **wymogi dotyczące uzyskania pozwoleń** na eksploatację określonych instalacji przemysłowych w celu ograniczenia (kontroli) emisji zanieczyszczeń do powietrza, wody i odpadów. W skład tych regulacji wchodzi: Dyrektywa w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczenia zanieczyszczeń 96/61/EWG (IPPC), Dyrektywa w sprawie emisji z dużych obiektów energetycznego spalania 88/609/EWG regulująca emisje dwutlenku siarki, tlenków azotu i cząstek zawieszonych oraz określająca docelowe poziomy ograniczenia emisji ogółem z każdego państwa członkowskiego oraz Dyrektywa w sprawie zanieczyszczenia powietrza przez zakłady przemysłowe 84/360/EWG - dyrektywa ramowa, która zostanie zastąpiona przez o wiele szerszą Dyrektywę IPPC w 2007 roku.

Drugi obszar tematyczny jest regulowany **Dyrektywą Seveso** 96/82/WE, nazwaną od miejscowości we Włoszech, która była miejscem dużej awarii polegającej na wycieku toksycznego gazu. Ta dyrektywa, która była wzorem dla podobnych aktów prawnych powstałych poza Europą, nakłada na operatorów zakładów przemysłowych obowiązek określenia głównych zagrożeń awariami i podjęcia kroków w celu ich kontrolowania i ograniczenia ich skutków. Ta dyrektywa zastąpi Dyrektywę 82/501/EWG w 1999 r.

Trzeci obszar tematyczny obejmuje rozporządzenia w sprawie **zarządzania ekologicznego i audytów ekologicznych**, tzw. rozporządzenie EMAS 1836/93/EWG i rozporządzenie w sprawie **oznakowań ekologicznych** 880/92/EWG. Rozporządzenie EMAS zachęca zakłady przemysłowe do dobrowolnego uczestnictwa w opracowywaniu zakładowych systemów zarządzania ekologicznego i programów audytów ekologicznych jako środków pozwalających na poprawę wyników ekologicznych. Rozporządzenie w sprawie oznakowań ekologicznych ustanawia program nadawania oznakowań ekologicznych UE, który ma na celu popieranie wzornictwa, wytwarzania, marketingu i stosowania produktów o ograniczonych skutkach dla środowiska w trakcie całego ich cyklu istnienia.

F.1 Zintegrowane zapobieganie i kontrola zanieczyszczeń

Celem tej dyrektywy jest osiągnięcie zintegrowanego zapobiegania i kontroli zanieczyszczeń, będących rezultatem szerokiego zakresu działań, za pomocą środków zapobiegających zanieczyszczeniom lub, jeżeli ich stosowanie nie jest możliwe, poprzez zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z zakładów przemysłowych do powietrza, wody i gleby, włączając w to działania dotyczące odpadów w celu osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości.

Wszystkie działania objęte Dyrektywą wymagają uzyskania pozwolenia. Państwa członkowskie mogą wydać pojedyncze pozwolenia na emisje do powietrza, wody i zrzuty odpadów z zakładu przemysłowego lub wydać wielorakie pozwolenia, które są zintegrowane poprzez procedurę

współpracy obejmującą szereg organów władzy udzielających pozwoleń. Państwa członkowskie wydając pozwolenia ekologiczne mają obowiązek określić dopuszczalne wartości emisji, a także zagwarantować, że pozwolenia obejmą środki mające na celu spełnienie następujących podstawowych wymogów:

- podjęcia wszelkich niezbędnych środków zapobiegających zanieczyszczeniom, w szczególności poprzez zastosowanie Najlepszych Dostępnych Technologii (BAT - NDT)
- nie powodowania istotnego zanieczyszczenia
- unikania produkcji odpadów; odpady wyprodukowane powinny być odzyskane lub, jeżeli jest to technicznie i ekonomicznie niemożliwe, usunięte przy uniknięciu lub ograniczeniu skutków dla środowiska
- energooszczędność
- podejmowania niezbędnych środków w celu zapobieżenia wypadkom i ograniczenia ich skutków
- po całkowitym zaprzestaniu działalności podjęcia niezbędnych środków w celu uniknięcia ryzyka zanieczyszczenia i przywrócenia terenu, na którym prowadzona jest działalność przemysłowa do zadowalającego stanu.

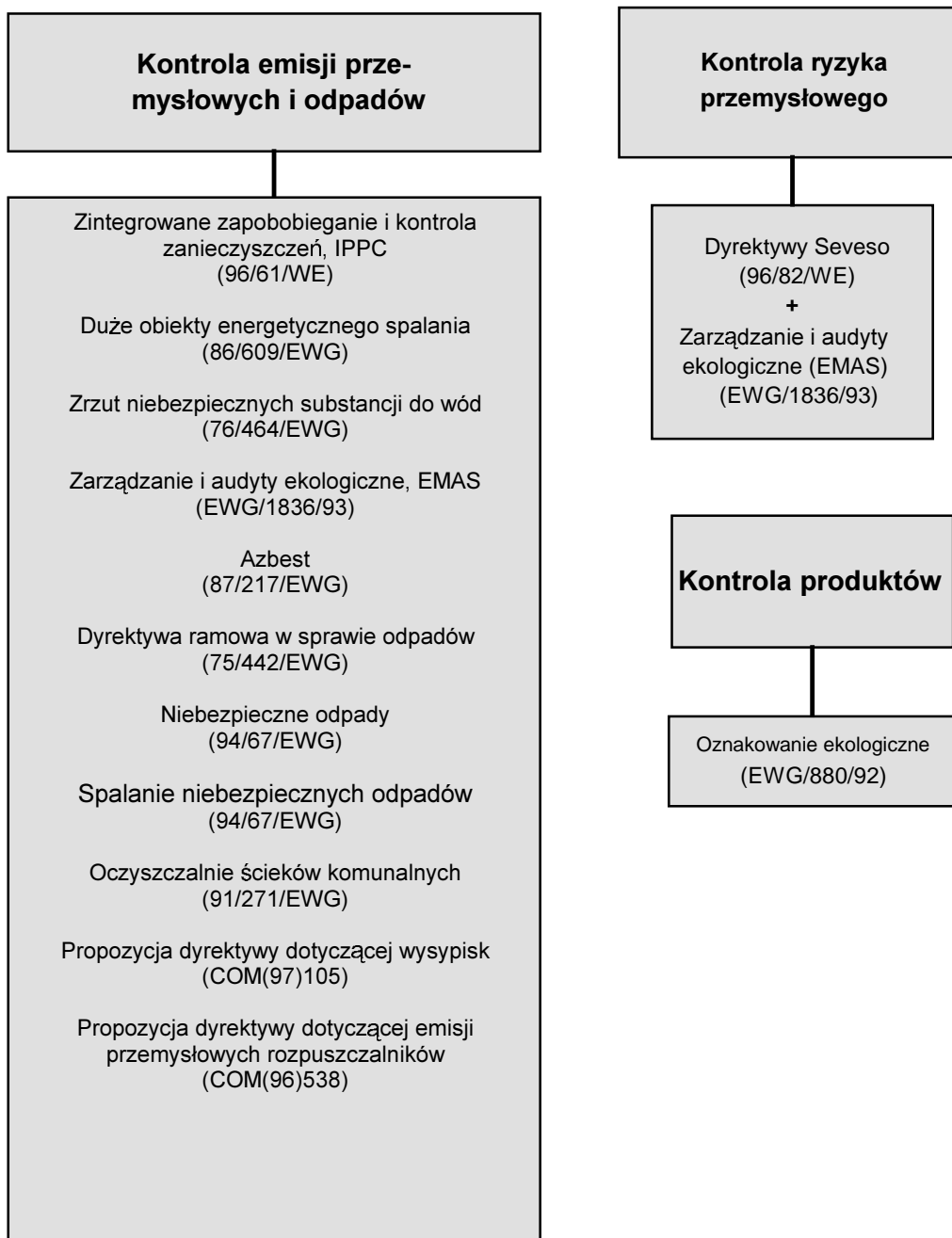
Pozwolenia muszą w szczególności określać dopuszczalne wartości emisji w oparciu o NDT, przy uwzględnieniu możliwości przeniesienia zanieczyszczeń z jednego medium na drugie. Jeżeli to konieczne, należy określić inne wymogi dla ochrony gleby, wód podziemnych i gospodarowania odpadami. Ponadto, pozwolenia muszą określać dodatkowe wymogi niezbędne, aby zapobiec naruszeniom norm jakości ochrony środowiska.

Te wymogi obowiązują w stosunku do nowych urządzeń od października 1999 r., a w stosunku do istniejących urządzeń od października 2007 roku.

Organy władzy muszą dokonywać okresowego przeglądu pozwoleń i dokonać aktualizacji warunków, na jakich udzieliły pozwolenie, jeżeli stwierdzą taką potrzebę.

Rejestr podstawowych emisji i źródeł będzie publikowany przez Komisję na podstawie danych dostarczonych przez państwa członkowskie.

KONTROLA ZANIECZYSZCZEŃ PRZEMYSŁOWYCH I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Uwarunkowania implementacyjne

1. Określić miejsca będące przedmiotem regulacji dyrektywy.
2. Dyrektywa IPPC zakłada jako warunek, że państwa dysponują organami administracji, które są odpowiedzialne za wydawanie pozwoleń ekologicznych na działalność przemysłową oraz posiadają wiedzę naukową pozwalającą im kierować i kontrolować programy zarządzania ekologicznego w kilku sektorach przemysłowych.
3. Przy ocenie potrzeb implementacyjnych należy porównać wymogi i procedury dotyczące udzielenia pozwoleń na podstawie dyrektywy IPPC z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego w dziedzinie ochrony środowiska pod kątem norm jakości ochrony środowiska i poziomów emisji.
4. Biorąc pod uwagę fakt, że dla celów wdrożenia dyrektywy będzie wymagana znaczna wiedza i zaplecze administracyjne, należy rozważyć sposoby stopniowego wprowadzenia wymogów UE w miarę istniejących możliwości implementacyjnych.
5. Dobrym punktem wyjścia jest dokonanie oceny możliwości, jakimi dysponują organy administracji publicznej, aby wypełnić wymogi określone w dyrektywie, w tym zapobieganie zanieczyszczeniom powietrza, niedopuszczanie do tworzenia się odpadów, odzyskiwanie i bezpieczne usuwanie odpadów, efektywne wykorzystanie energii, zapobieganie wypadkom oraz wytyczne, procedury i standardy dotyczące likwidacji operacji przemysłowych.
6. Przedstawiciele sektora energetycznego, hutniczego i przemysłu metalowego przetwórczego, chemicznego, gospodarowania odpadami i innych zainteresowanych sektorów powinni być konsultowani w sprawie wdrożenia dyrektywy dla ułatwienia procedur osiągnięcia pełnej zgodności z nowymi pozwoleniami.
7. Pozwolenia mogą być wydawane na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym. W przypadku małych i średnich przedsiębiorstw właściwe byłoby przekazanie uprawnień związanych z udzielaniem pozwoleń władzom lokalnym, zaś uprawnienia do wydawania pozwoleń dla dużych zakładów przemysłowych powinny być w gestii władz regionalnych lub krajowych.
8. Właściwe organy władzy muszą zdefiniować pozwolenia w oparciu o ocenę projektu całego zakładu, a nie według tzw. rozwiązań "końca rury".
9. Właściwe organy władzy muszą zagwarantować, że wszystkie pozwolenia będą zawierać wymogi dotyczące ochrony gleby, wody i powietrza przed szkodami ekologicznymi. To zadanie powinno obejmować szczegółowy opis sposobów określania i monitorowania emisji zanieczyszczeń do powietrza.
10. Państwa wdrażające dyrektywę powinny określić kary za brak współpracy z właściwymi organami władzy i inspektorami oraz za naruszenie warunków pozwolenia. Jednym z możliwych sposobów jest pobieranie kaucji finansowej od zakładów przemysłowych w celu pokrycia kosztów likwidacji działalności przemysłowej.
11. Informowanie i udział opinii publicznej są istotnymi częściami składowymi dyrektywy. Jednym ze sposobów rozpowszechniania informacji o udzielanych pozwoleniach jest upublicznienie rejestru decyzji i pozwoleń we właściwych urzędach i bibliotekach. Należy powiązać te wymogi z wdrożeniem Dyrektywy dotyczącej swobodnego dostępu do informacji o środowisku.
12. Rządy powinny rozważyć możliwość stopniowego włączania wymogów wynikających z Dyrektywy o zanieczyszczeniu powietrza przez zakłady przemysłowe oraz Dyrektywy w

sprawie zrzutów niebezpiecznych substancji do wody do pozwoleń wydawanych na podstawie Dyrektywy IPPC na przestrzeni jedenastu lat od dnia wejścia w życie Dyrektywy IPPC (30 października 1996 r.)

F.2 Zanieczyszczenia powietrza przez zakłady przemysłowe

Dyrektywa 84/360/EWG w sprawie ograniczania zanieczyszczeń powietrza powodowanych przez zakłady przemysłowe jest dyrektywą ramową, która będzie zastąpiona Dyrektywą IPPC w 2007 roku (patrz wyżej). Państwa członkowskie mają obowiązek zagwarantować, że wszystkie rodzaje zakładów przemysłowych wymienione w Aneksie I, otrzymają od wyznaczonych krajowych lub regionalnych organów władzy wcześniejsze pozwolenie przez rozpoczęciem działalności lub przed dokonaniem istotnych zmian w zakładzie. Zakłady przemysłowe pracujące na rzecz obronności są wyłączone spod działania tej dyrektywy.

Pozwolenie może być wydane jedynie wówczas, gdy właściwy organ władzy jest przekonany że: wszystkie stosowne działania przeciwko zanieczyszczeniu powietrza zostały przedsięwzięte; włączając w to zastosowanie najlepszej dostępnej technologii nie wymagającej ponoszenia nadmiernych wydatków (ang. BATNEEC); eksploatacja zakładu nie spowoduje istotnego zanieczyszczenia powietrza, w szczególności substancjami wymienionymi w Aneksie II do Dyrektywy; żadne z obowiązujących dopuszczalnych wartości emisji nie zostały przekroczone; wszystkie obowiązujące wartości dopuszczalne dotyczące jakości powietrza zostały wzięte pod uwagę.

Wnioski o pozwolenia i decyzje właściwych organów władzy muszą być udostępnione opinii publicznej i innym zainteresowanym państwom członkowskim w ramach ich stosunków dwustronnych.

Dyrektywa IPPC – Uwarunkowania implementacyjne

Wewnętrzny system prawny

- Porównać wymogi dyrektywy z obowiązującymi przepisami prawa wewnętrznego
- Określić luki w prawie.
- Możliwości:
 - Jedno prawo krajowe (Ustawa o IPPC)
 - Poprawki do obowiązujących przepisów o pozwoleniach dla różnych mediów i działalności (powietrze, woda, odpady, ochrona gleby, przepisy dot. zagospodarowania przestrzennego)

Właściwe organy władzy (WOW)

- WOW szczebla krajowego muszą zapewnić zgodność standardów dotyczących pozwoleń dla wszystkich mediów, a Najlepszych Dostępnych Technik dla sektora przemysłowego.
- Należy rozwijać procedury i kryteria oceny wniosków na pozwolenia, wytyczne dla sektorów przemysłowych i władz wydających pozwolenia.
- Identyfikacja obiektów objętych dyrektywą.

Legislacyjna lista kontrolna

- Zwrócić szczególną uwagę na definicje najlepszych dostępnych technik.
- Poznać wymagania dotyczące wywiązywania się z istniejących dyrektyw sektorowych, do czasu oraz po pełnej implementacji Dyrektywy IPPC.
- ustanowić sankcje za szkody dla zdrowia i środowiska.

Proces udzielania pozwoleń

- Wdrożyć wymogi procedury udzielania zezwoleń w ramach IPPC.
- Zastosować podejście zintegrowane do udzielania autoryzacji dla urzędzeń.
- Być świadomym zmian w działalności obiektów, która mają pozwolenia.
- Opracować formularz standardowych, wyczerpujących informacji dla wnioskodawców o pozwolenia.
- Rozważyć możliwe relacje między ocenami wpływu na środowisko, a procedurami IPPC.

Zainteresowane strony

- Zapewnić, aby przed udzieleniem pozwolenia, zainteresowane podmioty i społeczeństwo były informowane i miały sposobność uczestnictwa w procesie podejmowania decyzji.
- WOW powinny dostarczać społeczeństwu informacji dotyczącej działalności przemysłowej i jej skutków dla zdrowia ludzkiego i środowiska..

Uwarunkowania finansowe

- Rząd ustanawia WOW i administracyjne poparcie, dostarcza informacji zainteresowanym podmiotom i społeczeństwu.
- Wnioskodawcy o pozwolenia ponoszą koszty administracyjne pozwoleń

Przykłady podziału kompetencji w procesie wydawania pozwoleń

Kraj	Wydawanie pozwoleń	Monitorowanie i inspekcja	Egzekwowanie	Ściganie
Francja	Prefekt (regionalny urząd rządu centranlego)	Inspektorat Środowiska, Policja Wodna	Prefekt	Prefekt
Niemcy	Władze lokalne (Ländy)	Władze lokalne	Prokurator	Prokurator
Dania	Władze regionalne i lokalne	Władze regionalne lub lokalne	Władze regionalne lub lokalne	Policja
Wielka Brytania	Agencja Środowiska	Agencja Środowiska	Agencja Środowiska	Agencja Środowiska

Państwa członkowskie muszą monitorować emisje z zakładów przemysłowych, nakładając na nie warunki uwzględniające sytuację ekonomiczną zakładów. Muszą przyjąć politykę zapewniającą, że w istniejących zakładach objętych Załącznikiem I będzie stopniowo wdrażana najlepsza, dostępna technologia (BAT). Mogą zastosować przepisy ostrzejsze.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Władze rządowe będą zmuszone do ciągłych działań w celu zbierania danych dotyczących emisji z wytypowanych urządzeń, danych dotyczących jakości powietrza i BATNEEC dla różnych sektorów przemysłowych i procesów produkcyjnych.
2. Należy rozważyć sposób przejścia z wymagań tej dyrektywy do dyrektywy IPPC.
3. Należy zastanowić się jak zdefiniować i uaktualnić wytyczne na temat BATNEEC dla różnych sektorów gospodarki i działalności gospodarczej; Komisja Europejska i państwa członkowskie mogą służyć pomocą.

F.3 Duże zakłady energetycznego spalania

Dyrektywa 88/609/EWG dotyczące ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych zakładów energetycznego spalania była pierwszą dyrektywą przyjętą w ramach Dyrektywy 84/360/EWG w sprawie ograniczania zanieczyszczeń powietrza powodowanych przez zakłady przemysłowe. Stosuje się ona do zakładów energetycznego spalania o mocy wejściowej 50 megawatów (MW) lub więcej. Celem jest zmniejszenie emisji SO_2 , NO_x i pyłu z dużych zakładów energetycznego spalania; będzie to osiągnięte przez połączenie postanowień dotyczących ogólnej emisji z istniejących zakładów i ścisłych rygorystycznych norm emisyjnych dla nowych zakładów.

Dla istniejących zakładów, krajowe progi emisji SO_2 i NO_x są wprowadzane stopniowo (1993 r., 1998 r., 2003 r.).

Państwa członkowskie miały obowiązek sporządzić programy dla stopniowej redukcji całkowitej rocznej emisji SO_2 i NO_x z istniejących źródeł, tj. zakładów, które uzyskały pierwotne pozwolenia na prowadzenie działalności przed dniem 1 lipca 1987r.

Dla nowych zakładów lub zakładów, których moc została powiększona do 50 MW lub więcej, pozwolenia na budowę lub działalność muszą być zgodne z dopuszczalnymi wartościami emisji SO_2 , NO_x i pyłu oraz zawierać odpowiednie warunki wyrzutu gazów, które muszą być spełnione. Państwa członkowskie mogą wprowadzić bardziej rygorystyczne wymogi.

Jeżeli istnieje prawdopodobieństwo, że nowy zakład będzie powodować skutki dla środowiska w innym państwie członkowskim, wówczas państwo członkowskie musi zapewnić, że przeprowadzi odpowiednie konsultacje z tym drugim państwem członkowskim w ramach Dyrektywy 85/337/EWG w sprawie oceny skutków niektórych publicznych i prywatnych przedsięwzięć dla środowiska (Patrz Dział A – Zagadnienia Ogólne).

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa będą musiały określić całkowitą, roczną emisję z nowych, jak również istniejących zakładów. Nakłada to obowiązek na operatorów zakładów energetycznego spalania oraz instytucji naukowych działających w imieniu rządów do sporządzania sprawozdań.
2. Cele krajowej redukcji emisji będą uzgadniane z Unią Europejską i do ich osiągnięcia będą przygotowywane programy redukcji rocznej emisji z istniejących głównych zakładów energetycznego spalania.
3. Muszą zostać określone i poddane ocenie warianty redukcji emisji. Mogą one dotyczyć zamiany paliwa, oszczędności energii, działań dotyczących oszczędności energii i technologii usuwania zanieczyszczeń. Ważna będzie uważna analiza możliwości ograniczenia kosztów.
4. Wszystkie koncesje na działalność nowych zakładów (albo zakładów zwiększających moc przekraczającą 50 MW) muszą zawierać wymogi uwzględniające dopuszczalne wartości emisji SO₂, NO_x i pyłu, wymogi dotyczące metod pomiarowych i urządzeń i wymagania w odniesieniu do sytuacji, kiedy urządzenia kontrolne będą niesprawne. Pod tym względem istniejące upoważnienia na działalność muszą być poddawane przeglądowi.

F. 4 Propozycja Dyrektywy w sprawie emisji lotnych związków organicznych (VOC) z obiektów przemysłowych

Propozycja Dyrektywy w sprawie zmniejszenia emisji lotnych związków organicznych przy użyciu rozpuszczalników organicznych z pewnych rodzajów działalności przemysłowej, COM(69) 538-final, jest obecnie rozpatrywana przez Radę i Parlament Europejski.

Celem propozycji jest redukcja emisji VOC ze źródeł stacjonarnych, co spowoduje zmniejszenie ilości ozonu troposferycznego. Propozycja zmierza do ograniczenia emisji przynajmniej o 50% (do 2010 r. w porównaniu do poziomu z 1990 r.) dla 20 głównych rodzajów działalności, w której używa się rozpuszczalników. Dla każdego z tych sektorów przemysłowych redukcję emisji określa się poprzez ograniczenie wielkości emisji, które można uzyskać albo przy pomocy odpowiednich technologii oczyszczających, albo przez zastępowanie rozpuszczalników (technologie bez rozpuszczalników lub z małą ich zawartością). Państwa członkowskie mają możliwość zaprojektowania i realizacji innych planów dla osiągnięcia tej samej redukcji.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy określić obiekty podlegające działaniu Dyrektywy.
2. Państwa muszą ustanowić monitoring i wprowadzić systemy pozwalające na zmniejszenie emisji.
3. Państwa muszą zidentyfikować urządzenia, które będą musiały otrzymać zezwolenie na działalność i te, które będą rejestrowane.

4. Rozważając opcję planu narodowego, państwa członkowskie powinny dokładnie ocenić wymagania związane z wiedzą techniczną i przemysłową oraz możliwości aparatu administracyjnego do opracowania i wykonania planu; będą one prawdopodobnie znaczne.
5. Zalecane są wcześniejsze konsultacje z przedstawicielami przemysłu i innymi zainteresowanymi podmiotami.

F.5 Dyrektywa „Seveso” w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi

W 1999 r. Dyrektywa 96/82 EWG w sprawie kontroli zagrożeń poważnymi awariami przemysłowymi, obejmująca substancje niebezpieczne, zastąpi starą Dyrektywę „Seveso” 82/501/EWG, która powstała w następstwie awarii jaka miała miejsce we Włoszech w 1976 r. Dyrektywa z 1982 r. zawierała zestawienie zobowiązań dla operatorów zakładów przemysłowych, jak również dla władz krajowych i Komisji Europejskiej, zmierzających do identyfikacji i kontroli ryzyka poważnych awarii instalacji przemysłowych. Nowa Dyrektywa „Seveso II” ma rozszerzony i uproszczony zakres i wzmacnia zarządzanie bezpieczeństwem i wymogami przewidywania sytuacji awaryjnych, nałożone na operatorów niektórych zakładów przemysłowych. Zwiększono zakres postanowień dotyczących inspekcji i kontroli przez właściwe organy władzy i wprowadzono nowe postanowienia, zobowiązujące właściwe organy władzy do uwzględnienia celów Dyrektywy w planach dotyczących zagospodarowania terenu.

To czy zakład podlega przepisom Dyrektywy Seveso II zależy jedynie od obecności wyspecyfikowanych substancji niebezpiecznych w ilościach wystarczająco dużych do spowodowania zagrożenia poważnymi awariami. Urządzenia przemysłowe, których Dyrektywa dotyczy, i blisko zlokalizowane muszą współpracować w ocenie ryzyka i zapobieganiu efektowi domina, rozprzestrzenianiu się pożaru z jednej instalacji na drugą.

Aby zwiększyć bezpieczeństwo i zmniejszyć ryzyko ludzkiego błędu, odpowiedzialni operatorzy urządzeń przemysłowych będą musieli wprowadzić strategię zapobiegania awariom, jak również system zarządzania bezpieczeństwem. Operator ma obowiązek przygotowania raportu na temat bezpieczeństwa i wewnętrzny plan ewakuacji. Właściwe organy władzy krajowej muszą przygotować zewnętrzny plan ewakuacyjny, uwzględniający współpracę przygraniczną tam, gdzie konieczne jest wspólne zapobieganie lub działania związane z poważnymi awariami.

Państwa członkowskie muszą zakazać wykorzystywania urządzeń przemysłowych tam, gdzie podejmowane przez operatora działania zapobiegawcze i łagodzące skutki awarii są w znacznym stopniu niewystarczające, albo gdzie operator nie przedkłada wymaganych informacji właściwym organom władzy w rozsądnym terminie. Dyrektywa zwiększa możliwość dostępu społeczeństwa do informacji i nakłada obowiązek na właściwe organy władzy zorganizowania systemu inspekcji.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Do realizacji nowej Dyrektywy potrzebne są znaczne kompetencje administracyjne. W pierwszym etapie muszą być określone właściwe organy władzy na szczeblu krajowym i lokalnym.
2. Należy wprowadzić stosowne procedury aby zapewnić, że wszystkie istniejące i nowe urządzenia przemysłowe z potencjałem zagrożeń poważnymi awariami podjęły działania potrzebne do zapobieżenia awariom i ograniczyły ich skutki. Wymaga to stworzenia systemu rejestracji notyfikacji i zdolności oceny przedłożonych raportów bezpieczeństwa.
3. Władze lokalne są odpowiedzialne za sporządzenie zewnętrznych planów ewakuacji. Tworzenie takich planów ewakuacji wymaga, aby operator dostarczył wewnętrzny plan ewakuacji, zawierający informacje o utworzeniu i specyficznych ustaleniach dla sytuacji awaryjnych. Osoby potencjalnie narażone na oddziaływanie dużych awarii muszą być poinformowane. Należy przetestować i dokonać przeglądów zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych planów ewakuacyjnych. Interwencje w sytuacji wypadku muszą być koordynowane.
4. Zbieranie i rozpowszechnianie informacji o wypadkach i sytuacjach zagrożenia wypadkiem jest istotne, aby ulepszyć metody zapobiegania i procedury ewakuacyjne. Muszą być określone i utworzone procedury zbierania, wymiany i rozpowszechniania informacji.
5. Właściwe organy władzy muszą utworzyć program inspekcji oparty albo na systematycznej ocenie zagrożeń poważnymi awariami przez zakłady podlegające przepisom dyrektywy, albo na jednej inspekcji na miejscu raz do roku.

F.5 Eko-zarządzanie i audyt ekologiczny (EMAS)

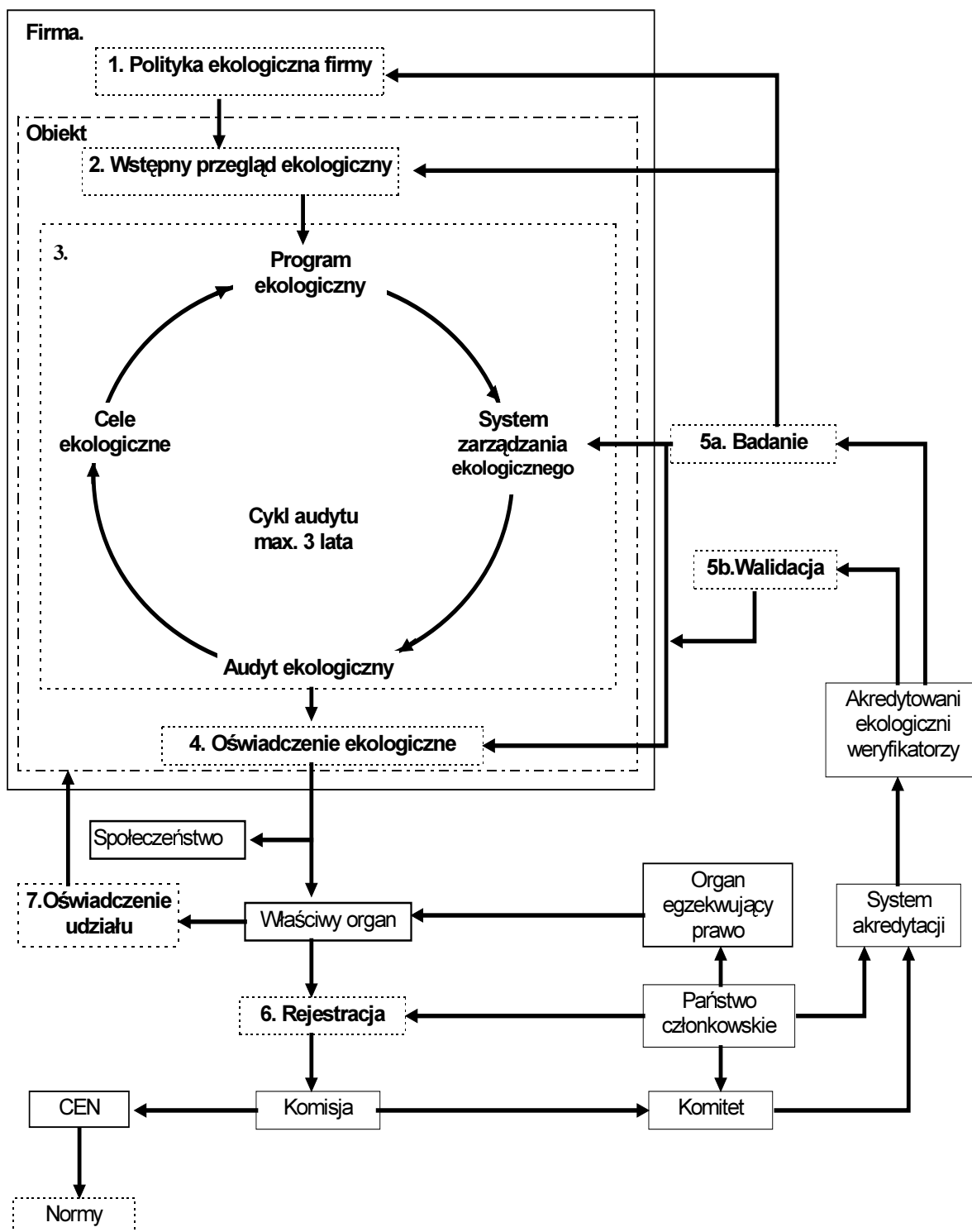
Rozporządzenie 1836/93/EWG wprowadza dobrowolny system eko-zarządzania i pojęcie audytu ekologicznego dla uczestniczących zakładów przemysłowych, które chcą wynagradzać i promować lepsze wyniki w ochronie środowiska do działalności przemysłowej. Schemat zobowiązuje uczestniczące podmioty do:

- utworzenia i realizacji polityki, programów i systemów zarządzania
- wykonania audytu działalności obiektu przemysłowego; i,
- dostarczania społeczeństwu raportów o ochronie środowiska realizowanej przez dany obiekt.

Rozporządzenie to stosuje się do zakładów przemysłu wytwórczego, energetycznego i recyklingu i może dotyczyć innych obiektów na zasadzie eksperymentalnej. Podmioty uczestniczące muszą podjąć następujące kroki:

- przyjąć politykę ekologiczną - powinna ona zakładać zgodność z instrumentami regulacyjnymi, stałą poprawę działalności na rzecz środowiska i redukcję wpływu na środowisko.
- prowadzić przegląd ochrony środowiskowa na terenie zakładu
- wprowadzić program ekologiczny i system zarządzania środowiskiem.

Schemat eko-zarządzania i audytu

- Wykonać audyt ekologiczny o cyklu maksymalnie trzyletnim;
- Opracować informacje dostępne dla społeczeństwa obejmujące w szczególności oddziaływanie obiektów na środowisko.
- Przeprowadzić niezależną weryfikację informacji o środowisku przez niezależnych audytorów akredytowanych w ramach krajowego systemu akredytacji.

Krajowe lub międzynarodowe systemy zarządzania środowiskiem i audytu ekologicznego inne niż EMAS mogą być uważane za równoważne, jeśli są opisane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnoty Europejskiej*.

Uwarunkowania implementacyjne

Chociaż rozporządzenia mogą nie być transponowane do prawa krajowego, państwa muszą podjąć pewne działania administracyjne by weszły one w życie w dniu przystąpienia tych państw do Unii Europejskiej:

1. Utworzenie systemu akredytacji i nadzoru akredytowanych audytorów ekologicznych. Utworzenie systemu akredytacji i kierowanie nim wymaga konsultacji z zainteresowanymi stronami.
2. Wysyłanie uaktualnionej listy akredytowanych audytorów ekologicznych do Komisji co sześć miesięcy.
3. Państwa przystępujące mogą alternatywnie stosować postanowienia analogiczne do systemu ek zarządzania i audytu (ISO 14001 lub krajowy system gospodarki środowiskiem i audytu) przed przystąpieniem do Unii Europejskiej.
4. Rozporządzenie EMAS wymaga od państw członkowskich powołania odpowiednich organów odpowiedzialnych za rejestrację obiektów i przekazywanie listy zarejestrowanych obiektów Komisji. Skład tych organów musi gwarantować ich niezależność i neutralność.

F.6 Oznakowania ekologiczne

Rozporządzenie 880/92/EWG w sprawie systemu przyznawania ekologicznego oznakowania Unii Europejskiej (tzw. eko-etykiety) ma promować projektowanie, produkcję, marketing i używanie produktów, które mają ograniczone oddziaływanie na środowisko w czasie swojego cyklu życia. Rozporządzenie również ma zapewnić konsumentom lepszą informację o oddziaływaniu na środowisko produktów. Nie stosuje się do żywności, napojów lub preparatów farmaceutycznych, niebezpiecznych substancji objętych Dyrektywą 67/548/EWG lub Dyrektywą 88/379/EWG, lub produktów wytworzonych przy zastosowaniu procesów, które mogą stanowić zagrożenie dla człowieka lub środowiska.

Warunki przyznawania oznakowania ekologicznego dla każdej grupy produktów mają być określone przez Komitet Stałych Przedstawicieli państw członkowskich po procesie konsultacji obejmującym zainteresowane grupy z organizacji przemysłowych, handlowych, konsumenckich i ekologicznych. Kryteria dla grupy produktów pozostają ważne trzy lata i są określone zgodnie z oceną cyklu życia grupy produktów opartą na utrzymaniu wysokiego poziomu ochrony środowiska.

Jak dotąd, zostały określone kryteria przyznawania oznakowania ekologicznego dla: zmywarek do naczyń, substancji wzbogacających glebę, papieru toaletowego, papierowych ręczników kuchennych, środków piorących, żarówek z pojedynczą końcówką, farb i lakierów do malowania w pomieszczeniach, bielizny pościelowej i podkoszulek, żarówek o podwójnych końcówkach, pralek automatycznych, papieru do kopiowania i lodówek.

Warunki wdrażania

1. Choć rozporządzenie nie może być transponowane do prawa krajowego, państwa członkowskie będą musiały wyznaczyć właściwy organ władzy, którego skład będzie gwarantował jego niezależność i neutralność. Organ ten będzie przyjmował wnioski o przyznanie oznakowania ekologicznego, będzie oceniał oddziaływanie produktu na środowisko na podstawie wyszczególnionych kryteriów i decydował o przyznaniu oznakowania ekologicznego.
2. Zapewnić rozpowszechnianie wśród konsumentów i przedsiębiorców informacji o systemie przyznawania oznakowań ekologicznych.
3. Aby system oznakowań ekologicznych odniósł sukces, musi być znany wśród konsumentów i popierany przez przemysł i handel. Warunkiem koniecznym sukcesu są kampanie informacyjne i konsultacyjne wspierające system.

G. CHEMIKALIA I ORGANIZMY GENETYCZNIE ZMODYFIKOWANE

Najważniejszą dziedziną prawa Unii Europejskiej dotyczącego kontroli substancji chemicznych jest **testowanie i notyfikacja** o substancjach i preparatach chemicznych. Inny zakres to **organizmy genetycznie zmodyfikowane, eksperymenty na zwierzętach, dobra praktyka laboratoryjna** i dyrektywy oraz rozporządzenia dotyczące **produktów**.

Dyrektywy w sprawie kontrolowanego użytkowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych i w sprawie zamierzonego uwalniania ustanawiają system kontroli wykorzystania organizmów genetycznie zmodyfikowanych. Wzorują się one na dyrektywach w sprawie zawiadamiania o chemikaliach.

Dyrektywa 86/609/EWG w sprawie eksperymentów na zwierzętach ustanawia minimalne humanitarne normy traktowania zwierząt stosowanych do obowiązkowego testowania w ramach dyrektyw UE o chemikaliach i preparatach.

Dyrektywa 87/18/EWG w sprawie harmonizacji dobrej praktyki laboratoryjnej i związana z nią dyrektywa o kontroli i weryfikacji dobrej praktyki laboratoryjnej 88/320/EWG wdrażają odnośny akt Rady OECD mający na celu zapewnienie, że państwa członkowskie OECD uznają ważność danych otrzymanych przez testowane substancje chemiczne zgodnie ze znormalizowanymi normami dobrej praktyki laboratoryjnej.

Na koniec, Dyrektywa 87/217/EWG w sprawie azbestu ustanawia zintegrowany zestaw środków kontrolujących uwalnianie azbestu do powietrza, wody i gleby.

G.1 Testowanie chemikaliów i zawiadamianie

Klasyfikacja, pakowanie i oznakowanie niebezpiecznych substancji

Dyrektywa Rady 67/548/EWG w sprawie testowania, klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji chemicznych niebezpiecznych dla człowieka i środowiska. W 1979 r. został wdrożony system testowania przed pojawieniem się na rynku i notyfikacji o nowych chemikaliach wprowadzanych na rynek Wspólnoty.

Dyrektywa odróżnia nowe i istniejące substancje chemiczne. Istniejące chemikalia znajdowały się na rynku Wspólnoty przed 18 września 1981 r. i są wymienione w Europejskim Rejestrze Istniejących

Handlowych Substancji Chemicznych (EINECS). „Nowe” substancje chemiczne są to substancje nie wymienione w EINECS.

Producent lub importer wprowadzający na rynek nową substancję chemiczną po raz pierwszy we Wspólnocie Europejskiej musi przedstawić dokumentację zawiadamiającą o substancji chemicznej właściwemu organowi krajowemu co najmniej 45 dni wcześniej. Ten „podstawowy zestaw” informacji ma ochronić przed zagrożeniami dla zdrowia i środowiska. Istniejące chemikalia są zwolnione od zawiadamiania. Muszą one być sklasyfikowane na podstawie ich właściwości przez właściwe organy władz, a tymczasowo przez producentów, dystrybutorów i importerów.

Dla substancji znajdujących się na rynku w ilości mniejszej niż jedna tona na rok na producenta istnieje ograniczona procedura notyfikacji.

CHEMIKALIA I ORGANIZMY MODYFIKOWANE GENETYCZNIE

Testowanie	Transport	Notyfikacja rynku	Produkty
<p>Próby na zwierzętach (86/609/EWG)</p> <p>Dobra praktyka laboratoryjna Kontrola DPL (87/18/EWG)</p> <p>Kontrolowane użytkowania organizmów genetycznie zmodyfikowanych (90/219/EWG)</p> <p>Zamierzone uwalnianie organizmów genetycznie zmodyfikowanych (90/220/EWG)</p>	<p>Niebezpieczne towary na drogach (94/55/WE)</p>	<p>Klasyfikacja, pakowanie i oznakowanie niebezpiecznych substancji (67/548/EWG)</p> <p>Niebezpieczne preparaty (88/337/EWG)</p> <p>Zamierzone uwalnianie organizmów zmodyfikowanych genetycznie (92/220/EWG)</p>	<p>Klasyfikacja, pakowanie i oznakowanie substancji niebezpiecznych (67/548/EWG)</p> <p>Niebezpieczne preparaty (88/337/EWG)</p> <p>Zamierzone uwalnianie organizmów zmodyfikowanych genetycznie (90/220/EWG)</p> <p>Organiczenia w handlu i użyciu (76/769/EWG)</p> <p>Azbest (87/217/EWG)</p> <p>Detergenty (73/404/EWG)</p> <p>Ocena zagrożenia dla istniejących substancji (WE/1488/94)</p> <p>Import i eksport niebezpiecznych chemikalii (EWG/2455/92)</p> <p>Substancje zubożające ozon (WE/3093/94)</p>

Dyrektywa wyszczególnia 14 kategorii klasyfikacji niebezpiecznych substancji zgodnie z ich własnościami fizyko-chemicznymi lub toksykologicznymi. Wyszczególnia również symbole i wskaźniki niebezpieczeństwa dla oznaczania oraz standardowe zdania o zagrożeniu i środkach bezpieczeństwa. Dyrektywa zawiera również podstawowe wymagania odnośnie do opakowań substancji niebezpiecznych.

Wszystkie chemikalia, zaklasyfikowane przez Wspólnotę jako niebezpieczne w ramach dyrektywy są wymienione w Aneksie I, regularnie uaktualnianym. Aneks ten określa oznaczenia zagrożenia, opis dotyczący zagrożenia i zabezpieczenia, jaki ma być umieszczony na etykiecie.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Wdrażanie wymaga zorganizowania skutecznych struktur administracyjnych i technicznych, które będą zdolne zarządzać informacjami związanymi z umieszczaniem na rynku nowych substancji chemicznych i oceniać je. Konieczna jest ścisła współpraca międzynarodowa dla zapewnienia, że w krótkim czasie, jaki jest dozwolony, zostaną zebrane wszystkie elementy dla oceny takich substancji, tak by krajowe władze mogły wypełnić swoją rolę kontrolną.
2. Właściwe organy władzy powinny opracować niezbędne bazy danych, z których będą mogli korzystać producenci i importerzy dla uniknięcia zbędnego dublowania testowania, zwłaszcza na zwierzętach.
3. Konieczne będzie wprowadzenie skutecznych środków kontrolnych celnych i wewnętrznych dla uniknięcia nielegalnego importu i handlu nie-notyfikowanymi substancjami chemicznymi z krajów trzecich. Z tego samego powodu pożyteczne będą kampanie informacyjne skierowane na importerów i producentów dla zwiększenia zakresu zgodności ze szczegółowymi wymaganiami technicznymi związanymi z notyfikacją substancji chemicznych.
4. Będą musiały zostać stworzone stałe fora z udziałem sektora przemysłu chemicznego w celu wymiany informacji i przygotowania propozycji klasyfikacji istniejących substancji.
5. Dla nowych substancji: muszą zostać opracowane listy porównywalne do ELINCS i lista NLP (no-longer polymer - już nie polimer).
6. Dla istniejących substancji: musi zostać opracowana lista porównywalna do listy EINEC. Dane dotyczące istniejących substancji trzeba porównać z listą EINEC i Aneksiem I do dyrektywy 67/548/EWG.

Klasyfikacja, oznakowanie i pakowanie preparatów niebezpiecznych

Dyrektywa Rady 88/379/EWG adaptuje i rozszerza procedury i normy klasyfikacji i oznaczania niebezpiecznych substancji chemicznych w ramach dyrektywy 67/548/EWG na niebezpieczne preparaty. Preparat jest to mieszanina dwóch lub więcej substancji chemicznych

Stosuje się ona do preparatów, znajdujących się na rynku w Unii Europejskiej i zawierających przynajmniej jedną substancję sklasyfikowaną jako niebezpieczna lub za taką uważaną. Preparaty muszą być klasyfikowane według najwyższego zidentyfikowanego stopnia zagrożenia.

Nie stosuje się do produktów medycznych lub weterynaryjnych, kosmetycznych, mieszanin substancji w formie odpadów i pestycydów objętych innymi aktami prawnymi Wspólnoty.

Opakowanie preparatów niebezpiecznych musi spełniać te same kryteria jak pakowanie substancji chemicznych w odniesieniu do etykiet, wytrzymałości, szczelności i przymocowania.

Państwa członkowskie mogą na podstawie szczegółowych informacji prowizorycznie zakazać lub ograniczyć sprzedaż preparatu, który chociaż jest zgodny z dyrektywą, to stanowi zagrożenie z powodu klasyfikacji, pakowania lub oznakowania.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Do niebezpiecznych preparatów stosuje się te same uwagi co do substancji niebezpiecznych

Istniejące substancje

Rozporządzenie 793/93 w sprawie oceny i kontroli istniejących substancji ustanawia obowiązek dla producentów i importerów dostarczenia danych o substancjach produkowanych lub importowanych powyżej pewnych ilości. Na podstawie dostarczonych informacji i na podstawie krajowej listy substancji priorytetowych, Komisja zestawia listę substancji priorytetowych, dla których zostanie przeprowadzona ocena ryzyka. Zasady oceny ryzyka są zdefiniowane w Rozporządzeniu EWG 1488/94 i uzupełnione szczegółowym Dokumentem Wytucznych Technicznych. Komisja może zaproponować środki ograniczające zagrożenie.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa członkowskie muszą ocenić zagrożenie związane z niebezpiecznymi substancjami na podstawie informacji dostarczonych przez producentów i importerów.
2. Muszą one wprowadzić właściwe sankcje prawne i administracyjne w celu przeciwdziałania niewypełnianiu postanowień rozporządzeń przez przemysł i importerów.

Eksperymenty na zwierzętach

Dyrektywa 86/609/EWG w sprawie ochrony zwierząt wykorzystywanych do celów eksperymentalnych i innych naukowych ma na celu ustanowienie norm minimalnych dla wykorzystania zwierząt do celów eksperymentalnych lub naukowych związanych z badaniami podstawowymi lub stosowanymi, lekami, żywnością i innymi substancjami lub produktami, oraz ochroną środowiska. Zagrożone gatunki mogą być stosowane tylko do badań mających na celu zachowanie gatunku lub istotne cele biomedyczne, tam gdzie tylko ten gatunek jest właściwy.

Określa ona ogólne i szczegółowe wymagania co do warunków bytowych, monitoringu, unikania bólu lub stresu, eliminacji odkrytych defektów lub cierpienia oraz humanitarnego zabijania zwierząt po zakończeniu eksperymentu.

Eksperyment może być przeprowadzony tylko wtedy, gdy nie jest dostępna inna naukowo satysfakcjonująca metoda otrzymania poszukiwanego rezultatu, nie łącząca się z wykorzystaniem zwierząt.

Firmy hodowców i użytkowników muszą być zatwierdzone, zarejestrowane i muszą prowadzić szczegółowe rejestry. Pewne zwierzęta, w tym myszy, szczury, psy, koty i nieczłękopształtne naczelnice muszą być zwierzętami hodowlanymi, chyba że wcześniej otrzymano zezwolenie na wykorzystanie zwierząt dzikich. W celu uniknięcia dublowania testowania państw członkowskie są zachęcane do uznawania ważności danych pochodzących z eksperymentów przeprowadzonych w innych państwach członkowskich.

Wszystkie eksperymenty muszą być zgłoszone wcześniej do władz krajowych. Jeśli zwierzę będzie lub może być narażone na silny lub długotrwały ból, eksperyment musi uzyskać specjalne zezwolenie. Państwa członkowskie mają zbierać informacje statystyczne o stosowaniu zwierząt do eksperymentów na podstawie wniosków o zgodę i notyfikacji.

Powinno się zachęcać do badań opracowujących i uprawomocniających alternatywne techniki wykorzystujące mniejszą ilość zwierząt lub obejmujących mniej bolesne procedury.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Krajowe właściwe organy władzy muszą ustanowić system wymagań dla uzyskania zgody dla instytutów/firm i osób prowadzących eksperymenty na zwierzętach i dla firm hodowlanych.
2. Zadanie wydawania zgody i prowadzenia okresowych kontroli zarówno samych eksperymentów jak i firm należy powierzyć specjalnym organom.
3. Krajowy właściwy organ władzy powinien ustanowić sieć informacyjną z organami władzy w innych państwach w celu unikania dublowania eksperymentów.
4. Krajowe właściwe organy władzy muszą stworzyć system zbierania danych dla spełniania wymogu statystycznego raportowania. Streszczenie zebranych informacji będzie musiało być przekazywane okresowo Komisji Europejskiej.

Dobra praktyka laboratoryjna oraz inspekcja i weryfikacja dobrej praktyki laboratoryjnej

Celem tych dwóch dyrektyw jest uniknięcie dublowania obowiązkowych testów chemikaliów w państwach OECD przez ustalenie zharmonizowanych metod testowania, które przyczynią się do wzajemnej akceptacji danych z testów przez państwa członkowskie OECD.

Dyrektywa 87/18/WE w sprawie harmonizacji prawa, rozporządzeń i przepisów administracyjnych związanych ze stosowaniem zasad dobrej praktyki laboratoryjnej i weryfikacji ich stosowania przy testowaniu substancji chemicznych wymaga, by laboratoria prowadzące testy na produktach chemicznych w ramach dyrektywy 67/548/EWG wypełniały zasady dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL) wyszczególnione w aneksie 2 do decyzji Rady OECD z 12 maja 19981 r. w sprawie wzajemnej akceptacji danych do oceny produktów chemicznych.

Dyrektywa 88/320/EWG w sprawie kontroli i weryfikacji dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL) ustanawia normy i procedury kontroli i weryfikacji dobrej praktyki laboratoryjnej (DPL).

Laboratoria przy przedstawianiu wyników muszą zaświadczyć, że testy były przeprowadzone zgodnie z zasadami. Państwa członkowskie muszą weryfikować zgodność z tymi zasadami, w szczególności przez przeprowadzanie kontroli i audytów zgodnie z zaleceniami OECD.

Państwa członkowskie muszą wyznaczyć organy władzy odpowiedzialne za kontrolę laboratoriów i audyt badań, by ocenić ich zgodność z DPL.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą zapewnić, że laboratoria prowadzące testy zgodnie z dyrektywą 67/548/EWG w sprawie klasyfikacji, pakowania i oznakowania substancji chemicznych działają zgodnie z zasadami dobrej praktyki laboratoryjnej.
2. Trzeba stworzyć system weryfikacji zgodności z zasadami. System kontroli powinien obejmować w szczególności kontrole i audyt badań zgodnie z zaleceniami OECD.

G.2 Genetycznie zmodyfikowane mikroorganizmy

Użytkowanie kontrolowane

Celem dyrektywy 90/219/EWG w sprawie kontrolowanego użytkowania mikroorganizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMM) jest zapewnienie wspólnych zasad w Unii Europejskiej dla użytkowania GMM w laboratoriach badawczych i instalacjach przemysłowych i właściwych środków dla ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska przed zagrożeniem wynikającym z działalności wykorzystujących GMM.

Dyrektywa stanowi o właściwym systemie kontroli zagrożenia. Właściwe organy władzy muszą być zawiadomione o użytkowaniu GMM. Mikroorganizmy i działalności, do których są wykorzystywane są sklasyfikowane w dwóch kategoriach, według potencjalnego zagrożenia z nimi związanego. Ustalone są środki kontrolne, które muszą być stosowane, obejmujące procedury prowadzenia rejestru danych i zawiadamiania właściwych organów władzy.

Skuteczna kontrola zagrożenia oznacza, że należy dokonać dokładnej oceny zagrożenia związanego z kontrolowanym stosowaniem, muszą być stosowane właściwe poziomy kontroli i muszą być podjęte odpowiednie działania zapobiegawcze.

Dyrektywa również ustala wymagania, gdzie konieczne, dla planowania na wypadek niebezpieczeństwa i działań w przypadku awarii. Osoby, które mogą być narażone, muszą otrzymać informacje o środkach bezpieczeństwa na wypadek awarii. Jeśli wydarzy się awaria, użytkownik musi przekazać informacje właściwemu organowi władzy. Każde państwo członkowskie, w którym wydarza się wypadek, musi zapewnić podjęcie niezbędnych środków; natychmiast zawiadomić inne państwa członkowskie, które mogą być narażone; poinformować Komisję Europejską; dokonać analizy awarii i zalecić działania, które mają zapobiec podobnym awariom w przyszłości.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą wyznaczyć właściwe organy władzy, które będą otrzymywać zawiadomienia.
2. Te właściwe organy władzy muszą zorganizować inspekcje i inne środki kontrolne.
3. Muszą zbadać zgodność otrzymanych zawiadomień z wymaganiami dyrektywy.
4. Ponieważ dziedzina ta rozwija się szybko, trzeba poświęcić uwagę szkoleniom i utrzymaniu jakości naukowej właściwych organów władzy.

Zamierzone uwalnianie GMO

Dyrektywa Rady 90/220/EWG obejmuje zamierzone uwalnianie do środowiska organizmów genetycznie zmodyfikowanych (GMO) dla celów badawczych i rozwojowych (uwolnienia części B) i wprowadzania na rynki produktów (uwolnienia części C) zawierających lub składających się z GMO, z kilkoma wyjątkami zdefiniowanymi w Aneksie B.

Dyrektywa jest zgodna z podejściem zapobiegawczym polegającym na wcześniejszej ocenie i zatwierdzeniu. Jej główne elementy można podsumować jak następuje:

- Ocena zagrożenia dla środowiska musi być dokonana zawsze przed eksperymentalnym lub komercyjnym uwolnieniem GMO do środowiska, przy uwzględnieniu parametrów zawartych w aneksie II do dyrektywy.
- Nie można dokonać uwolnienia bez zgody właściwego organu władzy.
- Przewidziana jest procedura zatwierdzania dla eksperymentalnych uwolnień, prowadzona przez właściwe organy władzy w państwie uwolnienia, trwająca maksymalnie 90 dni.
- Dla uwolnień komercyjnych przewidziana jest procedura zatwierdzania przez Wspólnotę.

Dyrektywa zawiera wyraźne klauzule o ochronie informacji poufnej. Jednakże niektóre informacje nie muszą być poufne i dlatego jest określone minimum informacji, która musi być udostępniona społeczeństwu. Obejmuje ona:

- Opis organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- Nazwę i adres zawiadamiającego;
- Cel uwolnienia;

- Lokalizacja uwolnienia;
- Metody i plany monitoringu GMO i działań na wypadek zagrożenia.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą wyznaczyć właściwe organy władzy, które będą otrzymywać zawiadomienia i organizować inspekcje i inne działania kontrolne. Konieczna jest ścisła współpraca z przemysłem dla zapewnienia dostępności informacji. Organy władzy muszą mieć dostęp do ekspertyzy naukowej i technicznej.
2. Dla zminimalizowania ryzyka związanego z niedostatecznym testowaniem i środkami bezpieczeństwa dotyczącymi uwolnienia GMOs właściwe byłyby skuteczne kary, jak na przykład rozszerzona odpowiedzialność za produkt.
3. Należy przewidzieć strategię natychmiastowego wycofania z rynku potencjalnie niebezpiecznych organizmów zmodyfikowanych genetycznie i kontroli ich uwalniania.
4. Dla wymiany danych i doświadczeń korzystna będzie współpraca międzynarodowa.

G. 3 Kontrola produktów

Azbest

Dyrektywa 87/217/EWG w sprawie zapobiegania zanieczyszczeniu przez azbest i jego ograniczania jest pierwszą dyrektywą dotyczącą substancji, która łączy środki kontrolne emisji do powietrza, wody i ziemi. Ma ona uzupełnić restrykcje nałożone na azbest przez Dyrektywę 76/769/EWG w sprawie handlu i użytkowaniu i przez inne dyrektywy dotyczące ochrony pracowników, zrzutów do powietrza oraz odpadów.

Na państwa członkowskie nałożony został obowiązek zapewnienia, że tak jak jest to praktycznie wykonalne, zapobiegać się będzie emisjom azbestu do powietrza, wody oraz powstawaniu odpadów azbestu stałego, poprzez redukcję u źródła. Ustalona została dopuszczalna wartość dla emisji do powietrza.

Ciekłe odpływy z wytwórni azbestowego cementu, papieru i płyt muszą być poddane recyklingowi. Jeśli recykling z wytwórni cementu azbestowego nie jest „ekonomicznie wykonalny”, to zawartość azbestu w odpadach nie może przekroczyć 30 g/m³.

Praca z produktami azbestowymi i rozbórka budynków nie może powodować znacznego zanieczyszczenia środowiska włóknami lub pyłem azbestowym. W trakcie transportu i składowania odpadów nie mogą być uwalniane włókna i pyły azbestowe i nie mogą być rozlane płyny zawierające włókna azbestowe. Odpady muszą być obrabiane, pakowane lub okryte w taki sposób, żeby nie zdarzały się uwolnienia z składowisk.

Podane zostały metody monitoringu zrzutów do powietrza i wody.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Od czasu przyjęcia tej dyrektywy większość państw członkowskich zakazała oddzielania i stosowania azbestu. Wiele z wymagań dyrektywy jest teraz przestarzałych i mniej

restrykcyjnych niż istniejące instrumenty krajowe. Ponieważ dyrektywa nakazuje wymagania minimalne, przy wdrażaniu tej dyrektywy mogą być rozważane ostrzejsze środki na podstawie przyjętych dowodów naukowych.

2. Kwestia rozbiórki lub usunięcia struktur zawierających azbest będzie wymagać dużych inwestycji kapitałowych. Trzeba opracować strategię oceny najpilniejszych interwencji. Należy opracować procedury oceny zagrożenia dla tego zagadnienia oraz procedurę bezpiecznej naprawy.
3. Plany zagospodarowania odpadów muszą obejmować również potrzebę stworzenia obiektów bezpiecznego usuwania odpadów zawierających azbest.

Detergenty

Dyrektywa 73/404/EWG zakazuje wprowadzania na rynek i stosowania detergentów, gdzie średni poziom biodegradacji środków powierzchniowo czynnych zawartych w nich jest mniejszy od 90 % dla czterech kategorii: anionowych, kationowych, niejonowych i amfoterycznych. Środki powierzchniowo czynne nie mogą być szkodliwe dla zdrowia ludzi lub zwierząt w normalnych warunkach użytkowania.

Metody testowania zgodności z dyrektywą podaje dyrektywa 73/405/EWG w sprawie testowania biodegradacji niejonowych związków powierzchniowo czynnych, określająca trzy metody testowania biodegradacji tych związków. Państwa członkowskie muszą zawiadomić inne państwa członkowskie oraz Komisję o laboratoriach autoryzowanych do przeprowadzania tych testów.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa będą musiały zorganizować system oceny toksyczności i biodegradacji detergentów wprowadzonych na rynek krajowy.
2. Musi być stworzona sieć autoryzowanych laboratoriów krajowych, a ich działalność musi być kontrolowana, żeby zapewnić wiarygodność danych. Władze muszą prowadzić rejestr tych laboratoriów i zawiadamiać Komisję Europejską o ich autoryzacji.
3. Właściwy organ władzy musi zawiadomić inne właściwe organy władzy i Komisję Europejską o wszystkich restrykcjach dotyczących krajowego handlu detergentami, które nie są zgodne z dyrektywą.

Ograniczenia dotyczące handlu i stosowania niektórych niebezpiecznych substancji i preparatów

Dyrektywa Rady 76/769/EWG stworzyła ramy i uproszczoną procedurę prawną, przy pomocy której UE może zakazać lub ograniczyć niebezpieczne substancje chemiczne lub preparaty przez dodanie substancji i środków kontrolnych do Aneksu do Dyrektywy.

Państwa członkowskie muszą podjąć wszelkie konieczne działania dla zapewnienia, że te niebezpieczne substancje i preparaty są wprowadzane na rynek lub stosowane tylko zgodnie z

wyszczególnionymi warunkami. Ograniczenia te nie dotyczą handlu lub stosowania w celach badawczych i rozwojowych.

Dyrektywa nie ma zastosowania do transportu, eksportu do państw nie będących członkami Wspólnoty Europejskiej lub tranzytu substancji i podlegających kontroli celnej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Środki kontrolne dotyczące substancji i produktów wymienione w dyrektywie muszą być wcielone do prawa krajowego.
2. Musi być opracowany harmonogram wycofywania z rynku produktów, które podlegają ograniczeniom.

Eksport i import niebezpiecznych substancji chemicznych

Rozporządzenie Rady (EWG) 2455/92 dotyczące eksportu i importu pewnych niebezpiecznych substancji chemicznych ustanawia wspólny system notyfikacji i informacji dla eksportu do państw trzecich substancji chemicznych, które są zakazane lub ściśle ograniczone we Wspólnocie z powodu ich wpływu na zdrowie człowieka i środowisko. Rozporządzenie również wdraża procedurę Zgody po Uprzednim Poinformowaniu (PIC) UNEP/FAO i czyni ją obowiązkową dla państw członkowskich Unii Europejskiej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa powinny wyznaczyć jeden lub więcej organów odpowiedzialnych za realizację rozporządzenia i kontakty z eksporterami.
2. Wyznaczony organ powinien zapewnić, że eksporterzy wypełniają procedury notyfikacji eksportowych i PIC.
3. Państwa powinny podjąć odpowiednie działania prawne i administracyjne dla wdrożenia rozporządzenia.
4. Eksporterzy niebezpiecznych substancji chemicznych powinni pakować i oznaczać swoje produkty w taki sam sposób, jak gdyby były sprzedawane w Unii Europejskiej.
5. Państwa powinny ściśle współpracować z Komisją przy ocenie zagrożenia powodowanego substancjami chemicznymi objętymi procedurą PIC w celu określenia decyzji Unii Europejskiej w odniesieniu do importu tych chemikaliów do UE.
6. Państwa powinny poinformować Komisję o otrzymanych zawiadomieniach w odniesieniu do importu do UE chemikaliów, których wytwarzanie, stosowanie, manipulowanie, konsumpcja, transport i/lub sprzedaż są zakazane lub ograniczone w państwie eksportującym.

Substancje zubożające warstwę ozonową

Rozporządzenie WE/3093/94 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową wdraża protokół montrealcki i konwencję wiedeńską o ochronie warstwy ozonowej. Określa ściśle normy dla CFCs, HCFCs i bromku metylu oraz określa zasady importu substancji kontrolowanych z krajów trzecich, odzysku, zniszczenia i recyklingu. Przyspiesza wycofanie użytkowania substancji zubożających warstwę ozonową w odniesieniu do pierwotnie uzgodnionego harmonogramu na poziomie międzynarodowym. Dla CFCs, HCFCs i bromku metylu ustala normy, ostrzejsze niż w protokole montrealckim. Zastosowano środki kontrolne dla produkcji, importu, eksportu, dostaw, użytkowania i odzysku substancji kontrolowanych wymienionych w Aneksie I. Stosowanie HCFCs jest zakazane za wyjątkiem pewnych wyszczególnionych zastosowań. Rozporządzenie wprowadza również system licencji importowych opracowany przez Komisję.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa powinny wyznaczyć właściwy organ władzy odpowiedzialny za wdrożenie rozporządzenia.
2. Każdy producent, importer lub eksporter ma co roku dostarczać Komisji i właściwemu organowi władzy w kraju informacje o wyprodukowanych, importowanych i eksportowanych ilościach.
3. Właściwy organ władzy powinien opracować program informacyjny dla zainteresowanych rozporządzeniem.
4. Ponieważ rozporządzenie zawiera inne lub ostrzejsze zobowiązania niż protokół montrealcki, wdrożenie rozporządzenia nałoży nowe zobowiązania na nowe przystępujące państwa, takie jak ostrzejsze normy i środki kontrolne, inny harmonogram wycofywania i raporty informacyjne wysyłane do Komisji.

G.4 Transport drogowy niebezpiecznych towarów

Transportem drogowym niebezpiecznych towarów zarządza Porozumienie Europejskie dotyczące międzynarodowego przewozu niebezpiecznych towarów drogami (ADR). Część II Porozumienia rozróżnia dziewięć klas substancji i zawiera specjalne postanowienia dla różnych klas.

Dyrektywa Rady 94/55/WE w sprawie transportu drogowego niebezpiecznych towarów stosuje postanowienia Konwencji nie tylko do międzynarodowego transportu w UE, ale również do każdego transportu drogowego niebezpiecznych towarów w UE. Państwa członkowskie musiały wcielić postanowienia Dyrektywy do prawa krajowego do 1 stycznia 1997 r.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa, które już ratyfikowały konwencję ADR i wdrożyły jej postanowienia przy wdrażaniu dyrektywy będą najprawdopodobniej musiały dostosować istniejącą strukturę administracyjną i kontrolną.

2. Będą musiały być wprowadzone dodatkowe środki kontrolne dla objęcia nimi transportu towarów niebezpiecznych na terytorium kraju.
3. Krajowe organy władzy będą musiały zdecydować, czy wcześniejsze wewnętrzne zasady bezpieczeństwa mogą być zaakceptowane w ramach dyrektywy.

H. HAŁAS Z POJAZDÓW I MASZYN

Istniejące prawo kontrolujące hałas może być podzielone na cztery kategorie. Emisji hałasu z **pojazdów silnikowych** dotyczą dwie dyrektywy wprowadzające limity poziomu natężenia dźwięku. Trzy dyrektywy ograniczają emisje hałasu z **samolotów** przez odniesienie do Konwencji o międzynarodowym lotnictwie cywilnym. Emisja hałasu ze **sprzętu domowego** jest przedmiotem dyrektywy ramowej w sprawie sprzętu domowego. Ostatni dział, **sprzęt budowlany**, znajduje się w ramowej dyrektywie dotyczącej procedury EWG oceniania zgodności, która doprowadziła do przyjęcia siedmiu dyrektyw „córek” dotyczących poszczególnych typów sprzętu.

H.1 Pojazdy silnikowe, motocykle

Pojazdy silnikowe

Dyrektywa 70/157/EWG wprowadza limity poziomu natężenia dźwięku dla pojazdów drogowych i podaje wymagania dotyczące pomiaru poziomu dźwięku i systemów wydechowych i tłumików. Kilka poprawek, ostatnia w dyrektywie 96/20/WE, zredukowało dozwolone poziomy dźwięku. Wartości graniczne dla ośmiu rodzajów pojazdów osobowych i ciężarowych mieszczą się między 74 dB (A) do 80 dB(A). Stosuje system opcjonalnej harmonizacji do zatwierdzania pojazdów silnikowych i systemów wydechowych. Państwa członkowskie nie mogą odmówić zatwierdzenia typu EWG lub krajowego dla pojazdów spełniających wymagania dyrektywy.

Motocykle

Dyrektywa 78/1015/EWG w sprawie motocykli ustala limity dozwolonych poziomów dźwięku motocykli i wymagania dla tłumików na rurze wydechowej lub wejściu. Wprowadza zharmonizowaną procedurę testowania przed wydaniem świadectwa pomiaru poziomu dźwięku. System opcjonalnej harmonizacji zastosowano do sprawdzenia prowadzonego przez państwa członkowskie, które nie mogą odmówić przyznania zatwierdzenia typu EWG lub krajowego, chociaż nie wymaga się od nich przyjęcia tych norm dla producentów krajowych. Wartości graniczne są podane dla trzech kategorii motocykli i mieszczą się między 75 dB(A) i 80dB(A). Od państw wymaga się uznawania ważności świadectw wydawanych przez inne państwa członkowskie.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Może zaistnieć potrzeba zaadaptowania zakładów produkcyjnych w celu stosowania wartości granicznych i pomiarów wymaganych dla ich produktów.
2. Istniejące zatwierdzenia typów muszą zostać przejrzane w celu włączenia zmian wynikających z dyrektywy dla rynku wewnętrznego.

Dyrektywa dotycząca emisji hałasu z pojazdów silnikowych - uwarunkowania implementacyjne

Krajowy system prawny

- Porównać wymagania dyrektywy z obowiązującym prawem krajowym.
- Określić luki w prawie.
- Wprowadzić zmiany w prawie dotyczącym pojazdów silnikowych i/lub krajowym prawie dotyczącym ochrony środowiska przed hałasem.

Właściwe organy władzy (WOW)

- WOW powinny posiadać krajowe systemy administracyjne egzekwujące normy emisji hałasu z pojazdów drogowych. Muszą one również wdrożyć zalecane metody pomiaru hałasu.
- Lokalne WOW mogą przyjąć na siebie odpowiedzialność za kontrolę i monitoring pojazdów na swoim terenie. Kompetencje te powinny obejmować upoważnienie do wprowadzenia zakazu używania pojazdów nie spełniających norm emisji hałasu.

Legislacyjna lista kontrolna

- Wdrożenie krajowego systemu zatwierdzania typów dla pojazdów importowanych i produkcji krajowej.
- Środki prawne zapewniające wdrożenie procedur testowania, w tym wyrывkowej kontroli pojazdów i grzywien
- Kary za przekroczenie maksymalnych norm emisji oraz za import/produkcję pojazdów nie spełniających norm.
- Wprowadzenie zakazu sprzedaży i używania pojazdów nie spełniających norm EWG.

Warunki zgodności

- Dokonać oceny czy nowe pojazdy, które mają być wprowadzone na rynek krajowy otrzymały świadectwa UE na podstawie Dyrektywy EWG/92/97.
- Rozważyć możliwość stosowania systemu grzywien za naruszenie zakazu użytkowania pojazdu.

Zainteresowane strony

- Zapewnić dialog z ekspertami przemysłu samochodowego na temat metod zgodności i bodźców dla osiągnięcia celów ograniczenia hałasu.
- WOW powinny konsultować się z przedstawicielami przemysłu, społeczeństwem i grupami konsumentów na temat planowania ograniczenia hałasu z pojazdów, w tym działań wprowadzających technologie cichych ciężkich pojazdów samochodowych.
- Regularnie informować społeczeństwo o działaniach ograniczających hałas z pojazdów.

Uwarunkowania finansowe

- Rząd zapewnia WOW i administrację.
- Przemysł ponosi koszty zgodności.
- Współpraca rządu i przemysłu przy opracowaniu bodźców finansowych dla nagrodzenia wcześniejszego wprowadzenia pojazdów spełniających nowe dopuszczalne poziomy emisji hałasu.

Ograniczenie hałasu

POJAZDY	MASZYNY	SAMOLOTY	SPRZĘT BUDOWLANY
Pojazdy silnikowe (70/1015/EWG) Motocykle (78/1015/EWG)	Dyrektywa ramowa w sprawie sprzętu domowego 8/594/EWG	Samoloty poddźwiękowe 80/51/EWG Samoloty odrzutowe 89/629/EWG Ograniczenie eksploatacji samolotów (92/14/EWG)	Ramy badań typu EWG (84/532/EWG) Sprężarki (84/533/EWG) Żurawie wieżowcowe (84/534/EWG) Agregaty spawalnicze (84/535/EWG) Generatory prądu (85/536/EWG) Kruszarki betonu (85/537/EWG) Kosiarki trawy (85/538/EWG) Koparki hydrauliczne, itp.. (86/662/EWG)

3. Państwa powinny podjąć decyzję czy wprowadzić dwuetapowy akt prawny (normy dla rynku krajowego inne od norm obowiązujących na rynku wewnętrznym UE) czy też zharmonizować normy krajowe z normami unijnymi.
4. Państwa powinny zorganizować monitoring zgodności i przeprowadzać wyrwkowe sprawdziany i kontrolę pomiarową.

H.2 Samoloty

Kategoria ta obejmuje cztery dyrektywy. Pierwsza ustala dopuszczalne emisje hałasu dla samolotów zarejestrowanych na terytorium państw członkowskich. Druga określa dopuszczalne emisje w stosunku do samolotów z państw trzecich. Trzecia dyrektywa zapobiegła wpisaniu do rejestrów państw członkowskich starszych, hałaśliwych samolotów. Czwarta ustaliła surowsze zasady eksploatacji samolotów poprzez zastosowanie międzynarodowych norm hałasu do wszystkich samolotów eksploatowanych w portach lotniczych usytuowanych na terytorium Unii Europejskiej.

Cywilne samoloty poddźwiękowe

Dyrektywa 80/51/EWG ustala dopuszczalne poziomy hałasu z samolotów poddźwiękowych w oparciu o normy wyszczególnione przez Międzynarodową Organizację Lotnictwa Cywilnego. Celem jej jest zmniejszenie hałaśliwości samolotów, przy uwzględnieniu czynników ekologicznych, wykonalności technicznej i konsekwencji ekonomicznych. Określa ona zawartość dokumentów atestujących świadectwa pomiaru hałasu i nakłada na państwa członkowskie wymóg wzajemnego uznawania ważności dokumentów. Określone typy samolotów mogą zostać wyłączone. Dyrektywa 83/206/EWG rozszerzyła stosowanie dyrektywy 80/51/EWG na państwa trzecie.

Cywilne samoloty odrzutowe poddźwiękowe

Dyrektywa 89/629/EWG ustala surowsze zasady ograniczające emisje hałasu z określonych odrzutowych samolotów poddźwiękowych zarejestrowanych na terytorium Unii Europejskiej. Tak jak w przypadku Dyrektywy 80/51/EWG, zasady te zostały przeniesione z Konwencji w sprawie międzynarodowego lotnictwa cywilnego. Zakazuje ona włączania do rejestrów lotnictwa cywilnego państw członkowskich pewnych typów hałaśliwych samolotów. Wyjątki są dozwolone, pod warunkiem, że inne państwa członkowskie i Komisja zostaną o nich poinformowane

Ograniczenia eksploatacji samolotów

Dyrektywa 92/14/EWG nakłada ograniczenia wykorzystania pewnych samolotów w celu redukcji hałasu i ograniczenia eksploatacji w portach lotniczych Unii Europejskiej samolotów, które nie spełniają norm ustalonych w Aneksie 16 do Konwencji w sprawie międzynarodowego lotnictwa cywilnego. Ograniczenia stosują się do samolotów cywilnych o masie 34000 kg i pojemności 19 miejsc pasażerskich lub więcej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą wyznaczyć właściwe organy władzy, które będą odpowiedzialne za kontrolę stosowania międzynarodowych norm dotyczących hałasu.

2. Państwa powinny przyjąć surowe działania egzekwowania prawa i nakładać kary w stosunku do samolotów, które nie spełniają dyrektyw.

H.3 Metody pomiaru hałasu: sprzęt i maszyny budowlane

Dyrektywa 79/113/EWG w sprawie określenia emisji hałasu z maszyn i sprzętu budowlanego wprowadza metody testowe dla określenia emisji hałasu z maszyn i sprzętu budowlanego, to jest maszyn, urządzeń, instalacji lub ich części, które są stosowane przy wykonywaniu prac z zakresu inżynierii lądowej i na placach budowy. Nie obejmuje ona sprzętu zasadniczo przeznaczonego do transportu towarów lub osób oraz ciągników rolniczych lub leśnych. Procedury testowe stosowane do sprzętu budowlanego muszą zostać zastosowane w celu określenia maksymalnych poziomów emisji dźwięku ze sprzętu, dla którego oddzielne dyrektywy określają szczegółowe wymagania dotyczące poziomów dźwięku.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Zawarta w dyrektywie metoda testowania powinna zastąpić metody istniejące (o ile istnieją).
2. Wymogi techniczne powinny być podane specjalistycznym laboratoriom lub instytucjom, które będą odpowiedzialne za prowadzenie kontroli.

H.4 Dopuszczalny poziom emisji hałasu: maszyny i sprzęt budowlany

Siedem oddzielnych dyrektyw określa dopuszczalne poziomy mocy akustycznej na bazie dyrektywy 84/532/EWG w sprawie badań wspólnotowych w stosunku do maszyn i sprzętu budowlanego, w odniesieniu do zharmonizowania wymagań dla tych rodzajów sprzętu. Każda z tych dyrektyw dotyczy konkretnego sprzętu. Każda z siedmiu dyrektyw "córek" wymaga, by produkty nimi objęte były oznaczone znakiem wskazującym poziomy hałasu gwarantowane przez producenta. Dyrektywy te zawierają aneksy określające metody pomiaru hałasu przenoszonego drogą powietrzną i procedury wyrywkowej kontroli zgodności modeli produkowanych z badanym typem. Państwa członkowskie nie mogą sprzętu spełniającego te wymagania nie dopuszczać na swoje rynki, ale mają prawo regulować stosowanie tego sprzętu na obszarach, które uznają za wrażliwe (np. w pobliżu szpitali).

Świadectwa badań wspólnotowych są ważne na okres pięciu lat i mogą być odnawiane.

Kompresory

Dyrektywa 84/533/EWG ustala dopuszczalne poziomy akustyczne w środowisku i związane z tym wymagania na wydawanie świadectw badań wspólnotowych dla kompresorów.

Żurawie wieżowe

Dyrektywa 84/534/EWG określa limity hałasu dla otoczenia, limity hałasu na stanowisku operatora i odpowiednie wymogi dla wydania świadectw badań wspólnotowych dla żurawi wieżowych. Określa dopuszczalne poziomy akustyczne dla mechanizmu podnoszącego, generatora energetycznego i zespołu składającego się z mechanizmu podnoszącego i generatora energetycznego. Państwa członkowskie mogą ograniczyć poziom hałasu w miejscu pracy.

Agregaty spawalnicze

Dyrektywa 84/535/EWG ustala limity hałasu dla otoczenia i odnośne wymagania dla wydania świadectw badań wspólnotowych dla agregatów spawalniczych.

Agregaty prądotwórcze

Dyrektywa 84/536/EWG ustala limity hałasu i odnośne wymagania dla wydania świadectw badań wspólnotowych dla agregatów prądotwórczych.

Kruszarka betonu

Dyrektywa 84/537/EWG ustala limity hałasu dla otoczenia i odnośne wymagania dla wydania świadectw badań wspólnotowych dla kruszarek betonu. Państwa członkowskie mogą ograniczyć poziom hałasu w miejscu pracy.

Kosiarki do trawy

Dyrektywa 84/538/EWG definiuje dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, dopuszczalne poziomu hałasu w miejscu operatora i metody pomiarów hałasu z niektórych kosiarek.

Koparki hydrauliczne

Dyrektywa 86/662/EWG ustala dopuszczalne poziomy hałasu i odnośne wymagania dla wydania świadectw badań wspólnotowego dla maszyn do prac ziemnych stosowanych w inżynierii lądowej i na placach budów. Dodatkowo wymaga ona podawania na etykiecie produktu poziomu hałasu na stanowisku operatora. Państwa członkowskie mogą ograniczyć poziomy hałasu w miejscu pracy.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy opracować ogólny program wdrożenia siedmiu dyrektyw.
2. Zakłady produkcyjne będą musiały otrzymać odpowiedni sprzęt techniczny dla stosowania metody Unii Europejskiej pomiaru hałasu przenieszonego drogą powietrzną.
3. Należy opracować program monitoringu.
4. Należy ustanowić system właściwych organów władzy („organów powołanych”). Właściwe organy władzy muszą być właściwie wyposażone a ich pracownicy przeszkoleni.

H.5 Sprzęt gospodarstwa domowego

Dyrektywa 86/594/EWG jest dyrektywą ramową dotyczącą przenieszonego drogą powietrzną hałasu emitowanego przez sprzęt gospodarstwa domowego. Zapewnia konsumentom i użytkownikom normy i procedury dostarczania dokładnych informacji o poziomach hałasu sprzętu gospodarstwa domowego przy pomocy wyraźnych etykiet w połączeniu z innymi obowiązkowymi informacjami dla konsumentów, jak na przykład informacja o zużyciu energii elektrycznej. W zamierzeniu ma się przyczynić do uniknięcia nadmiernej ilości krajowych etykiet i zachęcać wytwórców i importerów do produkcji mniej hałaśliwego sprzętu. Ustanawia ogólne zasady w odniesieniu do informacji dla społeczeństwa o poziomach hałasu.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą stosować ogólne wytyczne do testowania i metody statystyczne ustalone w dyrektywie, co oznacza, że laboratoria testujące muszą mieć odpowiednie wyposażenie a ich personel powinien być przeszkolony.
2. Państwa powinny zdecydować, czy opublikują informacje o hałasie przenoszonym drogą powietrzną, czy też nie. Jeśli nie, to muszą zapewnić, że wytwórca lub importer je opublikuje.
3. Właściwe organy władzy mają obowiązek ustalić ogólny wzór etykiety.

I. BEZPIECZEŃSTWO NUKLEARNE I OCHRONA PRZED PROMIENIOWANIEM

Unia Europejska przyjęła, w większości na podstawie artykułu 31 Traktatu ustanawiającego Euratom, szereg dyrektyw i rozporządzeń ustalających normy ochrony zdrowia pracowników i ludności przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego.

Prawo to bazuje na dyrektywie ramowej: Dyrektywie 96/29/Euratom, zwanej Dyrektywą „**Podstawowych norm bezpieczeństwa**”. Ten podstawowy akt prawny uzupełniony jest bardziej szczegółowymi przepisami prawnymi: Dyrektywą 97/43/Euratom **o ochronie przed promieniowaniem związanym z naświetleniami medycznymi**, ustalającą podstawowe normy głównie dla ochrony pacjentów poddawanych badaniom medycznym lub leczeniu, przed promieniowaniem.

Wczesna wymiana informacji w przypadku zagrożenia radiologicznego ustanawia system powiadomień Unii Europejskiej, który dotyczy zagrożeń nuklearnych. Nakazuje on państwom członkowskim rozpowszechnienie w odpowiednim czasie informacji dotyczących zagrożenia. Towarzysząca Dyrektywa **o informowaniu społeczeństwa** wymaga, by w normalnych okolicznościach państwa członkowskie dostarczyły z wyprzedzeniem informację społeczeństwu o zagrożeniu; w sytuacjach zagrożenia ludność bezpośrednio narażona na niebezpieczeństwo musi otrzymać bezzwłoczne informacje.

Dyrektywa **w sprawie ochrony przed promieniowaniem pracowników z zewnątrz** dotyczy ochrony pracowników, którzy nie pracują na terenie zakładu..

Dyrektywa **w sprawie przesyłu radioaktywnych odpadów** i rozporządzenie **w sprawie przesyłu substancji radioaktywnych** ustanawiają system ścisłego nadzoru przemieszczania tych źródeł promieniowania. Zostały również przyjęte rozporządzenia **w sprawie skażonej żywności**, ustanawiając maksymalne dopuszczalne poziomy skażenia radioaktywnego środków żywnościowych i paszy wprowadzanych na rynek w przypadku awarii nuklearnej.

I.1 Podstawowe normy bezpieczeństwa

Dyrektywa 96/29/Euratom (zastępująca Dyrektywę 80/836/Euratom) jest dyrektywą ramową ustalającą podstawowe normy bezpieczeństwa dla ochrony zdrowia pracowników i społeczeństwa przed zagrożeniami wynikającymi z promieniowania jonizującego. Opisane są środki bezpieczeństwa i zdrowotne dla usprawiedliwionych praktyk związanych ze sztucznymi źródłami promieniowania. Ogólnie, praktyki te muszą być zgłoszone lub muszą otrzymać wcześniejszą zgodę właściwych organów władzy w kraju, w którym są realizowane. Wymogi obejmują, między innymi, limity dawki dla narażonych na promieniowanie pracowników i ludności. Ponadto otrzymana dawka musi być najniższa z zasadniczo możliwych (zasada optymalizacji). Główne zasady ochrony operacyjnej pracowników to:

- wcześniejsza ocena zagrożenia i optymalizacja ochrony

- klasyfikacja miejsc pracy
- klasyfikacja pracowników
- monitoring narażenia na napromieniowanie
- nadzór medyczny

Działalność zawodowa która prowadzi do znacznego zwiększenia narażenia na kontakt z naturalnym promieniowaniem podlega podobnym regulacjom jak praktyki opisane powyżej. Przyjęto regulacje w przypadku niebezpieczeństwa radiologicznego lub długiej ekspozycji na promieniowanie.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Właściwe organy władzy muszą zapewnić, że przy praktykach i działalności zawodowej związanej z promieniowaniem jonizującym stosowane są znormalizowane procedury zdrowotne i bezpieczeństwa w celu oceny i ograniczenia ekspozycji na miejscu. Muszą one obejmować programy szkoleniowe, instrukcje robocze, organizację miejsc pracy, obecność eksperta lub jednostki ds. ochrony przed promieniowaniem.

2. Właściwe organy władzy muszą opracować i stosować odpowiednie procedury przyznawania licencji, monitoringu i kontroli oraz plany interwencji w przypadku niebezpieczeństwa radiologicznego.

Dyrektywa w sprawie podstawowych norm bezpieczeństwa - uwarunkowania implementacyjne

Krajowy system prawny

- Porównać wymogi dyrektywy z obowiązującym prawem krajowym
- Określić luki w prawie.
- Wdrożyć odpowiednie zmiany w prawie o substancjach radioaktywnych, o bezpieczeństwie i higienie pracy, o zdrowiu publicznym oraz o planowaniu na wypadek awarii jądrowych

Właściwe organy władzy (WOW)

- WOW muszą posiadać system administracyjny i wiedzę naukową dotyczącą zagrożeń ze strony promieniowania jonizacyjnego i powinny egzekwować wymogi dotyczące maksymalnych dopuszczalnych dawek.
- Władze centralne muszą opracować i administrować wzorcowe praktyki dotyczące ograniczenia kontaktów z promieniowaniem, oceny narażenia na kontakt z promieniowaniem, nadzoru medycznego i operacyjnej ochrony na miejscu.
- Lokalne WOW mogą odpowiadać za procedury kontroli i monitoringu obiektów na swoim terenie.

Legislacyjna lista kontrolna

- Środki prawne zapewniające odpowiednie rejestry danych o narażeniu na napromieniowanie pracowników.
- Zastosowanie zasad "optymalizacji".
- Kary za przekroczenie dopuszczalnego poziomu narażenia na napromieniowanie.

Zasady ochrony operacyjnej

- Podjąć działania w celu ograniczenia napromieniowania
- Opracować skuteczną metodologię oceny napromieniowania
- Otoczyć pracowników narażonych na napromieniowanie ochroną lekarską
- Wdrożyć środki krajowe w celu ochrony pracowników narażonych na napromieniowanie
- Otoczyć studentów i uczniów ochroną operacyjną
- Opracować i kontrolować krajowe i lokalne plany działania na wypadek awarii

Zainteresowane strony

- Przeprowadzić dyskusję z zainteresowanymi stronami na temat detekcji napromieniowania i eliminacji ryzyka napromieniowania społeczeństwa przed rozpoczęciem programu
- WOW powinny odbyć debaty z przedstawicielami pracowników w narażonych działach gospodarki w celu poinformowania ich i omówienia działań operacyjnych dla ochrony pracowników. Należy w te debaty zaangażować również operatorów obiektów
- Należy zapewnić rutynową wymianę informacji na temat działań podjętych w celu zachowania bezpieczeństwa publicznego, w tym działań związanych z faktycznymi przypadkami napromieniowania.

Uwarunkowania finansowe

- Rząd ustanawia WOW i zapewnia wsparcie administracyjne, ekspertyzy naukowe w odniesieniu do środków operacyjnych i procedur bezpieczeństwa publicznego.
- Operatorzy obiektów pokrywają koszty procedur operacyjnych ochrony pracowników i koszty osiągnięcia i utrzymania optymalnego poziomu ochrony środowiska i ludzi.

I.2 Przesyłanie odpadów radioaktywnych

Dyrektywa ta stosuje się do przesyłu odpadów radioaktywnych między państwami członkowskimi oraz do i z Wspólnoty.

Dyrektywa nakazuje powołanie właściwych organów władzy odpowiedzialnych za notyfikację władz w państwach tranzytowych i w państwie docelowym.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą wzmocnić aparat administracyjny, opracować dokumentację i procedury monitoringu dla nadzoru przemieszczania odpadów radioaktywnych. Muszą wprowadzić system zezwoleń na przemieszczanie odpadów radioaktywnych oraz zawiadamiania wszystkich zainteresowanych państw.

I.3 Przesyłanie substancji radioaktywnych

Rozporządzenie 93/1493/Euratom ustala system administracyjny kontroli przesyłu zamkniętych lub otwartych źródeł promieniowania radioaktywnego przez granice krajów wewnątrz Unii Europejskiej. Procedury opisane w Rozporządzeniu nie stosują się do odpadów radioaktywnych i jądrowych materiałów rozszczepialnych.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą wzmocnić aparat administracyjny, opracować dokumentację, procedury monitoringu nadzoru transportu substancji radioaktywnych. Powinien on obejmować system udzielania pozwoleń na przesył substancji radioaktywnych i zobowiązanie przedsiębiorstw prowadzących transport tych substancji do przedstawienia stosownej dokumentacji.

I.4 Import produktów rolnych po awarii w Czernobylu

Rozporządzenie 90/737/EWG ustanawia warunki importu produktów rolnych pochodzących z krajów trzecich po awarii jądrowej w Czernobylu. Określa maksymalne dopuszczalne poziomy skażenia radioaktywnego dla ograniczonej liczby produktów.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa muszą opracować procedury administracyjne, monitoringu i wdrażania dla zapewnienia zgodności z maksymalnymi dopuszczalnymi poziomami, o których mowa w Rozporządzeniu.

2. Właściwe dla ochrony przed promieniowaniem organy władzy powinny koordynować swoje działania z ministerstwami odpowiedzialnymi za handel i rolnictwo. Powinno się wymagać, by zainteresowane sektory gospodarcze były wyposażone w instrumenty pomiarowe.

I.5 Skazone artykuły żywnościowe w przypadku awarii jądrowej

Rozporządzenie 87/3954/Euratom ustanawia procedurę ustalania maksymalnych dozwolonych poziomów skażenia radioaktywnego dla artykułów żywnościowych i paszy, wprowadzanych na rynek po awarii jądrowej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Państwa powinny wyznaczyć właściwe organy władzy do opracowania i wdrożenia programu monitoringu artykułów żywnościowych i paszy potencjalnie narażonych na promieniowanie w celu zgodności z dopuszczalnymi poziomami.

(patrz komentarz pod I.4).

1.6 Ochrona przed promieniowaniem związanym z napromieniowaniami medycznymi

Dyrektywa 97/43/Euratom zastępująca Dyrektywę 84/466/Euratom jest „córką” Dyrektywy 96/29/Euratom w sprawie Podstawowych Norm Bezpieczeństwa. Określa ona szczególne zasady ochrony zdrowia dla medycznego napromieniowania promieniowaniem jonizacyjnym. Nie obejmuje ochrony przed promieniowaniem personelu medycznego. Główne jej postanowienia to: wymogi dotyczące kwalifikacji zatrudnionego personelu medycznego, wymogi co do stosowania wyposażenia radiologicznego (badania dotyczące akceptacji, ścisły nadzór, zapewnienie jakości), pisemne protokoły dla każdego rodzaju praktyki radiologicznej, rola ekspertów w zakresie fizyki medycznej.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Należy powołać urząd inspekcyjny, który zapewni, że napromieniowania medyczne są przeprowadzane w warunkach dobrej ochrony przed promieniowaniem. Właściwe organy władzy powinny przyjąć kryteria akceptacji sprzętu radiologicznego.

2. Należy zorganizować programy szkoleniowe dla personelu medycznego, ekspertów fizyki medycznej i inspektorów.

I.7 Informowanie społeczeństwa

Zgodnie z Dyrektywą 98/618/Euratom państwa członkowskie muszą dostarczyć dwa rodzaje informacji dotyczących zagrożenia radiologicznego, tak by ludność mogła właściwie się zachować: w normalnej sytuacji musi być podana ludności objętej planem alarmowym wczesna informacja o zachowaniu w przypadku zagrożenia radiologicznego; bezzwłoczna informacja musi zostać podana narażonej ludności w przypadku wystąpienia niebezpieczeństwa radiologicznego.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Lokalne i ogólnokrajowe plany działania na wypadek zagrożenia radiologicznego muszą obejmować informowanie społeczeństwa.

2. Właściwe organy władzy muszą opracować i rozpowszechnić informacje dotyczące ochrony zdrowia i działań jakie mają być podjęte na wypadek zagrożenia radiologicznego.
3. Operatorzy zakładów jądrowych i władze lokalne powinny współpracować przy organizacji i rozpowszechnianiu informacji.

I.8 Ochrona przed promieniowaniem pracowników z zewnątrz

Dyrektywa 90/641/Euratom w sprawie ochrony operacyjnej pracowników z zewnątrz narażonych na promieniowanie jonizacyjne podczas pracy na obszarach kontrolowanych ma na celu zapewnić tę samą ochronę pracownikom z zewnątrz jaką otrzymują narażeni pracownicy bezpośrednio zatrudnieni przez operatorów zakładów jądrowych lub radiologicznych. Pracownik z zewnątrz jest to pracownik zatrudniony przez przedsiębiorstwo zewnętrzne wykonujące czynności na terenie zakładu, za który jest odpowiedzialny operator.

Przed rozpoczęciem jakichkolwiek czynności potrzebna jest wymiana informacji, na podstawie postanowień Dyrektywy, między zewnętrzną przedsiębiorcą i operatorem. Określony został podział kompetencji dotyczących zdrowia i bezpieczeństwa między zewnętrzną przedsiębiorcą a operatorem (np. informacja i instrukcje dla pracowników zewnętrznych).

Pracownik z zewnątrz powinien posiadać przy sobie magnetyczną kartę radiacyjną lub książeczkę zawierającą dane identyfikacyjne i dane monitoringu narażenia na napromieniowanie (dane określone w Aneksie I do Dyrektywy). Dane o narażeniu na napromieniowanie powinny być uaktualniane bezzwłocznie po każdej wykonanej pracy. Pracownicy zagraniczni powinni posiadać przy sobie dokument osobisty.

Uwarunkowania implementacyjne

1. Właściwe organy władzy powinny zapewnić, że podział odpowiedzialności między zewnętrzną przedsiębiorcą i operatorem jest wyraźnie określony i stosowany.
2. Właściwe organy władzy powinny wydać indywidualne magnetyczne karty monitoringowe lub książeczki.

ANEKS I

JAK INTERPRETOWAĆ PRAWO UE W DZIEDZINIE OCHRONY ŚRODOWISKA

Wstęp

Wszystkie akty prawne zawierają standardowe struktury i terminy, które należy wziąć pod uwagę, jeśli chce się je prawidłowo zrozumieć i zinterpretować. Niektóre z tych cech są formalne (np. pozwalają zidentyfikować akt prawny) a niektóre są merytoryczne i mają wpływ na interpretację aktu. Jednakże wszystkie akty prawa UE zawierają te same elementy struktury:

- Tytuł
- Kompetencje
- Preambułę
- Postanowienia merytoryczne
- Datę wejścia z życie

1.1 Tytuł

Tytuł aktu prawnego ma kilka elementów. Wskazuje on instytucję która przyjęła instrument (Rada i Parlament przez decyzje lub Rada bądź Komisja, w zależności od przypadku) i rodzaj aktu prawnego (rozporządzenie, dyrektywa, decyzja). Nadaje temu aktowi numer referencyjny złożony z trzech elementów - roku, kolejnego numeru i Traktatu w ramach którego przyjęto akt prawny (w przypadku przepisów ochrony środowiska będzie to zwykle Traktat ustanawiający WE). Tytuł również identyfikuje akt prawny przy pomocy daty przyjęcia i krótkiego opisu jego przedmiotu. (W praktyce, akty prawne są identyfikowane przez numer referencyjny i stronę Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej, na której są opublikowane.)

1.2 Kompetencje

Akt prawny powołuje się na podstawę prawną jego przyjęcia i zastosowane procedury. Wynika to z zasady prawa Unii Europejskiej mówiącej, że instytucje mogą działać tylko w ramach uprawnień przyznanych im przez Traktat i z zachowaniem właściwych wymogów proceduralnych. Większość aktów z zakresu ochrony środowiska jest przyjęta na podstawie uprawnień wynikających z Artykułu 130s, ale starsze akty prawne oraz obecne akty dotyczące głównie warunków handlu między państwami członkowskimi, zaś spraw środowiska tylko w mniejszym stopniu, są oparte na Artykule 100 lub 100a.

1.3 Preambuła

Po podaniu uprawnienia, na podstawie którego przyjęto akt (co w angielskiej wersji językowej zaczyna się od słów „Having regard to..” - biorąc pod uwagę), następuje szereg przywołań (które w angielskiej wersji językowej rozpoczynają się od słowa „Whereas..” - zważywszy, że...). Przywołania te wyjaśniają tło aktu prawnego i jego cele. Z tego powodu są one ważne dla zrozumienia właściwego aktu prawnego, który po nich następuje.

Liczba przywołań w Preambule zależy od złożoności i długości aktu prawnego. Jednakże należy zauważyć, że celem redakcyjnym jest zawarcie wstępu (tzn. informacji o podstawie prawnej (uprawnieniu) i przywołania) w jednym długim zdaniu. Może to utrudnić zrozumienie tekstu, chociaż każde przywołanie powinno dotyczyć odrębnego tematu.

1.4 Postanowienia merytoryczne

Postanowienia merytoryczne podzielone są na artykuły. Zwykle otwierające postanowienia definiują terminy stosowane w akcie prawnym i dotyczą ogólnych zobowiązań i definicji.

Ważne jest, by krajowe prawo wdrażające dyrektywę stosowało te same *definicje* co w dyrektywie. Zachowa to ich szczególne europejskie znaczenie po włączeniu do krajowego systemu prawnego, a nie jest dozwolone by krajowe względy dotyczące użycia tych samych terminów wywierały wpływ na stosowanie terminu UE.

Dalsze artykuły dotyczą szczegółowych postanowień i mogą być podzielone na części w celu ułatwienia zrozumienia znaczenia przepisów. W szczególności zagadnienia techniczne (np. wykazy naukowe, kategorie roślin i zwierząt, wykazy wartości) mogą być omówione oddzielnie, w aneksach, by ułatwić czytelność tekstu.

Zwykle, bez względu na rodzaj aktu prawnego (np. rozporządzenie, dyrektywa lub decyzja), pozostawia się do decyzji państw członkowskich ustanowienie koniecznych środków administracyjnych i postanowień dotyczących egzekwowania prawa i kar, zgodnie z krajowym prawem. Innymi słowy - odpowiednie postanowienia w prawie UE mogą po prostu stwierdzać, że państwa członkowskie mają obowiązek podjąć niezbędne działania dla zapewnienia zgodności z wymogami przepisów prawa, bez wyszczególnienia jakie to muszą być instrumenty.

1.5 Data wejścia w życie

W przypadku dyrektywy, i akt prawny kończy się artykułem nakładającym na państwa członkowskie obowiązek wprowadzenia w życie ustaw, rozporządzeń i zarządzeń koniecznych do osiągnięcia zgodności z dyrektywa do określonej daty - znanej jako termin transpozycji. Artykuł ten zwykle wymaga, by państwa członkowskie notyfikowały Komisję o krokach podjętych dla wdrożenia dyrektywy. Inne terminy dla poszczególnych działań, takich jak zmniejszenie zanieczyszczenia z istniejących zakładów przemysłowych lub spełnienie norm jakości środowiska mogą być ustalone odrębnie w artykułach odnoszących się do tych działań. Znane są one jako „terminy wdrożenia”.

1.6 Zagadnienie aktów prawnych w różnych językach.

Jedną z trudności prawa Unii Europejskiej jest to, że musi ono funkcjonować w 11 oficjalnych językach (ponieważ wszystkie państwa członkowskie mają prawo do otrzymywania dokumentów, a zwłaszcza aktów prawnych we własnych językach).

Trybunał Sprawiedliwości konsekwentnie orzeka, że poszczególne postanowienia powinny być interpretowane zgodnie z zadeklarowanymi celami aktu prawnego jako całości, i że wąska, dosłowna interpretacja powinna zostać odrzucona, jeśli nie będzie zgadzać się z tym celem. Dlatego też prawo Unii Europejskiej powinno być odczytywane z uwzględnieniem kontekstu, w jakim się pojawia, a nie jako wyizolowany przepis prawa

THE ENVIRONMENTAL ACQUIS

in force 6 March 1998

This survey of EU environmental legislation in force by 6 March 1998 updates the list in Annex 2 to the 'Guide to Approximation of European Union Environmental Legislation' from July 1997.

Two new sectors: « **J: Climate change** » and « **K: Civil protection** » have been added to the sectors « A-I » found in the Guide.

For easy reference the survey also includes policy documents and international environmental conventions of relevance for the Associated Countries, which were not included in the Guide. These documents are listed in two new chapters : « **P : Policy** » and « **X : International co-operation** »

Pieces of environmental legislation for which other Commission services than DG XI have the principal responsibility are put in square brackets.

A number of Council and Commission *decisions*, which were not included in Annex 2 to the Guide, have been included in this survey. In chapter "**I. Nuclear Safety and Radiation Protection**" a reference to provisions on health and safety in the EURATOM Treaty has also been included.

A. HORIZONTAL

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Environmental impact assessment, 85/337/EEC,**
amended by 97/11/EC
- **Environmental information, 90/313/EEC**
- **Reporting, 91/692/EEC**

Decision 94/741/EEC - Questionnaire on waste
Decision 96/511/EC - Questionnaire on air pollution
Decision 97/101/EC - Exchange of information on air quality
Decision 97/622/EC - Questionnaire on waste

Regulations

- **European Environment Agency, EEC/1210/90**
- **LIFE, EEC/1973/92**
amended by EC/1404/96

2. White Paper legislation

none

B. AIR QUALITY

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Air Quality Framework, 96/62/EC,**
including 3 older directives (to be replaced by new requirements under the framework directive):

SO₂ and particulates, 80/779/EEC,
amended by 89/427/EEC and 91/692/EEC

Lead, 82/884/EEC
amended by 91/692/EEC

Nitrogen oxide, 85/203/EEC,
amended by and 91/692/EEC

- **Tropospheric Ozone Pollution, 92/72/EEC**

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **[Emissions from motor vehicles, 70/220/EEC,**
amended by 74/270/EEC, 77/102/EEC, 78/665/EEC, 83/351/EEC, 88/76/EEC, 88/436/EEC, 89/458/EEC, 89/491/EEC, 91/441/EEC, 93/59/EEC, 94/12/EEC, 96/44/EEC and 96/69/EEC] "Auto-Oil" proposal COM(96) 0163 (COD)
- **[Emissions from diesel engines - soot, 72/306/EEC**
amended by 89/491/EEC and 97/20/EC]
- **[Emissions from diesel engines 88/77/EEC**
amended by 91/542/EEC and 96/1/EEC]
- **[Emissions from motor vehicles - roadworthiness test for emissions, 92/55/EEC]**
- **VOC emissions from storage and transport of petrol, 94/63/EC**
- ***Lead content of petrol, 85/210/EEC***
amended by 87/416/EEC
- ***Sulphur content of liquid fuels, 93/12/EEC***
replacing 75/716/EEC
- **Emissions from non-road mobile machinery, 97/68/EC**

Proposal on the quality of petrol and diesel fuel, COM(96) 0164 (COD) - "Auto-Oil".

** The proposed directive on the quality of petrol and diesel fuel, COM(96) 0164 (COD) will replace 85/210/EEC and the limit values for sulphur content in diesel fuel for road vehicles found in 93/12/EEC.*

Regulations

none

C. WASTE MANAGEMENT

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Waste from the titanium dioxide industry, 78/176/EEC**
amended by 83/23/EEC and 91/692/EEC,
related directives:
Procedures for the surveillance of titanium dioxide industry,
82/883/EEC
Harmonisation of reduction programmes, 92/112/EEC
- **Municipal waste incineration for new installations, 89/369/EEC** ,
Municipal waste incineration, existing installations 89/429/EEC
- **Hazardous waste incineration, 94/67/EEC**
Decision 96/302/EC,
Decision 97/283/EC

Proposal for a directive on Landfill of waste, (COM(97)105)-final

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **Disposal of waste oils, 75/439/EEC**
amended by 87/101/EEC and 91/692/EEC
- **Waste Framework directive 75/442/EEC**
amended by 91/156/EEC and 91/692/EEC
Decision 76/431/EEC
Decision 94/3/EC
Decision 96/350/EC
- **Disposal of PCBs and PCTs 96/59/EC**
- **Hazardous waste, 91/689/EEC**
amended by 94/31/EC

Decision 94/904/EC

- **Sewage sludge and soil, 86/278/EEC**
amended by 91/692/EEC
- **Batteries, 91/157/EEC**
amended by 93/86/EEC
- **Packaging waste, 94/62/EC**
Decision 97/129/EC
Decision 97/138/EC

Regulations

- **Supervision of shipment of waste, EEC/259/93**
amended by 120/97/EC
Decision 94/575/EC
Decision 94/721/EC
Decision 94/774/EC
Decision 96/660/EC

D. Water quality

1. Non-White Paper legislation

Directives

Proposed Water Quality Framework Directive, (COM(97)49 –final

- **Urban waste water, 91/271/EEC**
Related decision 93/481/EEC
- **Nitrates, 91/676/EEC**
- **Dangerous substances to the aquatic environment, 76/464/EEC**
including 7 “daughter”-directives, all amended by 91/692/EEC:
Mercury discharges from chlor-alkali industries, 82/176/EEC
Cadmium discharges, 83/513/EEC
Other mercury discharges, 84/156/EEC
HCH discharges, 84/491/EEC
List one substances, 86/280/EEC,
amended by 88/347/EEC and 90/415/EEC

- **Bathing water, 76/160/EEC**
- **Drinking water, 80/778/EEC**
amended by 91/692/EEC
- ***Surface water for the abstraction of drinking water, 75/440/EEC**
amended by 79/869/EEC and 91/692/EEC
Decision 77/795/EEC on common procedures for exchange of information
Amended by decisions 84/422/EEC, 86/574/EEC and 90/2/EEC
- **Measurement and sampling of drinking water, 79/869/EEC**
amended by 81/855/EEC
- ***Ground water 80/68/EEC**
amended by 91/692/EEC
- ***Fish water, 78/659/EEC**
amended by 91/692/EEC
- ***Shellfish water, 79/923/EEC**
amended by 91/692/EEC

** will be incorporated in the proposed Water Quality Framework Directive (COM(97)49)*

Regulations

none

2. White Paper legislation

none

E. Nature protection

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Habitats, 92/43/EEC**
related decision 97/266/EC
- **Wild birds, 79/409/EEC**
amended by 81/854/EEC, 85/411/EEC, 91/244/EEC and 94/24/EC

- **Skins of seal pups, 83/129/EEC**
amended by 85/444/EEC and 89/370/EEC

Regulations

- **Endangered species, 338/97/EC**
amended by regulations 938/97/EC and 2307/97/EC
implemented by regulations 939/97/EC and 2551/97/EC
amended by regulation 767/98/EC
- **Import of whales, 348/81/EEC**
- **[Protection of the Antarctic 90/3943/EEC]**
- **Leghold traps, EEC/3254/91**
implemented by 35/97/EC
- **[Protection of forests against atmospheric pollution, EEC/3528/86**
amended by EEC/1696/87, EEC/2157/92, EEC/926/93, EEC/836/94, EC/1091/94,
EC/690/95, EC/1398/95 and 307/97/EC]
- **[Protection of forests against fire, EEC/2158/92**
amended by EEC/1170/93, EC/804/94 and 308/97/EC]

2. White Paper legislation

none

F. Industrial pollution control and risk management

1. Non-White Paper legislation

Directives

- ***Air pollution from industrial plants, 84/360/EEC**
amended by 91/692/EEC
- **Large combustion plants, 88/609/EEC**
amended by 94/66/EC
- **Integrated Pollution Prevention and Control, IPPC, 96/61/EC**

- **Seveso - Control of major accident hazards, 96/82/EC**
replacing 82/501/EEC, amended by 87/216/EEC, 88/610/EEC and 91/692/EEC

Proposed Directive on industrial emissions of VOC-solvents , COM(96) 538-final.

** will be replaced by the IPPC Directive. 96/61/EC*

Regulations

- **Regulation on Eco-Label, EEC/880/92**
Decisions on eco-label criteria for:
Dishwashers, 93/431/EEC
Soil improvers, 94/923/EEC
Toilet paper, 94/924/EEC
Paper kitchen rolls, 94/925/EEC
Laundry detergents, 95/365/EEC

Single-ended lightbulbs, 95/533/EEC

Indoor paints and varnishes, 96/13/EEC
Bed-linen and T-shirts, 96/304/EEC
Double-ended lightbulbs, 96/337/EEC
Washing machines, 96/461/EEC
Copying paper, 96/467/EEC
Refrigerators, 96/703/EEC
Tissue paper, 98/94/EC
other related decisions:
93/326/EEC,
93/517/EEC
94/10/EC
- **Regulation on EMAS, EEC/1836/93**
related decisions
97/265/EC,
97/267/EC

2 White Paper legislation

none

G. Chemicals and Genetically Modified Organisms

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Animal experiments, 86/609/EEC**
Decision 90/67/EEC
- **[Good laboratory practice, 87/18/EEC**
*related directive 88/320/EEC on inspection
and decision 89/569/EEC]*
- **GMOs, contained use, 90/219/EEC**
amended by 94/51/EC
related decision
91/448/EEC
- **Asbestos, 87/217/EEC**
Amended by directive 91/692/EEC

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **Classification, packaging and labelling of dangerous substances, 67/548/EEC**
*amended by 69/81/EEC, 70/189/ECC, 71/144/EEC, 73/146/EEC, 75/409/EEC,
76/907/EEC, 79/370/EEC, 79/831/EEC, 80/1189/EEC, 81/957/EEC, 82/232/EEC,
83/467/EEC, 84/449/EEC, 86/431/EEC, 87/432/EEC, 88/302/EEC, 88/490/EEC,
90/517/EEC, 91/325/EEC, 91/326/EEC, 91/410/EEC, 91/632/EEC, 92/32/EEC,
92/37/EEC, 92/69/EEC, 93/21/EEC, 93/67/EEC, 93/72/EEC, 93/90/EEC, 93/101/EEC,
93/105/EEC, 94/69/EC, 96/54/EC, 96/56/EC*
related decision 85/71/EEC
- **[Classification, labelling and packaging of dangerous preparations, 88/379/EEC**
*amended by 89/178/EEC, 90/492/EEC, 91/155/EEC, 93/18/EEC, 93/112/EEC,
91/442/EEC, 95/65/EEC]*
- **[Restrictions on the marketing and use of certain dangerous substances and preparations, 76/769/EEC**
*amended by 79/663/EEC, 82/806/EEC, 82/828/EEC, 83/264/EEC, 83/478/EEC,
85/467/EEC, 85/610/EEC, 89/677/EEC, 89/678/EEC, 91/173/EEC, 91/338/EEC,
91/339/EEC, 91/659/EEC, 94/27/EC, 94/48/EC, 94/60/EC, 96/55/EC and 97/10/EC,
97/16/EC]*
- **GMOs, deliberate release, 90/220/EEC**
amended by 94/15/EC, 97/35/EC
related decisions:
91/274/EEC
91/596/EEC

92/146/EEC
93/572/EEC
93/584/EEC
94/385/EC,
94/505/E
94/730/EC
96/158/EC
96/281/EC
96/424/EC
97/98/EC
97/392/EC
97/393/EC
97/549/EC

- **[Detergents, 73/404/EEC**
amended by 82/242/EEC and 86/94/EEC
related directive on testing the biodegradability, 73/405/EEC]
- **[Transport of dangerous goods by road 94/55/EC]**
- **Placing on the market of biocidal products 98/8/CE**

Regulations

- **Existing substances, EEC/793/93**

related regulations:

Principles for the Evaluation of Risks, EC/1488/94
First list of priority substances, EC/1179/94

Second list of priority substances, EC/2268/95,
Delivery of information on existing substances, EC/142/97
Third list of priority substances, EC/143/97

- **Import and export of dangerous chemicals, EEC/2455/92**
- **Ozone depleting substances, EC/3093/94**

H. Noise from vehicles and machinery

1. Non-White Paper legislation

none

2. White Paper legislation

Directives

- **[Motor Vehicles 70/157/EEC**
amended by 73/350/EEC, 77/212/EEC, 81/33/EEC, 84/372/EEC, 84/424/EEC, 87/354/EEC, 89/491/EEC, 92/97/EEC and 96/20/EC]
- **[Motor cycles 78/1015/EEC**
amended by 87/56/EEC and 89/235/EEC]
- **Construction plant equipment (framework), 79/113/EEC**
amended by 81/1051/EEC and 85/405/EEC
- **Subsonic aircraft, 80/51/EEC**
amended by 83/206/EEC Subsonic jet aeroplanes, 89/629/EEC
- **Limitation of the operations of aeroplanes, 92/14/EEC**
- **EEC type approval for construction plant and equipment, 84/532/EEC**
- **Compressors, 84/533/EEC**
amended by 85/406/EEC
- **Tower cranes, 84/534/EEC**
amended by 87/405/EEC
- **Welding generators, 84/535/EEC**
amended by 85/407/EEC
- **Power generators, 84/536/EEC**
amended by 85/408/EEC
- **Concrete breakers, 84/537/EEC**
amended by 85/409/EEC
- **Lawn mowers, 84/538/EEC**

amended by 87/252/EEC, 88/180/EEC and 88/181/EEC

- **Hydraulic excavators, 86/662/EEC**
amended by 89/514/EEC and 95/27/EC
- **Household appliances, 86/594/EEC**

Regulations

none

I. Nuclear safety and Radiation Protection

0. Treaty establishing the European Atomic Energy Community (E.A.E.C-Euratom).

- Title two, provision for the encouragement of progress in the field of nuclear energy, chapter III: Health and safety, articles 33, 35 and 37.

1. Non-White Paper legislation

Directives

- **Radiation protection related to medical exposures, 97/43/EURATOM**
- **Information of the public, 89/618/EURATOM**
- **Radiation protection of outside workers, 90/641/EURATOM**

Regulations

none

2. White Paper legislation

Directives

- **Shipments of radioactive waste, 92/3/EURATOM**
supplemented by decision 93/552/EURATOM

- **Basic Safety Standards, 96/29/EURATOM**
related decision on early exchange of information in case of a radiological emergency, 87/600/EURATOM

Regulations

- **Maximum permitted levels of radioactive contamination of foodstuffs following a radiological emergency, 87/3954/EURATOM**
amended by 2218/89/EURATOM
related regulations:
770/90/EURATOM,
2219/89/EURATOM,
944/89/EURATOM.
- **Imports of agricultural products following the Chernobyl Accident, 90/737/EEC**
amended by 95/686/EC and 97/727/EC
- **Shipments of radioactive substances, 93/1493/EURATOM**

J. Climate change

- **Monitoring mechanism for Community CO₂ and other greenhouse gas emissions,** Council decision 93/389/EEC.

K. Civil protection

- **Community action programme in the field of civil protection,** Council decision 98/22/EC
- **Strengthening Community co-operation on civil protection,** resolution of the Council and the representatives of the Governments of the Member States, meeting within the Council, of 31 October 1994, OJC 313 10. 1. 94
- **[Single European emergency call number,** Council decision 91/396/EEC]

- **Community information system for the control and reduction of pollution caused by hydrocarbons discharged at sea**, Council decision 86/85/EEC

amended by Council decision 88/346/EEC

- **Advisory Committee on the control and reduction of pollution caused by hydrocarbons discharged at sea**, Commission decision 80/686/EEC,

amended by decision 85/208/EEC and decision 87/144/EEC.

- **Strengthening Community co-operation on civil protection**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 31 October 1994, 94/C, OJ 313/01.

- **Community co-operation on civil protection**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 23 November 1993, 90/C, OJ 315/01.

- **Improving mutual aid between Member States in the events of a natural or man-made disaster**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 23 November 1993, 90/C, OJ 315/02.

- **New developments in Community co-operation on civil protection**, Resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 13 February 1989, 89/C, OJ 44/03.

- **Introduction of Community co-operation on civil protection**, resolution of the Council and the representatives of the governments of the Member States, meeting within the Council of 25 June 1987, 87/C, OJ 176/01.

P. Policy

- **5th Environmental Action Programme**, Resolution by Council and representatives of Member States of 1 February 1993, OJ C 138 17.05.93, p/1

- **Community action programme to promote environmental NGOs**, Council decision 97/872/EC
- **Community strategy on waste management**, Council resolution of 24 February 1997, OJ C 076 11.03.97, p.1
- **Reuse of waste paper and use of recycled paper**, Council recommendation of 3 December 1981, 81/972/EEC
- **Environmental agreements**, Council resolution of 7 Oct. 1997, OJ C 321 22.10.97, p.6
- **Environmental agreements**, Commission recommendation, 96/733/EC
- **Groundwater protection**, Council resolution of 20 February 1995, OJ C049 28.02.95.,p.1
- **Cost allocation and action by public authorities on environmental matters**, Council recommendation 75/436/EURATOM. ECSC,EEC of 3 March 1975
- **Renewal of Community action plan on radioactive waste**, Council resolution of 15 June 1992, OJ C 158 25.06.92, p.3
- **Radioactive waste management**, Council resolution of 19 December 1994 OJ C 379 31.12.94, p.1
- **Protection against indoor exposure to radon**, Commission recommendation, 90/143/EURATOM
- **EC action programme on the control and reduction of pollution caused by hydrocarbons discharged at sea**, Council resolution of 26 June 1978, OJ C 162.08.78, p.1

- **Improving mutual aid between Member States in the event of natural or technological disasters**, resolution of Council and representatives of Member States of 8 July 1991, OJ C 198 27.07.91,p.1
- **Community action programme to combat pollution by cadmium**, Council resolution of 25 January 1988, OJ C 030 04.02.88. p.1
- **Future Community policy concerning the European coastal zone**, Council resolution of 25 February 1992, OJC 059. 06. 03. 92
- **Community strategy for integrated coastal-zone management**, Council resolution of 6 May 1994, OJ C 135 18.05.94, p. 2
- **On the application of Art. 37 of the Euratom Treaty**, Commission recommendation, 91/4/EURATOM
- **Technological problems of nuclear safety**, Council resolution of 22 July 1975, OJ. NO. C185, 14/08/1975, p.0001-0002
- **Technological problems of nuclear safety**, Council resolution of 18 June 1992, OJ. NO. C172, 08/07/1992, p.0002-0003

X. International co-operation

- **Convention on the protection of the Mediterranean Sea against pollution (Barcelona convention) – Protocol for the prevention of pollution of the Mediterranean Sea by dumping from ships and aircraft's**, OJ L 240 19.09. 77, p.3
- **Protocol concerning co-operation in combating pollution of the Mediterranean Sea by oil and other harmful substances in cases of emergency**, OJ L 162 19.06.81, p.6

- **Convention on long-range transboundary air pollution – Resolution on long-range transboundary air pollution.** OJ L 171 27.06.81. p. 13
- **Convention on the conservation of European wildlife and natural habitats,** OJ L 038 10.02.82, p.3,
related decision 98/145/EC
- **Convention on the conservation of migratory species of wild animals,** OJ L 210 19.07.82, p.11
- **Convention on international trade in endangered species of wild fauna and flora,** OJ L 384 31.12.82 p. 7
- **Protocol for the protection of the Mediterranean Sea against pollution from land-based sources,** OJ L 067 12.03.83, p. 3
- **Protocol concerning Mediterranean specially protected areas,** OJL 068 10.03.84 p.36, adopted by Council decision 84/132/EEC
- **Council decision of 12 June 1986 on the conclusion of a Protocol to the 1979 Convention on long-range transboundary air pollution on long-term financing of the co-operative programme for monitoring and evaluation of the long-range transmissions of air pollutants in Europe (EMEP), 86/277/EEC,** OJ L 181 04.07.86, p. 1
- **Protocol to the 1979 Convention on long-range transboundary air pollution on long-term financing of the co-operative programme for monitoring and evaluation of the long-range transmission of air pollutants in Europe (EMEP),** OJ L 181 04.07.86, p.2
- **Council decision of 14 October 1988 concerning the conclusion of the Vienna Convention for the protection of the ozone layer and the Montreal Protocol on substances that deplete the ozone layer,** 88/540/EEC, OJ L 297 31.10.88, p. 8
- **Vienna convention for the protection of the ozone layer,** OJ L 297 31.10.88, p.10

- **Montreal Protocol on substances that deplete the ozone layer – Declaration by the European Economic Community**, OJ L 297 31.10.88, p. 21

- **Convention on the International Commission for the Protection of the Elbe**, OJ L 321 23.11.91, p. 25

- **Amendment to the Montreal protocol on substances that deplete the ozone layer**, OJ L 377 31.12.91, p. 30

- **Basel Convention on the control of transboundary movements of hazardous wastes and their disposal**, OJ L 039 16.02.93, p. 3
related decision 97/640/EC

- **Protocol to the Convention of 8 October 1990 between the Governments of the Federal Republic of Germany and the Czech and Slovak Federal Republic and the European Economic Community on the International Commission for the Protection of the Elbe**, OJ L 045 23.02.93, p.26

- **Protocol to the 1979 Convention on long-range transboundary air pollution concerning the control of emissions of nitrogen oxides or their transboundary fluxes**, OJ L 149 21.06.93, p. 16

- **Convention on biological diversity – Declarations**, OJ L 309 13.12.93, p. 3

- **Amendment to the Montreal Protocol on substances that deplete the ozone layer**, OJ L 033 07.02.94, p. 13

- **United Nations Framework Convention on Climate Change – Declarations**, OJ L 073 16.03.94, p.2

- **Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area, 1974, (Helsinki Convention)**, OJ L 073 16.03.94, p. 2

- **Convention on the Protection of the Marine Environment of the Baltic Sea Area, 1992, (Helsinki Convention revised in 1992)**, OJ L 073 16.03.94, p. 20

- **European Convention for the Protection of Vertebrate Animals used for Experimental and other Scientific Purposes**, 18.03.1986, Strasbourg, Council of Europe
- **Convention on Transboundary Effects of Industrial Accidents**, 17.03.1992, Helsinki UN-ECE
- **Protocol to the Convention on Long-range Transboundary Air Pollution of 1979 on the further Reductions of Sulphur Emissions, SO₂** 13.06.1994, Oslo
- **UN Convention on the Law of the Sea**, 10.12.1982, Montego Bay, Jamaica

ANEKS 3

TABELA ZGODNOŚCI

Aneks ten zawiera przykładową tabelę zgodności (table of concordance) prawa krajowego z prawem Unii Europejskiej, która może być wykorzystana do śledzenia postępu w dostosowywaniu danej dyrektywy. Ta tabela jest bardziej złożona niż tabele używane w wielu państwach członkowskich, ponieważ zawiera fragmenty tekstu dyrektywy oraz odniesienia i krótki opis poziomu zgodności dla poszczególnych jej postanowień.

Częściej stosuje się zwykłą tabelę dwukolumnową, gdzie podaje się w lewej kolumnie tylko numer artykułu dyrektywy i czasami również ustępu, a odpowiadające odniesienia do istniejących lub proponowanych aktów prawnych są podane w prawej kolumnie, z ewentualnym komentarzem o krajowych aktach prawnych pozostających w sprzeczności z danym przepisem wspólnotowym.

Poziom zgodności z każdym wymaganiem może być wskazany (bardzo ogólnie) zgodnie z następującą skalą:

- bezpośrednia kolizja (np. substancja zakazana, która jest dozwolona na rynku UE)
- 0 nie ma aktów prawnych
- /+ krajowe wymagania są niezgodne z wymaganiami UE lub zgodne częściowo (np. zestaw norm jakości wody, które są podobne ale nie identyczne)
- + pełna transpozycja

Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 w sprawie oceny i kontroli jakości powietrza w otoczeniu

Artykuł	Dyrektywa UE	Termin	Krajowe akty prawne		Zgodność*
	Zobowiązanie		Obowiązujące	Proponowane	
	Dostosowanie ustaw, przepisów i procedur krajowych do prawa UE	21.5.98			
Art.1	Cele				
Art.2.1-10	Definicje				
Art.3	Wyznaczenie właściwych organów władzy	21.5.98			
Art.4.1	Komisja ustali dopuszczalne wartości i harmonogram progów alarmowych dla zanieczyszczeń opisanych w Aneksie I	nie później niż 31.12.96 dla zanieczyszczeń od 1 do 5 zgodnie z art.8 dyrektywy 92/72/EWG dla ozonu nie później niż 31.12.97 dla zanieczyszczeń 9-13	nie stosuje się		
Art. 4.2	Komisja zweryfikuje elementy, na których oparte są dopuszczalne wartości i progi alarmowe		nie stosuje się		
Art. 4.3	Ma być ustanowiona lista kryteriów i technik pomiarowych i innych technik oceny jakości powietrza w otoczeniu				
Art.4.4	Rada może ustanowić tymczasowy margines tolerancji dla dopuszczalnych wartości		nie stosuje się		
Art. 4.5	Rada przyjmie akt prawny o którym mowa w art. 4.1, i postanowienia określone w art. 4.3 i 4		nie stosuje się		
Art.4.6	Poinformować Komisję, gdy podjęte są surowsze środki niż w art.4.5				
Art. 4.7	Poinformować Komisję gdy są ustalone dopuszczalne wartości lub progi alarmowe dla zanieczyszczeń nie wymienionych w Aneksie I i nie objętych postanowieniami prawa wspólnotowego				
Art. 5	Przeprowadzenie wstępnej oceny jakości powietrza w otoczeniu	najpóźniej gdy pierwsza			

		dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art. 4.5)			
Art. 6.1	Ocena jakości powietrza w otoczeniu na podstawie dopuszczalnych wartości i progów alarmowych	najpóźniej gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art. 4.5)			
Art. 6.2	Lista stref, gdzie pomiary są obowiązkowe w odniesieniu do art. 4.3				
Art. 6.3	Zezwala na stosowanie kombinacji pomiarów i technik modelowych w szczególnym przypadku				
Art.6.4	Zezwala na wyłączne stosowanie techniki modelowania lub obiektywnego oszacowania dla oceny poziomów w szczególnym przypadku				
Art. 6.5	Zobowiązania do pomiarów zanieczyszczeń				
Art. 7.1	Podjęcie ogólnych działań dla zapewnienia zgodności z dopuszczalnymi wartościami	najpóźniej gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art.4.5)			
Art. 7.2	Lista kryteriów jakie powinny spełniać podjęte działania do opracowania w dalszej kolejności				
Art. 7.3	Opracowanie krótkoterminowych planów działań	najpóźniej gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art.4.5)			
Art. 8.1	Opracowanie listy stref, gdzie poziomy są wyższe od dopuszczalnych wartości z marginesem tolerancji	najpóźniej gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art. 4.5)			
Art. 8.2	Opracowanie listy stref, gdzie poziomy zawierają się między dopuszczalną wartością a dopuszczalną wartością z poziomem tolerancji	najpóźniej gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art. 4.5)			
Art. 8.3	Przygotować plan lub program osiągnięcia w strefach wymienionych w Art. 8.1 wartości zgodnych z Anekssem IV	gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art.4.5)			

Art. 8.4	Przygotowanie zintegrowanego planu dla stref gdzie więcej niż jedno zanieczyszczenie jest większe niż wartość graniczna plus margines tolerancji	gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art. 4.5)			
Art. 8.6	Państwa członkowskie powinny przeprowadzić konsultacje, gdy dopuszczalna wartość plus margines tolerancji lub próg alarmowy jest przekroczony w następstwie znacznego zanieczyszczenia powstałego w innym państwie członkowskim				
Art. 9	Opracować listę stref, gdzie poziomy są niższe niż dopuszczalne wartości	gdy pierwsza dyrektywa „córka” wchodzi w życie (Art. 4.5)			
Art. 10	Podjęcie działań w przypadku gdy poziomy progów alarmowych są przekroczone	najpóźniej gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie (Art.4.5)			
Art. 11.1-3	Przekazanie informacji i raportów Komisji	gdy pierwsza dyrektywa „córka” wejdzie w życie			
Art. 12.1 i 3	Utworzenie Komitetu w celu pomocy Komisji i opracowania procedury		nie stosuje się		
Art. 13	Powołać się na dyrektywę przy transpozycji do krajowego systemu prawnego Poinformować Komisję o krajowych aktach prawnych	*gdy akt prawny jest przyjęty * jak najszybciej	*uwaga: terminy podane kursywą nie są wyraźnie określone w dyrektywie		
Aneks I	Lista zanieczyszczeń atmosferycznych, które trzeba uwzględnić przy ocenie i kontroli jakości powietrza w otoczeniu				
Aneks II	Czynniki, które trzeba uwzględnić przy określaniu dopuszczalnych wartości i progów alarmowych				
Aneks III	Wytyczne dla wyboru zanieczyszczeń powietrza do uwzględnienia				
Aneks IV	Informacje, które mają być włączone do lokalnych, regionalnych i krajowych programów poprawy jakości powietrza otaczającego				

ANEKS 4 DEFINICJE

Transpozycja

Termin ten oznacza wiążące akty prawne, przepisy wykonawcze lub administracyjne przyjęte przez właściwy organ władzy w państwie członkowskim w celu włączenia do krajowego systemu prawnego zobowiązań, uprawnień i obowiązków zawartych w dyrektywach UE w dziedzinie ochrony środowiska. Transpozycja w ten sposób obejmuje nie tylko odtworzenie zapisów zawartych w dyrektywie w prawie krajowym, ale również wszystkie dodatkowe postanowienia, takie jak zmiany aktów prawnych lub uchylenie sprzecznych postanowień krajowych, konieczne dla zagwarantowania, by prawo krajowe w pełni odzwierciedlało postanowienia dyrektywy.

Praktyczne stosowanie

Praktyczne stosowanie jest zdefiniowane jako włączenie prawa UE do indywidualnych decyzji przez właściwe organy władzy, na przykład gdy wydają one pozwolenie lub opracowują plan wykonawczy lub program. Prawo UE jest bezpośrednio stosowane przez władze krajowe w przypadku rozporządzeń i bezpośrednio stosowanych postanowień dyrektyw. Jednakże, kiedy dyrektywa jest właściwie transponowana, stosowana jest poprzez akty prawa wewnętrznego. Obejmuje to również zapewnienie infrastruktury i postanowień koniecznych w celu umożliwienia właściwym organom wypełnienia zobowiązań wynikających z przepisów prawa UE i podjęcia właściwych decyzji.

Egzekwowanie prawa

Egzekwowanie jest szeroko definiowane jako wszystkie działania właściwych organów władz zachęcające lub zmuszające podmioty tego prawa do przestrzegania obowiązującego prawa (np. monitoring, kontrola na miejscu, sankcje i obowiązkowe działania korygujące) w celu lepszej realizacji polityki ekologicznej i w ostatecznym efekcie poprawy ogólnej jakości środowiska.

Źródło: *Implementing Community Environmental Law*, Informacja Komisji, COM(96)500, 22 October 1996

P.02.18.05.061

PLN